РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ
Број: 3793/5-10-01/2017
Датум: 20.12.2017. године
Б Е О Г Р А Д

ПРОГРАМ РАДА
ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ
ЗА 2018. ГОДИНУ

Празна страница.

САДРЖАЈ:

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ 5

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ИНСТИТУТУ 6

1.1. Правни статус 6
1.2. Делатност 6
1.3. Међународна сарадња 7
1.4. Унутрашња организација 8
1.5. Кадрови 10
1.6. Чланство у Институту 10
1.7. Органи Института 11
1.8. Стручна тела Института 11
1.9. Финансирање 12
1.10. Мисија, визија, циљеви и стратегија 13

2. ДОНОШЕЊЕ СРПСКИХ СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА И ДРУГИ ПОСЛОВИ У ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ 15

2.1. Уопште о доношењу српских стандарда и сродних докумената 15
2.2. Доношење српских стандарда и сродних докумената 16
2.3. Преиспитивање и одржавање српских стандарда и сродних докумената 22
2.4. Тумачење српских стандарда и сродних докумената 22
2.5. Израда годишњег плана доношења српских стандарда и сродних докумената за 2019. годину 22
2.6. Израда каталога српских стандарда и сродних докумената за 2018. годину 23
2.7. Ревизија базе библиографских података о српским стандардима и сродним документима 24
2.8 Развој и одржавање базе српских стандарда и њихове везе са прописима 24
2.9. Развој и одржавање базе стандардизованих термина 24
2.10. Одржавање базе електронских верзија српских стандарда и сродних докумената 25
2.11. Превођење стандарда и других публикација 26

3. САРАДЊА ИНСТИТУТА СА РЕЛЕВАНТНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА НА НАЦИОНАЛНОМ НИВОУ 26

3.1. Учешће у изради техничких прописа и усклађивању домаћег техничког законодавства са техничким законодавством ЕУ 26
3.2. Сарадња са органима државне управе у вези са процесима приступања Р. Србије СТО и ЕУ, као и обавезама које произилазе из чланства у ЦЕФТА 27

4. МЕЂУНАРОДНА АКТИВНОСТ ИНСТИТУТА У ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ 27

4.1. Међународна сарадња у области стандардизације 27
4.2. Учешће представника Института на заседањима управних и других тела европских и међународних организација за стандардизацију 28
4.3. Учешће представника Института и српских стручњака у раду техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију 29
4.4. Активности Института као информационог центра за стандарде у складу са захтевима релевантних докумената СТО и ЕУ, као и на основу споразума CEFTA 30

5. ПРОМОЦИЈА СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ И ПРИМЕНЕ СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА 30

5.1. Реализација промотивних активности према Маркетинг-плану за 2018. годину 30
5.2. Обука из области стандардизације као посебан вид промоције примене стандарда 32
5.3. Издавање посебних публикација 32
5.4. Издавање службеног гласила Института 33
5.5. Одржавање интернтет презентације ИСС 33

6. ПРОДАЈА СТАНДАРДА И ИНФОРМАЦИЈА О СТАНДАРДИМА 34

6.1. Продаја стандарда и сродних докумената 34
6.2. Пружање и продаја информација о стандардима 35

7. РЕАЛИЗАЦИЈА ЕДУКАТИВНИХ АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ 36

7.1. Обучавање стручњака који учествују (или који желе да учествују) у активностима националне и/или међународне и европске стандардизације 36
7.2. Пружање стручне помоћи у примени и испуњавању захтева српских стандарда и сродних докумената 36

8. СЕРТИФИКАЦИЈА ПРОИЗВОДА, СИСТЕМА МЕНАЏМЕНТА И ОСОБА 36

9. РАЗВОЈ И ПРИМЕНА НАЦИОНАЛНОГ ЗНАКА УСАГЛАШЕНОСТИ 37

10. ОСТАЛИ ПОСЛОВИ И ВАНРЕДНЕ АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ 37

10.1. Одржавање, преиспитивање о побољшавање интегрисаног система менаџмента 37
10.2. Развој и одржавање информационог система Института 37
10.3. Пружање посебних услуга на основу уговора, које нису убухваћене овим програмом рада 39
10.4 Ванредне активности 39

ПРИЛОЗИ I 40

11. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2018. ГОДИНУ 60

11.0. Уводне напомене 60
11.1. Основни подаци 63
11.2. Приходи 64
11.3. Расходи 65

ПРИЛОЗИ II 76

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Делатност Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) утврђена је Законом о стандардизацији („Службени гласник РС”, бр. 36/2009 и 46/2015), Одлуком о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 93/2015 и 27/2016) и Статутом Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 29/2017). Према тим документима, делатност Института обухвата (1) послове доношења, објављивања, преиспитивања и повлачења српских стандарда и сродних докумената, као и друге послове у вези са стандардима и стандардизацијом; (2) пружање стручне помоћи за примену односно испуњавање захтева српских стандарда и (3) послове сертификације производа, система менаџмента и особа.

Према члану 29. став 1. тачка 1) Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 93/2015 и 27/2016)) и члана 54. став 1. тачка 1) Статута Института за стандардизацију Србије (Сл. гласник РС, бр. 29/2017), програм рада Института (који садржи и финансијски план Института) доноси Управни одбор Института. На основу члана 34. став 1. тачка 5) Одлуке и члана 67. став 1. тачка 11) Статута Института, тај документ предлаже директор Управном одбору Института. За програм рада Института, као и за његове измене и допуне, потребно је прибавити сагласност оснивача Института, тј. Владе. Годишњи програм рада доставља се министарству надлежном за послове стандардизације у четвртом кварталу текуће године за наредну годину.

У складу са чланом 8. став 5. Одлуке, након доношења закона о буџету, Институт доноси програм рада, а по потреби, доноси измене и допуне програма рада у складу са Законом којим се уређује буџетски систем.

Програм рада Института утврђен је на 106. седници Управног одбора, која је одржана 22.11.2017. године.

Усаглашавање финансијског плана Института за 2018. годину, који је саставни део овог програма рада, са Законом о буџету Републике Србије за 2018. годину ("Сл. Гласник РС", бр. 113/2017) Управни одбор је извршио на својој 108. седници, одржаној 20.12.2017. године.

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ИНСТИТУТУ

1.1. ПРАВНИ СТАТУС

Према Закону о стандардизацији („Службени гласник РС”, број 36/2009 и 46/2015), Одлуци о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 93/2015 и 27/2016) и Статуту Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, бр. 29/2017) Институт за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) једино је национално тело за стандардизацију у Републици Србији, установа која има статус правног лица и послује у складу са прописима којима се уређује правни положај јавних служби.

Оснивање Института уписано је у регистар Привредног суда у Београду 4. јануара 2010. године, у регистарски уложак бр. 5-1208-00.

Права, обавезе и одговорности Института утврђене су Законом о стандардизацији, одлуком о изменама и допунама оснивачког акта, статутом и другим правним актима.

Оснивач Института је Република Србија, за коју оснивачка права врши Влада, у складу са законом.

Седиште Института је у Београду, у Улици Стевана Бракуса бр. 2.

1.2. ДЕЛАТНОСТ

Делатност Института утврђена је чланом 7. Закона о стандардизацији, којим је утврђено да Институт обухвата послове у вези са доношењем српских стандарда и сродних докумената, као и друге послове који су повезани са стандардима и стандардизацијом. Тачније речено, Институт обавља следеће послове:

1) доноси, објављује, преиспитује и повлачи српске стандарде, у складу са правилима Института;
2) даје тумачење српских стандарда, као и тумачење примене српских стандарда, на захтев заинтересоване стране;
3) обезбеђује усаглашеност српских стандарда са међународним и европским стандардима;
4) води регистар донетих и повучених српских стандарда, у складу са правилима Института;
5) учествује у изради и преиспитивању међународних и европских стандарда, у областима које су од интереса за Републику Србију;
6) сарађује са међународним и европским организацијама за стандардизацију и националним телима за стандардизацију држава потписница одговарајућих споразума из области стандардизације;
7) извршава задатке у вези са стандардизацијом, у складу са обавезама из потврђених међународних споразума чији је потписник Република Србија;
8) обезбеђује доступност јавности донетих и повучених српских стандарда, публикација, као и стандарда и публикација одговарајућих међународних, европских и националних тела за стандардизацију и врши њихову продају;
9) доставља обавештење, на захтев органа државне управе, о томе да ли је у области која се уређује техничким прописом донет одговарајући српски стандард или предстоји његово доношење, односно да ли постоји одговарајући међународни или европски стандард;
10) делује као информативни центар за стандарде, за информисање и обавештавање о стандардима, у складу са захтевима предвиђеним у одговарајућим међународним споразумима и обавезама које произлазе из чланства у одговарајућим међународним и европским организацијама за стандардизацију;

11) представља и заступа интересе стандардизације у Републици Србији у међународним и европским организацијама за стандардизацију;
12) одобрава употребу националног знака усаглашености са српским стандардима, у складу са правилима Института;
13) доноси правила на основу којих се доносе, објављују, преиспитују и повлаче српски стандарди;
14) поверава заинтересованим странама, у складу са својим правилима, израду предлога српских стандарда у специфичним областима;
15) промовише примену српских стандарда;
    15а) пружа стручну помоћ за примену односно испуњавање захтева српских стандарда;
    15б) послове сертификације производа, система менаџмента и особа;
16) обавља и друге послове из области стандардизације, у складу са законом и одлуком о оснивању.

Послови наведене у тачкама 1), 2), 4), 8), 13), 14) 15) и 15а) претходног става односе се и на сродне документе (техничке спецификације, техничке извештаје, спецификације доступне јавности, упутства и сл.). Послове наведене у тачкама 15а) и 15б) Институт не може да обавља за истог правног субјекта.

1.3. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Као национална организација за стандардизацију, Институт представља и штити интересе Републике Србије у следећим међународним и европским организацијама за стандардизацију:

- Међународној организацији за стандардизацију (ISO), у којој има статус пуноправног члана од 1950. године;
- Међународној електротехничкој комисији (IEC), у којој има статус пуноправног члана од 1953. године;
- Међународном IEC систему за испитивање усаглашености и сертификацију (IECEE), у оквиру којег функционише шема признавања резултата испитивања (IECEE/CB-Scheme), у којој Институт има статус пуноправног члана од 1985. године;
- Европском комитету за стандардизацију (CEN), у којем има статус пуноправног члана од 1. јануара 2017. године;
- Европском комитету за електротехничку стандардизацију (CENELEC), у којем има статус пуноправног члана од 1. јануара 2017. године.

Пуноправно чланство Института у европским организацијама за стандардизацију CEN и CENELEC је један од услова за придруживање Републике Србије Европској унији (ЕУ). У Европском комитету за стандардизацију (CEN) Институт је од 2008. године имао статус придруженог члана, а у Европском комитету за електротехничку стандардизацију (CENELEC) исти статус од 2005. године. У мају 2016. године Институт је европским организацијама за стандардизацију поднео пријаву за пуноправно чланство у тим организацијама, а у септембру исте године проверавачи CEN-а и CENELEC-а извршили су проверу испуњености услова за пријем у пуноправно чланство и констатовали да Институт у потпуности испуњава све критеријуме утврђене у CEN/CENELEC Guide 20. На Петој заједничкој седници генералних скупштина CENи CENELEC, одржаној 23.11.2016. године у Бриселу, након тајног гласања, званично и једногласно проглашен је пријем Института у пуноправно чланство европских организација за стандардизацију почевши од 1. јануара 2017. године.

Институт је 21. јуна 2011. године потписао Меморандум о разумевању са Европским институтом за телекомуникационе стандарде (ETSI[1]) и у контексту правила те европске организације добио статус „националне организације за стандарде”.

Поред непосредног чланства у поменутим организацијама, Институт прати рад и повремено учествује у раду Радне групе за сарадњу у области регулације и политику стандардизације, радног тела Економске комисије за Европу Уједињених нација (UN/ECE/ TRADE/WP.6).

1.4. УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА

Унутрашња организација Института, називи радних места, опис послова, број извршилаца и посебни услови за обављање послова уређени су Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту, који доноси директор Института уз прибављену сагласност Управног одбора. Одлуком о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2015. годину („Сл.гласник РС“, бр. 101/2015 и 114/2015), Институту за стандардизацију Србије утврђен је број од 61 запосленог на неодређено време за 2015. годину. Институт је у складу са Одлуком донео нови Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту, на који је Министарство привреде дало сагласност дана 08.02.2016. године, којим је предвиђено 54 радних места, на која се распоређује укупно 61 извршилац. Важећи правилник донет је 09.02.2016. године (бр. 305/7-51-02/2016) и примењује се од 17. фебруара 2016. године, а његове измене и допуне донете су 02.09.2016. године (бр. 1676/7-51-02/2016), 30.03.2017. године (бр. 848/4-51-02/2017) и 29.09.2017. године (848/9-51-02/2017). У 2017. години донета је нова Одлука о максималном броју запослених за 2017. годину, у којој је Институту такође утврђен број од 61 запосленог.

31. августа 2017. године донета је Уредба о Каталогу радних места у јавним службама и другим организацијама у јавном сектору (Службени гласник РС, бр. 81/2017) у којој су уврштена и радна места запослених у Институту. Уредба ће се примењивати почев од 01.01.2018. године. Институту почетком 2018. године предстоји реорганизација и усклађивање са Законом о јавним службама ("Сл. гласник РС", бр. 42/91, 71/94, 79/2005 - др. закон, 81/2005 - испр. др. закона, 83/2005 - испр. др. закона и 83/2014 - др. закон) и донетом Уредбом о Каталогу радних места.

Према важећем правилнику, послови из делокруга Института обављају се у четири основне организационе јединице, и то у:

- Сектору за опште области стандардизације,
- Сектору за електротехничку стандардизацију и информациони систем,
- Сектору за међународну сарадњу, информисање и издавачку делатност и
- Сектору за правне, финансијске послове и маркетинг,

односно у унутрашњим организационим јединицама у саставу поменутих сектора, као и у Сертификационом телу, која је организациона јединица ван састава сектора на које се примењују исти услови и које има исти статус и третман као одељење.

За послове из делокруга Института који су по својој природи специфични и за које су потребни посебна стручност, самосталност и креативност у раду, предвиђено је да их обавља један самостални извршилац ван сектора, одељења и других организационих јединица, и то саветник директора за техничко-методолошка питања стандардизације.

[1] ETSI = European Telecommunication Standards Institute

У Сектору за опште области стандардизације предвиђено је 17 извршилаца, укључујући руководиоца сектора, и запослено је 17 извршилаца. Послови из делокруга овог сектора обављају се у две унутрашње организационе јединице, и то у:

1. Одељењу за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај,
2. Одељењу за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде.

У Сектору за електротехничку стандардизацију и информациони систем предвиђено је 10 извршилаца, укључујући руководиоца сектора, а запослено је девет извршилаца. Послови из делокруга овог сектора обављају се у две унутрашње организационе јединице, и то у:

1. Одељењу за електротехнику, телекомуникације и информационе технологије,
2. Одељењу за развој и одржавање информационог система.

У Сектору за међународну сарадњу, информисање и издавачку делатност предвиђено је 13 извршилаца, укључујући руководиоца сектора, и сва места су попуњена. Послови из делокруга овог сектора обављају се у две унутрашње организационе јединице, и то у:

1. Одељењу за издавачку делатност,
2. Одељењу за међународну сарадњу, информисање и пружање стручне помоћи.

У Сектору за правне, финансијске послове и маркетинг предвиђено је 17 извршилаца, укључујући руководиоца сектора, а запослено је 16 извршилаца. Послови из делокруга овог сектора обављају се у две унутрашње организационе јединице, и то у:

1. Одељењу за правне, финансијске и опште послове,
2. Одељењу за продају, маркетинг и едукацију.

На дан 01. октобра 2017. године у Институту је на неодређено време запослено 56 извршилаца, од чега су две запослене на неплаћеном одсуству (уз одговарајућу замену), две запослене на породиљском одсуству, односно на одсуству по основу посебне неге детета, један приправник и четири запослена на одређено време због повећаног обима посла, што је укупно 61 извршилац.

Организациона шема Института према акту о систематизацији и организацији радних места приказана је на сл. 1.

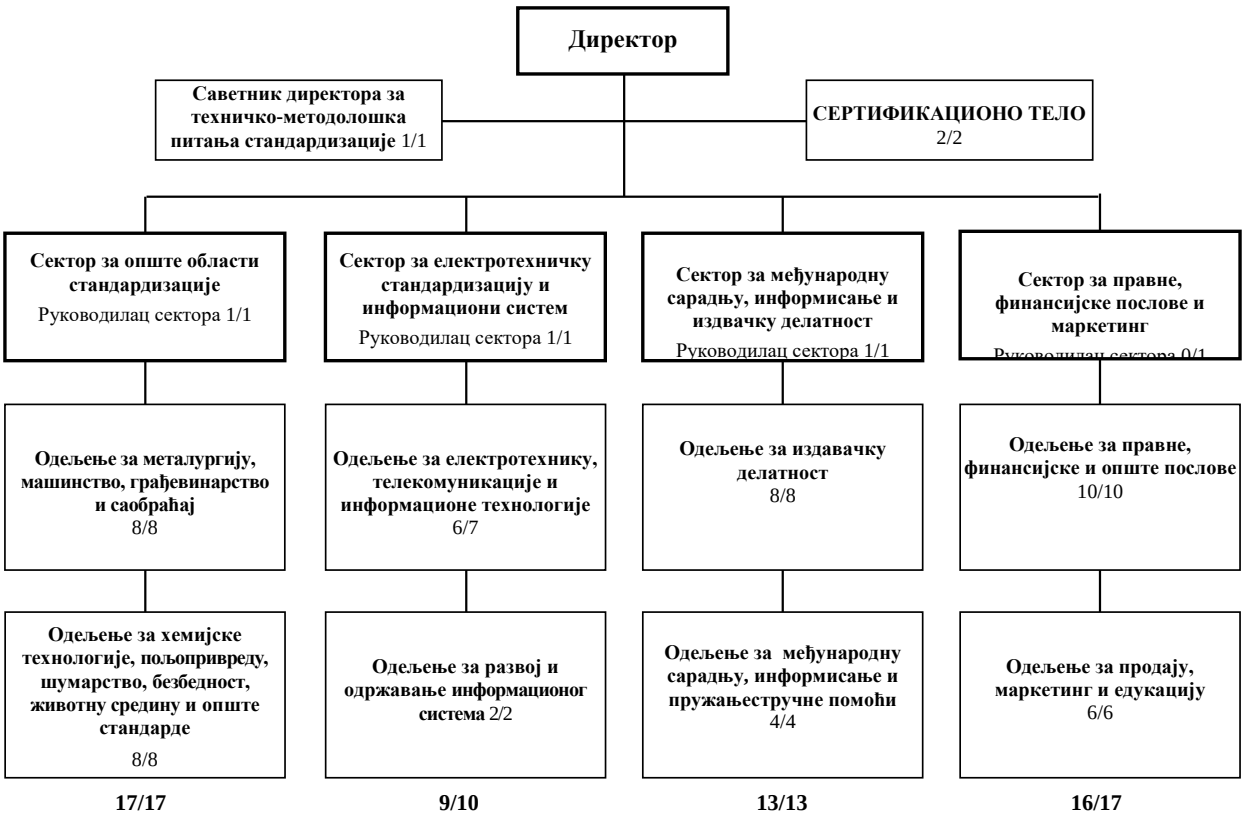

НАПОМЕНА: Поред назива организационих јединица, односно назива радних места ван организационих јединица уписани су број систематизованих радних места/број систематизованих извршилаца.

Слика 1 – Шематски приказ унутрашње организације Института

1.5. КАДРОВИ

Финансијским планом Института за 2018. годину предвиђена су средства за плате и социјалне доприносе на терет послодавца за 61 извршиоца, и то: 46 са високом школском спремом (ВСС), укључујући три са магистратуром; два са вишом школском спремом (ВШС); и 13 са средњом стручном спремом. У септембру 2017. године Институт је имао 61 запосленог, имајући у виду да је руководилац Сектора за правне, финансијске послове и маркетинг именован за вршиоца дужности директора.

1.6. ЧЛАНСТВО У ИНСТИТУТУ

Члан Института може постати привредно друштво, друго правно лице или предузетник који су основани по прописима Републике Србије, као и физичко лице које је држављанин Републике Србије (у даљем тексту: заинтересоване стране). Учлањење у Институт је добровољно, а чланство се не може преносити или преузимати.

У Институту постоје три категорије чланова: редовни, почасни и заслужни чланови.

Редовни чланови су заинтересоване стране које су се учланиле у Институт по поступку утврђеном у Статуту и Правилнику о чланству Института.

Почасне чланове и заслужне чланове именује Скупштина Института у складу са општим актом о предлагању и именовању почасних и заслужних чланова.

На дан 26. септембра 2017. године Институт је имао 74 редовна члана.

Члан Института има право да непосредно или преко овлашћеног представника учествује у раду и управљању Институтом, као и право на материјалне погодности које су ближе уређене посебном одлуком Управног одбора[2].

[2] Ову одлуку Управни одбор је донео на својој другој седници, одржаној 8. фебруара 2008. године.

Остала права и обавезе чланова Института, као и друга питања у вези са чланством, ближе се уређују Статутом и Правилником о чланству у Институту.

1.7. ОРГАНИ ИНСТИТУТА

Органи Института су: скупштина, управни одбор, надзорни одбор и директор.

Скупштина је највиши орган Института. Њу чине оснивач и чланови Института. Привредна друштва, предузећа и друга правна лица чланови Института, као и Оснивач, учествују у раду Скупштине преко овлашћених представника. Сваки члан Института правно лице има по једног представника у Скупштини, а оснивач најмање три представника.

Предузетници и физичка лица чланови Института непосредно учествују у раду Скупштине. Члан Института, односно његов представник, као и представници оснивача у Скупштини, имају по један глас.

Скупштина Института конституисана је на првој седници, која је одржана 18. јуна 2007. године.

Управни одбор је орган управљања пословањем Института, који за свој рад одговара оснивачу. Управни одбор има председника и четири члана. Председника и чланове Управног одбора именује и разрешава оснивач. Мандат председника и чланова Управног одбора траје четири године, уз могућност поновног именовања. Вршиоци дужности Управног одбора именовани су решењем оснивача (Владе) од 08. априла 2016. године.

Директор Института је пословодни орган који представља и заступа Институт као правно лице, и то са неограниченом одговорношћу, руководи радом Института и одговара за законитост рада и пословања. За свој рад директор одговора Управном одбору.

Директора Института именује и разрешава оснивач, на предлог Управног одбора. Вршилац дужности директора Института именован је 01. децембра 2015. године.

Надзорни одбор је орган контроле законитости рада и финансијског пословања Института, који за свој рад одговара оснивачу. Надзорни одбор има председника и два члана. Председника и чланове Надзорног одбора именује и разрешава оснивач. Надзорни одбор именован је решењем Владе 24 број 119-6349/2011 од 18. августа 2011. године („Службени гласник РС”, бр. 62/11). Надзорном одбору мандат је истекао 18. августа 2015. године. Институт је на редовној пролећној седници 30.04.2015. године Скупштине Института организовао избор кандидата за члана Надзорног одбора из редова чланова Института. Такође, дана 17. јула изабран је кандидат за члана из редова запослених, а затим је Институт предлоге кандидата доставио оснивачу ради именовања. До доношења овог акта, Надзорни одбор није разрешен, а није ни именован нови састав. Стари састав надзорног одбора обављаће функцију надзора до свог разрешења.

1.8. СТРУЧНА ТЕЛА ИНСТИТУТА

Стручна тела Института су стручни савети и комисије за стандарде и сродне документе.

Стручни савети усмеравају стручни рад комисија за стандарде и сродне документе, које су образоване за поједине области стандардизације. Рад у стручним саветима је добровољан. Председника и чланове стручних савета именује Управни одбор из редова представника чланова Института, који су признати стручњаци у области, односно областима за које је стручни савет образован. За свој рад стручни савети одговарају Управном одбору.

У Институту постоје два стручна савета: Стручни савет за опште области стандардизације и Стручни савет за стандардизацију у областима електротехнике, информационих технологија и телекомуникација.

Стручни савети су образовани одлукама Управног одбора које су донете на његовој 61. седници, одржаној 24. фебруара 2014. године, за наредни петогодишњи мандатни период, тј. од 2014. до 2019. године.

Стручни рад Института у ужим областима стандардизације одвија се у комисијама за стандарде и сродне документе, којих има 163. Ове комисије планирају, припремају, преиспитују и одржавају српске стандарде и сродне документе у припадајућим областима стандардизације, прате рад и учествују у раду одговарајућих техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију и обављају друге задатке у вези са стандардима и стандардизацијом.

У оквиру својих надлежности, комисије за стандарде предлажу директору Института доношење српских стандарда и сродних докумената у ужим областима стандардизације за које су образоване. Рад у комисијама за стандарде је добровољан и заснива се на општим начелима стандардизације која су утврђена Законом о стандардизацији. Акте о образовању и престанку рада комисија за стандарде доноси директор Института, на предлог надлежног стручног савета.

1.9. ФИНАНСИРАЊЕ

Према члану 9. Закона о стандардизацији, Институт стиче средства за обављање своје делатности на следеће начине:

1) из прихода које оствари наплатом чланарина;

2) продајом српских стандарда, сродних докумената и других публикација;

3) из прихода које оствари продајом услуга;

4) из буџета Републике Србије;

5) из других извора, у складу са законом.

Потребна средства за рад утврђују се годишњим програмом рада Института, чији је саставни део и финансијски план.

Износ средстава за рад Института који се обезбеђује из буџета Републике Србије одређује се на основу годишњег програма рада, узимајући у обзир предвиђени приход од чланарина, продаје српских стандарда, сродних докумената и других публикација, наплате услуга, као и предвиђени приход из других извора. Као индиректни корисник буџетских средстава, ова средства Институт добија преко министарства које је надлежно за питања стандардизације.

Након доношења закона о буџету, ради усклађивања са висином средстава намењених за финансирање Института утврђених тим законом, Институт, по потреби, доноси измене и допуне годишњег програма рада.

Институт продаје српске стандарде, сродне документе и друге публикације. Поред тога, на основу закључених уговора о коришћењу ауторских права, умножавању и дистрибуцији, Институт продаје међународне стандарде и сродне документе, стандарде и сродне документе других земаља (Немачке, Велике Британије, Руске Федерације, Заједнице Независних Држава), као и стандарде и сродне документе Европског комитета за телекомуникационе стандарде и Америчког друштва за испитивање и материјале.

У складу са статутом Института, Управни одбор доноси одлуку о висини накнада за стандарде, сродне документе и друге публикације, као и о висини накнада за услуге које врши Институт, а та одлука објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Важећу одлуку Управни одбор је донео на 38. седници, која је одржана 1. јула 2011. године. Одлука о изменама и допунама ове одлуке донета је на 48. седници Управног одбора која је одржана 13. септембра 2012. године, објављена је у „Службеном гласнику Републике Србије” бр. 91/12 од 21. септембра 2012. године, а примењивала се од 01. октобра 2012.

године. Пречишћен текст Одлуке, број: 2537/2-51-02/2013, утврђен је на 56. седници Управног одбора, одржаној 12.09.2013. године, нове измене и допуне број 2723/2-51-02/2014 донете су на 67. седници одржаној 10.10.2014. године, а затим и измене и допуне број 2540/1-51-02/2015 од 28.08.2015. године, које су објављене у „Службеном гласнику Републике Србије" бр. 76/15, измене и допуне број 546/6-51-02/2016 од 02.09.2016. године, које су објављене у „Службеном гласнику Републике Србије" бр. 75/2016, као и измене и допуне бр. 2705/2-51-02/2017 од 09.08.2017. године, које су објављене у „Службеном гласнику Републике Србије" бр. 78/2017**.**

Институт је 28. фебруара 2013. године упутио Министарству финансија и привреде захтев за давање сагласности на висину накнада за услуге које врши Институт за стандардизацију Србије у обављању послова у области стандардизације, сагласно одредбама Закона о изменама и допунама закона о буџетском систему. Министарство финансија и привреде дало је сагласност на висину накнада за услуге које врши Институт за стандардизацију Србије у обављању послова у области стандардизације, бр. 401-0665/2013 од 29. марта 2013. године. Измене и допуне овог акта које су у међувремену доношене нису подразумевале повећање накнада, већ, напротив, олакшице за већи број корисника, због чега није било потребно прибављање сагласности.

Продаја међународних стандарда и сродних докумената, као и националних стандарда и сродних докумената других земаља врши се на исти начин као и продаја српских стандарда и сродних докумената, осим што се при продаји тих публикација примењују каталошке цене њихових издавача, које се прерачунавају у динаре.

Чланарина у Институту утврђује се одлуком Управног одбора за сваку календарску годину. Одлуку о висини чланарине за 2018. годину Управни одбор донеће до краја 2017. године, у складу са статутом Института.

Средства за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију, која се утврђују годишњим програмом рада Института, обезбеђују се из буџета Републике Србије.

На основу мишљења Министарства финансија – Сектора за фискални систем од 18. фебруара 2008. године, Институт није обвезник плаћања пореза на додату вредност (ПДВ) за послове из свог делокруга.

На финансијско-материјално пословање Института примењују се одредбе Закона о буџетском систему („Службени гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013, 142/14, 68/15, 103/2015 и 99/2016), Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС", бр. 124/12, 14/15 и 68/15), као и подзаконских аката за њихово спровођење.

1.10. МИСИЈА, ВИЗИЈА, ЦИЉЕВИ И СТРАТЕГИЈА ИНСТИТУТА

Мисија[3]

Мисија Института је да Републици Србији, заинтересованим странама, члановима Института и целокупној јавности Републике Србије обезбеђује српске стандарде усаглашене са међународним и европским стандардима, као и могућност да равноправно учествују у међународној и европској стандардизацији тиме што ће доносити националне стандарде и поштовати међународно и европски признате принципе стандардизације.

[3] Друштвена улога Института.

Визија[4]

Стратегијом унапређења система инфраструктуре квалитета у Републици Србији за период 2015–2020. године („Службени гласник РС”, бр. 93/2015) утврђена је визија према којој систем инфраструктуре квалитета у Републици Србији треба да постане високоразвијен, уравнотежен, ефикасан, ефективан и међународно признат јер представља значајну подршку конкурентности домаће привреде, као и да кључни учесници у том систему постану регионални лидери у областима метрологије, стандардизације, акредитације и оцењивања усаглашености.

У складу с тим, визија Института је да у међународним и европским оквирима буде препознат као национална организација за стандардизацију која управља српским системом стандардизације на начин на који се то чини у земљама ЕУ и другим развијеним земљама, која се одликује изврсношћу својих публикација и услуга, као и компетентношћу, професионалношћу и преданошћу својих запослених.

Циљеви

Општи циљ Института је да успостави ефективан и ефикасан систем националне стандардизације који ће омогућити да се у прихватљивом року успешно задовоље потребе оснивача и чланова Института, других заинтересованих страна и, уопште, шире друштвене заједнице у Републици Србији, као и да се створе неопходни услови за убрзано приступање Републике Србије ЕУ, што је истовремено и крајњи циљ државне стратегије. Најважнији појединачни циљеви Института за период од 2016. до 2020. године су:

1) одржавање пуноправног чланства Института у међународним и европским организацијама за стандардизацију, као и активно учешће у њиховом раду и креирању политике стандардизације;
2) подизање нивоа свести свих заинтересованих страна и јавности о важности стандардизације и користима примене стандарда у пракси;
3) активно укључивање што већег броја заинтересованих страна, нарочито МСП у рад комисија за доношење стандарда;
4) обезбеђење превођења приоритетних европских стандарда на српски језик;
5) увођење нових услуга и повећање ефикасности у пружању свих услуга Института.

Стратешка оријентација [5]

У остваривању својих циљева Институт ће:

– интезивно радити на преузимању првенствено европских стандарда (EN[6]) и сродних докумената; уколико за поједине предмете стандардизације они не постоје и не предстоји њихово доношење, преузимаће међународне стандарде и сродне документе, а тек уколико ни они не постоје и не предстоји њихово доношење, развијаће изворне српске стандарде и сродне документе или ће преузимати националне стандарде других земаља;

– при преузимању европских стандарда и сродних докумената приоритет ће имати преузимање хармонизованих стандарда и хармонизационих докумената (HD[7]), јер они садрже техничке појединости помоћу којих се на најрационалнији начин могу испунити

[4] Представа о томе шта Институт жели да оствари.

[5] Скуп метода и средстава за остварење визије Института.

[6] Скраћеница која потиче од француског термина *Européen Norm* (европски стандард).

[7] Скраћеница која потиче од енглеског термина *Harmonization Document* (хармонизациони документ). Хармонизационе документе објављује само CENELEC и они имају исти статус као европски електротехнички стандарди.

основни захтеви европских директива „новог приступа”, а при утврђивању приоритета Институт ће имати у виду првенствено европске директиве које су транспоноване у домаће техничке прописе, као и оне чије транспоновање је у припреми;

– кад год је могуће, европски, односно међународни стандарди и сродни документи, биће преузимани превођењем на српски језик, а уколико се то не буде могло остварити у разумном року, биће преузимани на једном од службених језика европских организација за стандардизацију, по правилу на енглеском језику;

– интезивно радити на развоју и унапређењу нових услуга, као што су сертификација система менаџмента, национални знак усаглашености, пружање стручне помоћи у примени српских стандарда, и то обуком сопствених кадрова, праћењем и анализирањем тржишта, развојем и успостављањем неопходних докумената и поштовањем свих тржишних принципа пословања.

2. ДОНОШЕЊЕ СРПСКИХ СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА И ДРУГИ ПОСЛОВИ У ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ

2.1. Уопште о доношењу српских стандарда и сродних докумената

Правни основ за доношење српских стандарда и сродних докумената је члан 7. Закона о стандардизацији.

При планирању доношења српских стандарда и сродних докумената у 2018. години у обзир су узета три најзначајнија приоритета генералне политике економских односа Републике Србије са иностранством:

– испуњавање обавеза које произлазе из Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП) и започетих преговора у вези са Преговарачким поглављем 1 – Слободан проток робе;

– испуњавање обавеза које произлазе из Споразума о слободној трговини у Централној Европи (CEFTA[8]);

– приступање Светској трговинској организацији (СТО);

као и испуњавање обавеза у вези са стандардима и стандардизацијом које проистичу из других регионалних иницијатива и билатералних аранжмана од интереса за Републику Србију.

У контексту поменутих интеграција, хармонизација српских стандарда са међународним и европским стандардима треба да допринесе постепеном смањењу техничких препрека у трговини између Републике Србије и других земаља, да би у моменту приступања тим организацијама препреке биле уклоњене.

При приступању СТО Република Србија ће, поред осталих докумената, морати да прихвати Споразум о техничким препрекама у трговини, који у Анексу 3 садржи Кодекс добре праксе за припрему, доношење и примену стандарда. Као национална организација за стандардизацију, Институт је још почетком 1998. године званично обавестио Информациони центар ISO/IEC у Женеви да добровољно прихвата и да ће се у свом раду придржавати овог кодекса. Прихватајући овај кодекс Институт се, поред осталог, обавезао да као основу за израду српских стандарда користи међународне стандарде или бар њихове најважније делове, када ови стандарди постоје или су пред објављивањем.

У контексту намера да се Република Србија што пре интегрише у ЕУ, један од циљева Института је био да постане пуноправна чланица у европским организацијама за стандардизацију CEN и CENELEC. Институт је у мају 2016. године поднео пријаву за пуноправно чланство CEN/CENELEC Менаџмент центру у Бриселу, а затим су у септембру 2016. године, проверавачи CEN-а и CENELEC-а извршили проверу испуњености услова

[8] CEFTA = Central Europe Free Trade Agreement

прописаних за достизање пуноправног чланства. На Петој заједничкој седници генералних скупштина CEN и CENELEC, одржаној 23.11.2016. године у Бриселу, након тајног гласања, званично и једногласно проглашен је пријем Института у пуноправно чланство европских организација за стандардизацију CEN и CENELEC, почев од 01.01.2017. године.

Од 1. јануара 2007. године до 31. августа 2017. године Институт је преузео 28.711 европских стандарда и сродних докумената и објавио исто толико идентичних српских стандарда и сродних докумената. Од тог броја, 20.102 преузета европска стандарда и сродна документа објавио је CEN, 7.854 објавио је CENELEC, а 755 објавио је ETSI. У истом периоду Институт је повукао (ставио ван снаге) 16.465 српских стандарда и сродних докумената који су били у супротности са преузетим европским стандардима и сродним документима или застарели и технички нерелевантни. Другим речима, према подацима добијеним од европских организација CEN и CENELEC, Институт је до 30. јуна 2017. године преузео око 97 % свих европских стандарда или, тачније, 97,99 % свих европских стандарда (укључујући 96,85 % хармонизованих) које је објавио CEN, а који су до тог датума морали да буду имплементирани на националном нивоу у земљама чланицама ЕУ и Европске асоцијације за слободну трговину (EFTA), као и 96,04 % свих европских стандарда (укључујући 96,64 % хармонизованих) које је објавио CENELEC. Преузимање европских и међународних стандарда врши се према интерним правилима Института, која су усклађена са правилима CEN-а и CENELEC-а, односно ISO-а и IEC-а. При преузимању се користе (1) *метода превођења*, (2) *метода проглашавања* и (3) *метода прештампавања*, у зависности од одлука комисија за стандарде и могућности да се обезбеди превођење на српски језик оних европских и међународних стандарда за које у нашој земљи постоји највећи интерес и потреба, али и спремност заинтересованих страна да у превођење стандарда инвестирају потребна средства и/или рад својих стручњака.

Имајући у виду укупан број европских стандарда, као и велике трошкове превођења и накнадне обраде, преузимање ће се вршити претежно методом проглашавања. Иако је за кориснике најкорисније превођење стандарда, ова метода ће бити коришћена у случајевима када заинтересоване стране желе и могу да обезбеде квалитетне стручне преводе европских, међународних или националних стандарда других земаља који служе као основа за доношење одговарајућих српских стандарда, односно финансијска средства која су потребна за прибављање таквих превода по тржишним условима. Превођење стандарда на српски језик ће у 2018. години представљати један од приоритета у раду Института.

2.2. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Доношење српских стандарда и сродних докумената

У складу са обавезама из Закона о стандардизацији и Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института, Институт је припремио план доношења српских стандарда и сродних докумената за 2018. годину. Тај план је комплементарни део овог програма рада, у делу који се односи на доношење српских стандарда и сродних докумената и представља синтезу појединачних планова доношења српских стандарда и сродних докумената за 2018. годину од стране 163 комисије за стандарде. Свака од тих комисија је свој план за 2018. годину припремила на основу свог програма рада у припадајућој области стандардизације, узимајући у обзир потребе органа државне управе, привредних субјеката, тела за оцењивање усаглашености, научноистраживачких организација, образовних установа и других заинтересованих страна чији представници учествују у раду комисија.

План доношења српских стандарда и сродних докумената за 2018. годину израђен је по методологији по којој су планске категорије резултати три фазе израде српских стандарда, и то: предлози нових пројеката[9], нацрти стандарда[10], дефинитивни текстови нацрта

[9] Одређени предмет рада у плану доношења стандарда који је планиран да се донесе као нови стандард или као измена или ревизија претходног издања стандарда.

[10] Документ настао уобличавањем преднацрта у складу са одредбама релевантних упутстава Института, на којем је извршена унификација и који се, одлуком комисије за стандарде, ставља на јавну дискусију.

стандарда[11] и објављени стандарди[12]. Број планираних стандарда за сваку појединачну област стандардизације дат је у табели 2.1, а ознаке и наслови свих планираних стандарда у Плану доношења српских стандарда и сродних докумената за 2018. годину, који је објављен на интернет-презентацији Института.

План доношења српских стандарда и сродних докумената за 2018. годину састоји се из три дела. Први део садржи листу изворних српских стандарда и сродних докумената које је Институт донео на основу плана из 2017. године, затим оне чија је израда у току, као и изворне српске стандарде планиране за доношење у 2018. години. Други део плана садржи листу објављених европских и међународних стандарда које Институт није преузео у претходном периоду и планирани су за доношење у 2018. години (видети табелу 2.2), а трећи део плана садржи листу европских стандарда на чијем ће преузимању Институт радити у току 2018. године (видети табелу 2.3).

У 2018. години Институт планира рад на укупно 3.646 српских стандарда и сродних докумената. Од тог броја неки ће бити завршени до фазе нацрта, неки до фазе дефинитивног текста нацрта, а неки до фазе стандарда (објављеног документа). У складу с тим, у 2018. години планира се израда 1.169 нацрта и 1.677 дефинитивних текстова нацрта, као и објављивање 1.630 српских стандарда и сродних докумената. У план се први пут уноси 407 стандарда и сродних докумената, од којих ће 229 бити на српском, а 178 на енглеском језику (видети табелу 2.1). У 2018. години планира се објављивање 305 српских стандарда и сродних докумената за које ће процес доношења започети и завршити се у 2018. години.

Од 407 стандарда и сродних докумената на којима ће се радити у 2018. години, а први пут се уносе у план, 205 ће бити усаглашено са европским стандардима и сродним документима, 165 са међународним стандардима и сродним документима (66 са ISO, 5 са IEC и 94 са ISO/IEC), а планира се рад и на 62 изворна српска стандарда, као резултат преиспитивања и доношења одлуке о ревизији и/или измени постојећих издања. У вези са израдом плана, на захтев Института, у априлу ове године Министарство привреде позвало је релевантна министарства Владе Републике Србије и Акредитационо тело Србије да доставе своје листе српских стандарда и сродних докумената које Институт треба приоритетно да донесе у 2018. години, да би служили као подршка спровођењу техничких и других прописа у областима за које су надлежна поједина министарства. Позвана министарства доставила су Институту своје предлоге за израду српских стандарда који су релевантни за спровођење техничких прописа чије је доношење предвиђено у 2018. години, а помоћу којих ће у наш правни систем бити преузете европске директиве „новог приступа" и друге директиве, као и листу стандарда које треба донети на српском језику, и то: Министарство унутрашњих послова, Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Министарство одбране, Министарство културе и информисања, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Министарство рударства и енергетике и Министарство здравља.

Након анализе свих достављених предлога министарстава, у план доношења стандарда за 2018. годину уврштено је:

- два међународна стандарда које је предложило Министарство унутрашњих послова и који се планирају за доношење на енглеском језику,
- два европска стандарда које је предложило Министарство рударства и енергетике која ће бити донета на српском језику, док ће се 12 међународних стаднарда (CIE) донети на енглеском језику,
- шест европских стандарда, 83 међународна стандарда (ISO/IEC) и два британска стандарда које је предложило Министарство одбране, од којих се европски стандарди планирају за доношење на српском језику,
- седам међународних стандарда које је предложило Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, од којих се четири планирају за доношење на српском језику, и један европски стандард који се такође планира за доношење на српском језику, и

[11] Документ настао на основу нацрта и примедаба и предлога достављених у периоду јавне дискусије које је комисија за стандарде усвојила и који одлуком комисије за стандарде добија сагласност за објављивање.

[12] Документ настао уобличавањем дефинитивног текста нацрта и који је решењем директора утврђен као стандард или сродни документ.

- један европски стандард који је предложило Министарство здравља и који се планира за доношење на српском језику.

У циљу што веће транспарентности и јавности рада, на интернет-страници Института у мају 2017. године објављен је јавни позив свим заинтересованим странама да предложе доношење српских стандарда за 2018. годину. Осим тога, Институт се непосредно обратио на адресе 383 привредна субјеката и других заинтересованих страна са позивом да учествују у изради плана доношења српских стандарда и сродних докумената достављањем својих предлога. Од позваних привредних субјеката, своје предлоге за доношење српских стандарда за 2018. годину доставило је њих девет и у план доношења српских стандарда за идућу годину унето је следеће:

- седам међународних стандарда и два европска стандарда које је предложио НИС а.д, од којих ће два стандарда бити на српском језику,
- пет међународних стандарда које је предложио SGS, за које је планирано објављивање на енглеском језику,
- пет међународних стандарда и један европски стандард које је предложио МД Пројект Институт ДОО Ниш, за које је планирано објављивање на српском језику,
- један изворни стандард које је предложио Секретаријат за саобраћај Градске управе града Београда,
- два европска стандарда које је предложило ЈКП Београдске електране, за које је планирано објављивање на српском језику,
- два европска стандарда које је предложила Trayal korporacija a.d., за које је планирано објављивање на српском језику,
- 10 међународних стандарда које је предложио ENEL, који ће сви бити донети на енглеском језику и
- девет међународних стандарда које је предложила HBIS GROUP Serbia Iron & Steel d.o.o, који су планирани за доношење на српском језику.

Такође, обавеза Института је да у току 2018. године редовно преузима све стандарде са листа хармонизованих европских стандарда за европске директиве о електричним уређајима за рад на ниском напону (LVD), електромагнетској компатибилности (EMC), безбедности машина (MD), лифтовима (LD), личној заштитној опреми (PPE), опреми и заштитним системима намењеним за употребу у потенцијално експлозивним атмосферама (ATEX), буци коју емитује опрема која се употребљава на отвореном простору, мерне инструменте (MID), које су у надлежности Министарства привреде, затим за директиву о радио и телекомуникационој терминалној опреми (RTTED) и директиву о општој безбедности производа (GPSD) из надлежности Министарства трговине, туризма и телекомуниакција, као и за остале у међувремену преузете директиве.

У организационим јединицама Института, односно ширим областима стандардизације планира се доношење следећих стандарда и сродних докумената:

У области **рударства и металургије** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: ватростални материјали, челик; племенити метали; бакар и легуре бакра; методе хемијских анализа гвожђа и челика; лаки метали и њихове легуре; испитивања без разарања; механичка испитивања метала; рударство; нафтно рударство; металургија праха.

У области **машинства** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: високе производне технологије, машине алатке и ситан алат; заваривање и сродни поступци; посуде и опрема под притиском; дизалице, опрема за дизање и континуални транспорт; делови за причвршћивање (навоји, вијци и навртке); технички цртежи, толеранције и зупчаници; гасна инфраструктура, опрема за природни течни нафтни гас; мерење протока флуида у затвореним цевоводима и мерење количине топлотне енергије; уређаји за грејање и грејна тела; индустријске арматуре; гасни апарати; котловска постројења и цевоводи; индустријске арматуре; лифтови, покретне степенице и покретна газишта; безбедност машина; хидрауличне машине и криогена техника; механичке вибрације и удари.

У области **грађевинарства** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: бетон, армирани бетон и преднапрегнути бетон; гипс и производи од гипса; врата, прозори и грађевинско стакло; топлотна техника у грађевинарству; савремени керамички материјали; геотехника; системи аутоматског управљање и надзора у зградама; географске информације; акустика у грађевинарству; зграде и инжењерско-грађевински објекти; безбедност од пожара - техничке мере безбедности зграда од пожара; хидрометрија; елементи за зидање и покривање кровова; снабдевање водом и инжењерство отпадних вода; димњаци; керамичке плочице и санитарна опрема; конзервација културног наслеђа; пројектовање бетонских конструкција; челичне конструкције, спрегнуте конструкције од челика и бетона и алуминијумске конструкције; прорачун дрвених и зиданих конструкција; материјали за путеве.

У области **саобраћаја, возила и механизације** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: поштански саобраћај; друмска возила, трактори и машине за пољопривреду и шумарство; машине за земљане радове; туризам и сродне услуге; мотори са унутрашњим сагоревањем; примене на железници; бродоградња и поморске конструкције; ваздухопловство; логистика, контејнери за транспорт терета и унутрашњи транспорт; светлост и осветљење; безбедност друмског саобраћаја и инелигентни транспортни системи; опрема пута.

У области **хемијских технологија** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: корозија и заштита материјала од корозије металним и другим неорганским превлакама; природни гас; текстил; текстилне машине и помоћни уређаји; еластичне, текстилне и ламинатне подне облоге; заштитна одећа и заштитна опрема; мазива и сродни производи; горива нафтног порекла; лабораторијска опрема; кожа и обућа; гума и производи од гуме; целулоза, папир и картон; боје, лакови и сродне технологије и производи; хемија; амбалажа; пластичне масе и битумен, битуменска везива и флексибилне траке за хидроизолацију.

У области **пољопривреде, прехрамбене и дрвне индустрије и шумарства** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: системи менаџмента безбедношћу хране; семе и плодови уљарица, масти и уља биљног и животињског порекла и њихови споредни производи; жита, махуњаче и њихови производи; храна за животиње; млеко и производи од млека; машине за прехрамбену индустрију; анализа хране – хоризонталне методе; ђубрива и оплемењивачи земљишта; микробиологија и биотехнологија; дуван и производи од дувана и упаљачи; машине за обраду дрвета; зачини, чај, кафа и какао; сензорске анализе; чврста биогорива; посуђе и прибор у додиру са храном; плоче на бази дрвета; намештај; и обло дрво и резана грађа - трајност дрвета и производа на бази дрвета.

У области **безбедности, заштите и животне средине** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: одрживост и друштвена одговорност; безбедност и отпорност; опрема за спорт и рекреацију; безбедност дечијих играчака и заштита потрошача; стоматологија; оптика, фотоника и заштита очију; безбедност од пожара; квалитет ваздуха; квалитет воде; квалитет земљишта; козметика; заштита од буке; карактеризација и управљање отпадом; медицинска средства; медицинска средства; заштита од јонизујућег зрачења и нанотехнологије.

У области **општих стандарда** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим областима: величине, јединице и мерни инструменти; оцењивање усаглашености и менаџмент квалитетом; системи менаџмента заштитом животне средине; менаџмент енергијом и уштеда енергије.

У области **електроенергетике** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: структура информација, документације и графичких симбола, општи аспекти за снабдевање електричном енегријом, мерење електричне

енергије и управљање оптерећењем, феритни материјали и суперпроводност, физичке величине и јединице, безбедност апарата за домаћинство и сличних електричних апарата, управљање и комуникација у електроенергетском систему, парне турбине; проводници за надземне водове; електромагнетска компатибилност, услови околине, класификација и методе испитивања, основни принципи и принципи безбедности за интерфејс човек-машина; обележавања и идентификације; електричне инсталације на бродовима; електрични каблови; секундарне ћелије и батерије; електрична вуча; потационе електричне машине; елекролучно заваривање; електрични апарати за потенцијално експлозивне атмосфере; осигурачи; изолатори; одводници пренапона; катодне рендгенске цеви; жице за намотаје; светиљке и сродна опрема; алармни системи; заштита од атмосферског пражњења; релеји са ненормираном побудом; енергетска постројења изнад 1 kV; електричне инсталације ниског напона; електрични изолациони материјали; опрема за безбедност електростатичког фарбања и завршне обраде; изолациони материјали у електротехници; високонапонске расклопне апаратуре и блокови; нисконапонске расклопне апаратуре; струје кратког споја; ветрогенератори.

У области **електронике и телекомуникација** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: енергетска електроника; полупроводничке компоненте; електромеханички саставни делови за електронске уређаје; пиезоелектричне и диелектричне компоненте за контролу и селекцију фреквенција; оптички проводници, каблови, прибор и системи; уређаји са равним екранима; алармни системи, аудио, видео и мултимедијални системи, уређаји и опрема, телекомуникационе технологије.

У области **информационих технологија** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: софтверски и системски инжењеринг; картице и лична идентификација; информатика у здравству и медицини; аутоматска идентификације и обухватање података и електронска размена података, софтверски инжењеринг, примена ИТ у образовању и Интернет, мерење и управљање у индустријским процесима и међусобно повезивање ИТ уређаја.

Табела 2.1 – Преглед броја стандарда и сродних докумената по областима стандардизације (организационим јединицама Института) и методама доношења, који се први пут уносе у план

Ред. бр.	Области	Број стандарда и сродних докумената		УКУПНО
		Метода pp (српски језик)	Методе ps и pr (енглески језик)	
А. СЕКТОР ЗА ОПШТЕ ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ				
1.	**Одељење за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај**	**127**	**5**	**132**
2.	**Одељење за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде**	**57**	**28**	**85**
3.	**Одељење за издавачку делатност**	**0**	**5**	**5**
	УКУПНО А:	**184**	**38**	**222**
Б. СЕКТОР ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКУ СТАНДАРДИЗАЦИЈУ				
4.	**Одељење за електротехнику, телекомуникације и информационе технологије**	**45**	**140**	**185**
	УКУПНО Б:	**45**	**140**	**185**
	УКУПНО А+Б:	**229**	**178**	**407**

Скраћенице:
pp – метода превођења (српски стандард или сродни документ на српском језику, који представља превод европског или међународног стандарда);
pr – метода прештампавања (српски стандард или сродни документ на енглеском језику, који представља репродукцију европског или међународног стандарда;
ps – метода проглашавања (српски стандард или сродни документ на енглеском језику, који је настао проглашавањем европског или међународног документа за српски).
Напомена: Изворни српски стандарди и сродни документи обухваћени су методом pp.

Табела 2.2 – Преглед броја европских и међународних стандарда из претходног периода предвиђених за доношење у 2018. години

Фаза израде	Број стандарда и сродних докумената по месецима												УКУПНО (на српском и енглеском језику)
	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	
Нацрт стандарда	9	6	16	136	62	25	19	21	37	22	6	3	**362**
Дефинитивни текст нацрта	38	11	8	10	15	25	169	26	20	24	39	16	**401**
Стандард	30	40	12	8	6	9	22	130	21	20	23	11	**332**

Табела 2.3 – Преглед броја српских стандарда и сродних докумената којима се преузимају европски стандарди и сродни документи по фазама и месецима израде

Фаза израде	Број стандарда и сродних докумената по месецима												УКУПНО (на српском и енглеском језику)
	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	
Нацрт стандарда	92	90	94	88	109	42	47	73	45	36	27	16	**759**
Дефинитивни текст нацрта	121	63	83	65	62	94	136	143	65	130	124	132	**1218**
Стандард	40	107	100	174	135	79	127	66	88	114	85	126	**1241**

За производе који су усаглашени са захтевима *хармонизованих европских стандарда* претпоставља се да су усаглашени са основним захтевима европских директива „новог приступа" као и директива које се заснивају на „новом приступу" и зато се такви производи могу слободно стављати у промет на јединственом тржишту ЕУ. Планом доношења српских стандарда и сродних докумената за 2018. годину планирано је доношење 56 српских стандарда којима се преузимају хармонизовани европски стандарди, чијом применом се остварује претпостављена усаглашеност са основним захтевима европских директива. У току 2018. преузимаће се и сви новообјављени хармонизовани стандарди, и то у роковима које дефинишу европске организације за стандардизацију.

Потенцијални *ризици* за неостваривање плана доношења српских стандарда и сродних докумената за 2017. годину су:

- недовољно учешће српских стручњака који имају времена и воље да добровољним радом у комисијама за стандарде допринесу доношењу српских стандарда и сродних докумената, као и њиховој хармонизацији са међународним и европским;
- незаинтересованост стручне јавности за учешће у јавној расправи и достављање примедби и предлога у вези са нацртима српских стандарда и сродних докумената који се стављају на јавну расправу;
- недовољно придавање значаја раду чланова комисија за стандарде у организацијама које су их делегирале, што резултује нередовним долажењем чланова на састанке комисија и недостављањем попуњених гласачких листова у случају дописних седница;
- смањење броја секретара комисија за стандарде (млађих саветника, саветника и самосталних саветника у Институту) због одласка у пензију у складу са законом, као

и евентуални одлазак других запослених на дуже боловање или одсуство из личних разлога.

Детаљан преглед стандарда и сродних докумената по областима стандардизације, методама преузимања и динамици доношења и објављивања у 2018. години дат је у прилогу 2.1 овог програма рада.

2.3. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Преиспитивање и одржавање српских стандарда и сродних докумената

Сви српски стандарди и сродни документи (слично европским и међународним), морају да се редовно преиспитују и одржавају (ажурирају) да би се обезбедила њихова актуелност и релевантност, односно спречила њихова застарелост. Из тог разлога комисије за стандарде дужне су да сваки објављени српски стандард и сродни документ из своје надлежности преиспитају бар једном на сваких пет година, рачунајући од дана њиховог објављивања, односно претходног преиспитивања. У истом временском интервалу приспитују се и европски и међународни стандарди. Наравно, сваки стандард може и мора бити ванредно преиспитан и, у зависности од потребе, ажуриран, кад год је то неопходно у току његовог периода примене.

2.4. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Тумачење српских стандарда и сродних докумената

Тумачење српских стандарда и сродних докумената је једна од редовних активности које Институт обавља, како на захтев корисника стандарда, тако и на захтев органа државне управе и правосудних органа. Потреба за тумачењем српских стандарда може да произађе, на пример, из контекста судског поступка, када настане спор у вези са извршавањем обавеза из уговора две уговорне стране или када се српски стандард користи за доказивање да је производ, процес или услуга задовољавајућег квалитета.

Комисије за стандарде су стална радна тела у Институту којима се може упутити било који захтев у вези са објављеним српским стандардима за које је она одговорна. Сваки захтев који Институт прими у том смислу, доставља се на разматрање надлежној комисији за стандарде.

2.5. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Израда годишњег плана доношења српских стандарда и сродних докумената за 2019. годину

У складу са чланом 12. Закона о стандардизацији („Службени гласник РС”, бр. 36/2009 и 46/2015) и чланом 9. Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, бр. 93/2015 и 27/2016), Институт најмање једанпут годишње израђује план доношења српских стандарда и сродних докумената, који доноси скупштина Института на предлог управног одбора. Тај план има три дела. Први део садржи информације о српским стандардима и сродним документима који нису настали, односно не настају идентичним или еквивалентним преузимањем међународних или европских стандарда, а које Институт намерава да донесе или мења, које је донео или изменио на основу претходног плана доношења српских стандарда и који су тренутно у поступку измене или доношења. Други део плана садржи информацију о броју међународних и европских стандарда које Институт до сада није преузео у национални систем стандардизације. Трећи део плана садржи пројекте нових српских стандарда и сродних докумената који за основу имају европске стандарде одн. европске радне документе који су, на основу тренутно доступних информација, у разним фазама развоја. Предлог годишњег плана доношења српских стандарда који је утврдио управни одбор Института, као и годишњи план који је донела скупштина Института објављују се на интернет-страници Института.

Према члану 8. Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института („Службени гласник РС”, бр. 93/2015 и 27/2016), план доношења српских стандарда је саставни део програма рада Института.

2.5.1. Израда плана доношења српских стандарда и сродних докумената Института у складу са чланом 3. Уредбе ЕУ 1025/2012 и релевантним критеријумом у упутству CEN-CENELEC Guide 20:2015-02

Једна од обавеза Института као пуноправног члана у европским организацијама за стандардизацију CEN и CENELEC је потпуна имплементација Уредбе 1025/2012 Европског парламента и Савета у Републици Србији. Институт је, према члану 3. став 1. Уредбе, дужан да најмање једанпут годишње изради план доношења српских стандарда и сродних докумената који садржи информације о стандардима и сродним документима који нису идентични или еквивалентни међународним или европским стандардима и сродним документима, а које Институт намерава да припреми или измени и допуни, које већ припрема или мења и допуњује и које је донео у периоду од утврђивања претходног плана. Као основа за израду тог документа користи се први део годишњег плана доношења српских стандарда и сродних докумената који је донела скупштина Института.

У складу са чланом 29а Уредбе о поступку пружања информација о техничким прописима, оцењивању усаглашености и стандардима („Службени гласник РС”, бр. 45/2010 и 114/2015), односно чланом 3. став 4. Уредбе ЕУ 1025/2012, најкасније до тренутка објављивања поменутог плана доношења стандарда, Институт мора да о његовом постојању службено обавести европске организације за стандардизацију CEN и CENELEC, друга национална тела за стандарде која су чланови тих организација и Европску комисију. Поред тога, Институт мора да план доношења објави на својој интернет- страници и у свом службеном гласилу „ИСС информације”.

2.5.2. Израда годишњих извештаја за европске организације за стандардизацију, у складу са чланом 24. Уредбе ЕУ 1025/2012 и релевантним критеријумима у упутству CEN-CENELEC Guide 20:2015-02

Европске организације CEN и CENELEC од својих чланова , у складу са члановима 5. и 6. Уредбе 1025/2012, захтевају да погодним активностима охрабрују и потпомажу правилну заступљеност свих битних заинтересованих страна у процесу доношења стандарда, укључујући организације потрошача, активиста за заштиту животне средине и других друштвених организација, као и приступ микро, малих и средњих предузећа (ММСП) стандардима и процесу стандардизације. Поред тога, Институт мора да са националним телима за стандарде из других земаља размењује искуства, односно информације о најбољој пракси за побољшавање учешћа ММСП у активностима стандардизације, као и за олакшавање и повећавање примене стандарда у ММСП. У члану 6. став 3. и члану 24. исте уредбе од чланова CEN-а и CENELEC-а тражи се да припремају годишње извештаје о поменутим активностима и да их достављају CEN-у и CENELEC-у, који их прикупљају од свих чланова, обједињавају и достављају Европској комисији. Из тих разлога Институт има обавезу да сваке године припреми и Менаџмент-центру CEN-а и CENELEC-а у Бриселу достави извештај о активностима у вези с поменутим предметима које је предузимао у току претходне године, као и да тај извештај објави на својој интернет-страници.

У складу са правилима европских организација за стандардизацију, Институт је званично именовао особе које представљају Институт у радним групама CEN-а и CENELEC-а која се баве питањима сарадње са сектором ММСП, као и питањима која се односе на извршавање обавеза националних тела за стандарде које проистичу из Уредбе 1025/2012 и извештавају о томе.

2.6. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Израда каталога српских стандарда и сродних докумената за 2018. годину

Каталог српских стандарда и сродних докумената је основно библиографско средство за услуживање корисника и купаца публикација Института и његов развој и одржавање обавља се у оквиру Одељења за развој и одржавање информационог система. Каталог се издаје искључиво на компакт-дисковима, чиме се трошкови значајно смањују. Израђује се на

годишњем нивоу, односно закључно са подацима о српским стандардима и сродним документима објављеним у децембру месецу године за коју се каталог издаје и садржи основне библиографске податке о поменутим документима (стандардима који су стављени ван снаге, односно замењени објављивањем одређеног српског стандарда, комисијама за стандарде које су доносиоци српских стандарда и сродних докумената, вези са одговарајућим међународним, односно европским стандардом итд.). Електронско издање каталога се бесплатно доставља члановима Института, продаје купцима у нашој земљи, а један број примерака се доставља другим организацијама за стандардизацију са којима Институт већ низ година на овај начин размењује публикације.

2.7. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Ревизија базе библиографских података о српским стандардима и сродним документима

У 2018. години наставиће се са редовним одржавањем и уносом нових података у систем за управљање подацима о српским стандардима и сродним документима, који садржи базу библиографских података о српским, европским и међународним стандардима, базу података о комисијама за стандарде и члановима комисија за стандарде, базу података о купцима стандарда, базу података о вези српских стандарда и техничких прописа који се на њих позивају, терминолошку базу, радна документа европских и међународних организација за стандардизацију, као и текстове објављених европских, међународних и српских стандарда.

У 2018. години ће се за потребе доношења стандарда и сродних докумената обављати: унос података о објављеним српским стандардима и сродним документима, контрола података о нацртима и дефинитивним текстовима нацрта стандарда и сродних докумената, унос података о продаји стандарда (предрачуни, рачуни, подаци о купцима), унос термина и дефиниција из објављених српских стандарда, унос података о техничким прописима који се позивају на српске стандарде, унос података о комисијама за стандарде и њиховим члановима, израда извештаја о праћењу реализације плана доношења стандарда и сродних докумената, продаји стандарда, комисијама за стандарде итд.

2.8. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Развој и одржавање базе српских стандарда и њихове везе са прописима

У 2017. години, Институт је успоставио посебан сервис, јавно доступан на интернет презентацији Института, где је могуће претраживати све важеће техничке прописе који се позивају на српске стандарде, и обрнуто, у подацима о стандардима могуће је пронаћи податке о томе који се национални прописи позивају на одређени српски стандард. Ова база посебно је значајна имајући у виду да уколико се пропис позива на неки српски стандард, тај стандард постаје обавезан. Сервис је успостављен у сарадњи са компанијом Параграф лекс. У 2018. години планира се даљи развој и ажурирање базе техничких прописа и њихове повезаности са српским стандардима. То подразумева стално ангажовање запослених у Одељењу за правне, кадровске послове и финансије на праћењу прописа који се позивају на стандарде, као и Одељењу за развој и одржавање информационог система на вршењу измена статуса техничких прописа који су повезани са српским стандардима, односно уклањање прописа стављених ван снаге, уношење података о прописима који су замењени новим и повезивање стандарда са прописима који се први пут уносе у базу.

2.9. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Развој и одржавање базе стандардизованих термина

База стандардизованих термина Института која садржи преко 17.500 термина, настала у претходним годинама радом запослених у Институту, као и чланова комисија за стандарде, а која се користи приликом преузимања европских и међународних стандарда методом

превођења на српски језик, од 2016. године је једним својим делом (термини без дефиниција) јавно доступна на интернет-презентацији Института.

Циљ објављивања базе јесте промовисање употребе стандардизоване терминологије из различитих области стандардизације, као и укључивање шире стручне јавности у израду терминологије.

У 2018. години планира се даљи рад на уношењу термина из српских стандарда који су објављени у претходном периоду, односно у 2017. години, као и унос и обрада свих термина који се припремају за међународни онлајн речник из области електротехнике Електропедију.

Такође, да би се корисницима пружио што потпунији увид у терминологију из појединих области стандардизације, планирано је и постављање дефиниција уз све термине које се већ налазе у терминолошкој бази, као и за оне које ће се тек уносити у терминолошку базу. То се односи и на термине који су били или ће бити припремани за међународни онлајн речник Електропедију, с обзиром на то да су до сада за те потребе из стандарда издвајани само термини.

2.10. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Одржавање базе електронских верзија српских стандарда и сродних докумената

Сваки српски стандард и сродни документ може бити испоручен као штампана публикација и у електронској форми: као текстуалне PDF датотеке (енгл. *text PDF files*) које су претраживе (важи за стандарде и сродне документе који су објављени 2000. године и касније) и као сликовне PDF датотеке (енгл. *image PDF files*), које нису претраживе (јер су добијене скенирањем штампаних верзија стандарда и сродних докумената који су објављени 2000. године и касније). С обзиром на то да су досадашња искуства показала доминантност продаје стандарда и сродних докумената у електронској форми, у 2018. години Институт ће наставити процес одржавања и унапређења базе комплетних текстова српских стандарда и сродних докумената, која Институту обезбеђује централизован приступ електронским публикацијама, што омогућава бољи надзор над њима и отклања, односно значајно смањује ризик од злоупотребе.

Поред наведеног, у 2018. години Институт планира да настави да ради на имплементирању најпогодније методе заштите свих електронских публикација које продаје (како својих тако и туђих), којом би требало да се значајно повећа степен њихове сигурности и заштите од неовлашћеног умножавања и дистрибуције. Обавезу да предузима мере заштите српских стандарда и сродних докумената Институт има према Закону о стандардизацији, у којем је наведено да ауторско право на српском стандарду и сродном документу припада Институту, у складу са законом којим се уређују ауторско и сродна права. С друге стране, као члан међународних и европских организација за стандардизацију, Институт има експлицитну статутарну обавезу да на својој територији штити права интелектуалне својине тих организација, тј. да предузима потребне мере како би се та права заштитила што боље.

2.10.1. Одржавање референтних збирки међународних, европских и српских стандарда и сродних докумената

Стандардотека Информационог центра Института располаже комплетним, уређеним збиркама српских стандарда (SRPS), међународних стандарда (ISO, IEC, ISO/IEC) и свих европских стандарда (EN). Комплетне збирке међународних и европских стандарда доступне су у електронском облику, тј. на компакт-дисковима или из система за управљање подацима о српским стандардима и сродним документима, а збирка српских стандарда и сродних докумената доступна је такође у електронском облику. Све поменуте збирке ће бити редовно одржаване (ажуриране) у 2018. години.

2.10.2. Одржавање архивске збирке повучених српских стандарда и сродних докумената на које се врши позивање у техничким прописима

Институт ће за потребе органа државне управе одржавати архивску збирку повучених српских стандарда и сродних докумената на које се врши позивање у законима, техничким прописима и другим правним актима. Поменути стандарди и сродни документи морају бити доступни за потребе надзора на тржишту и евентуалне судске спорове.

2.10.3. Одржавање базе података о комисијама за стандарде и њиховим члановима

У оквиру система за управљање подацима о српским стандардима и сродним документима, Институт поседује податке о комисијама за стандарде и њиховим члановима која се мора редовно ажурирати са оснивањем сваке нове, односно реорганизацијом или распуштањем сваке постојеће комисије. У 2018. години планирају се даљи развој и унапређење ове базе.

2.11. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Превођење стандарда и других публикација

Један од стратешких циљева Института за период до 2020. године јесте успостављање одрживог система за превођење европских и међународних стандарда који се преузимају у национални систем стандардизације. Иако ће се у остварењу овог циља у највећој мери ослањати на екстерне ресурсе, Институт ће такође ангажовати и своје материјалне и људске ресурсе у мери у којој то постојећи капацитети дозвољавају. . Из тог разлога је у току 2017. године Институт уложио средства у набавку софтвера који пружа подршку процесу превођења (Trados), извршио прерасподелу задужења својих запослених да би на најбољи начин искористио расположиве људске ресурсе који могу да се укључе у процес превођења и изменио интерна правила стандардизације утврдивши обавезу да се, под одређеним условима и према утврђеним критеријумима, нова издања стандарда који су били објављени на српском језику такође доносе на српском језику.

Значајну подршку превођењу стандарда у току 2017. године пружило је Министарство привреде, које је доставило преводе стандарда потребних за примену одговарајућих техничких прописа и Институт ће у 2018. години наставити да ради на доношењу тих стандарда. Такође, један број тзв. неауторизованих превода стандарда добијен је од заинтересованих страна и у 2018. години планирано је њихово објављивање.

Такође, с обзиром на то да је уочено да одређени корисници имају потребу за применом специфичних међународних или европских стандарда који нису од интереса за ширу јавност да би уопште били донети као српски стандарди, када је реч о међународним стандардима, или као српски стандарди на српском језику, када је реч о европским стандардима, Институт ће у 2018. години интензивније радити на понуди тзв. услужног превођења стандарда.

Осим тога, као и до сада, радиће се на преводу промотивних брошура о појединим стандардима, које ће се, у зависности од потребе и могућности, или штампати или постављати на интернет-презентацију Института.

3. САРАДЊА ИНСТИТУТА СА РЕЛЕВАНТНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА НА НАЦИОНАЛНОМ НИВОУ

3.1. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Учешће у изради техничких прописа и усклађивању домаћег техничког законодавства са техничким законодавством ЕУ

У 2018. години Институт ће активно сарађивати са министарствима у циљу израде и доношења техничких прописа, залажући се при томе да се што пре заврши усаглашавање техничког законодавства Републике Србије са техничким законодавством ЕУ. У том

контексту, у 2018. години представници Института учествоваће у раду 10 група за преговоре о приступању Србије ЕУ, и то у: групи за кретање роба, групи за информационо друштво и медије, групи за пољопривреду и рурални развој, групи за безбедност хране, ветеринарска и фитосанитарна питања, групи за рибарство, групи за транспорт, групи за енергетику, групи за трансевропске мреже, групи за животну средину и групи за заштиту потрошача и заштиту здравља. Поред тога, један представник Института ће, на основу Закона о тржишном надзору, учествовати у телу за координацију тржишног надзора, односно у Одбору за безбедност производа.

Поред наведеног, постојећи регистар српских стандарда на које се позивају важећи технички прописи у Републици Србији, који је јавно доступан на интернет-презентацији Института, редовно ће се ажурирати информацијама о вези стандарда са техничким прописима и њиховој повезаности са директивама ЕУ.. Ове информације су од изузетно велике помоћи свим корисницима стандарда и онима који примењују техничке прописе.

3.2. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Сарадња са органима државне управе у вези са процесима приступања Републике Србије СТО и ЕУ, као и обавезама које произлазе из чланства у CEFTA

У 2018. години Институт ће интензивно сарађивати са Министарством привреде и другим министарствима, као и са Канцеларијом за европске интеграције у вези са:

- спровођењем Закона о стандардизацији;
- припремањем потребних извештаја, информација и других материјала за састанке Преговарачке групе 1 - Слободан проток робе, у вези са приступањем Републике Србије ЕУ;
- припремањем потребних извештаја, информација и других материјала у вези са чланством Републике Србије у CEFTA; и
- припремањем потребних материјала за преговоре о приступању СТО, у делу који се односи на Споразум СТО о техничким препрекама у трговини;
- учешћем у програмима техничке помоћи које ће финансирати ЕУ, уколико се Институт определи да у њима учествује са пројектима у вези са стандардизацијом;
- IPA пројектима и другим сличним пројектима.

У зависности од потреба и позива надлежних органа државне управе, представници Института учествоваће и у другим активностима.

4. МЕЂУНАРОДНА АКТИВНОСТ ИНСТИТУТА У ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ

4.1. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Међународна сарадња у области стандардизације

Програм међународне сарадње Института за 2018. годину заснива се првенствено на статутарним обавезама и редовним активностима у вези са чланством у међународним и европским организацијама за стандардизацију, које обухватају:

- извршавање редовних обавеза пуноправног члана ISO-а: гласање о нацртима међународних стандарда и другим радним документима; контакте са Централним секретаријатом ISO-а у Женеви и секретаријатима техничких комитета и поткомитета који се налазе у појединим земљама чланицама ISO-а; праћење и примену докумената Савета ISO-а и Одбора за управљање техничким пословима; припреме за учешће у раду Генералне скупштине ISO-а, као и комитета DEVCO и CASCO; координацију сарадње са техничким комитетима и друге послове;
- извршавање редовних обавеза пуноправног члана IEC-а: гласање о нацртима међународних стандарда и другим радним документима; контакте с Централним бироом IEC-а у Женеви; праћење и примену статутарних докумената Савета IEC-а, Одбора за менаџмент стандардизацијом и Одбора за менаџмент сертификацијом; припреме за учешће у раду Генералног заседања IEC-а и друге послове;

- послове у вези са чланством у CEN-у, нарочито имајући у виду учествовање у развоју и доношењу европских стандарда и сродних докумената и њихово преузимање у српски систем стандардизације (редовно гласање у вези са пројектима, нацртима и дефинитивним текстовима европских стандарда и сродних докумената, редовно уношење података о европским стандардима и сродним документима који се преузимају и објављују као српски стандарди и сродни документи; достављање информација о преузетим европским стандардима и сродним документима Менаџмент-центру CEN-а и CENELEC-а (CCMC) у Бриселу; праћење статутарних и других докумената и гласање на њих; припреме за учешће на заседању Генералне скупштине CEN-а; контакте са CCMC-ом и друге послове;
- послове у вези са чланством у CENELEC-у, нарочито имајући у виду учествовање у развоју и доношењу европских стандарда и сродних докумената у области електротехнике и њихово преузимање у српски систем стандардизације (редовно гласање у вези са пројектима, нацртима и дефинитивним текстовима европских стандарда и сродних докумената, редовно уношење података о европским стандардима и сродним документима који се преузимају и објављују као српски стандарди и сродни документи, достављање информација о преузетим европским стандардима и сродним документима Менаџмент-центру CEN-а и CENELEC-а (CCMC) у Бриселу; праћење статутарних и других докумената и гласање на њих; припреме за учешће на заседању Генералне скупштине CENELEC-а; контакте са CCMC-ом и друге послове;
- промовисање значаја учествовања домаћих стручњака у раду међународних и, нарочито, европских организација за стандардизацију , односно њихово укључивање у техничке комитете на међународном и европском нивоу и рад на доношењу међународних и европских стандарда;
- извршавање редовних обавеза националне организације за стандарде у ETSI-ју, дефинисаних Меморандумом о разумевању који су потписали Институт и ETSI: поштовање начела мировања, организовање јавне дискусије у нашој земљи о сваком новом ETSI стандарду, када је то потребно; утврђивање националног става за гласање и/или достављање примедаба на ETSI стандарде према утврђеној процедури; и преузимање хармонизованих стандарда које је објавио ETSI;
- активности у вези са учешћем представника Института у радним групама Економске комисије за Европу при Уједињеним нацијама (UN/ECE/TRADE/WP.6);
- активности у вези са учешћем представника Института у међународној шеми за међусобно признавање исправа о оцењивању усаглашености електротехничких уређаја са стандардима IEC-а (у шеми IECEE/CB);
- сарадњу са Америчким друштвом за испитивање и материјале (ASTM);
- билатералну сарадњу са националним телима за стандардизацију.

4.2. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Учешће представника Института на заседањима управних и других тела европских и међународних организација за стандардизацију

Институт ће одржавати статус пуноправног члана у међународним организацијама за стандардизацију (ISO и IEC) и статус пуноправног члана у европским организацијама за стандардизацију (CEN и CENELEC) и активно ће учествовати у креирању и спровођењу њихових политика и стратегија. У том циљу, у 2018. години представници Института ће учествовати на заседањима следећих тела тих организација:

- на 41. заседању Генералне скупштине Међународне организације за стандардизацију (ISO/GA) и на 52. заседању Комитета за земље у развоју (ISO/DEVCO), која ће бити одржана од 26. до 28. септембра 2018. године у Женеви (Швајцарска);

- на заседању Саветодавне групе председника Комитета за земље у развоју ISO–а (ISO/DEVCO/CAG) које се одржава два пута годишње.[13]
- на заседањима Савета Међународне електротехничке комисије (IEC/CB), Одбора за менаџмент стандардизације (IEC/SMB), Одбора за оцењивање усаглашености (IEC/CAB), Форума председника националних комитета и Форума секретара националних комитета, која ће бити одржана у оквиру 82. генералног заседања IEC-а од 22. до 26. октобра 2018. године у Бусану, Република Кореја;
- на заседању управног комитета Међународне шеме за сертификацију производа према захтевима IEC стандарда (шеме IECEE-CB), које ће бити одржано 20178 године у Ници (Француска).
- на заседањима генералних скупштина европских организација CEN и CENELEC, које ће бити одржане од 20. до 22. јуна 2018. године на Бледу (Република Словенија).
- на заседањима техничких одбора (BT) CEN-а и CENELEC-а која ће се одржати у току 2018. године.[14]

Учешће на свим поменутим заседањима представља статутарну обавезу Института као формалног члана у поменутим међународним и европским организацијама, у име Републике Србије.

4.3. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Учешће представника Института и српских стручњака у раду техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију

У оквиру својих редовних активности, у 2018. години Институт ће координисати учешће српских стручњака у предлагању, изради, утврђивању, преиспитивању и одржавању међународних стандарда и сродних докумената, као и на заседањима техничких радних тела међународних организација за стандардизацију ISO и IEC и њиховог заједничког техничког комитета за информациону технологију ISO/IEC JTC 1, као и у европским организацијама за стандардизацију CEN и CENELEC.

На основу права и обавеза које проистичу из пуноправног чланства Института у CEN-у и CENELEC-у, планирано је да у 2018. години представници, тзв. стални делегати Института у техничком одборима (BT) CEN-а и CENELEC-а учествују на три заседања тих тела.

На основу права које проистиче из статуса Института у CEN-у, планирано је да у 2018. години један представник Института учествује на заседању техничког комитета CEN/TC 444 (Карактеризација у животној средини), које ће се одржати од 14. до 17. маја 2018. године у Хелсинкију (Финска). Такође, планирано је и да један представник Института учествовује на дводневном заседању техничког комитета CEN/TC 275 (Анализа хране – Хоризонталне методе) које ће се одржати у Берлину (Савезна Република Немачка)[15]. Поред тога, планирано је да један представник Института учествује на Пленарном заседању CEN/TC 125 (Зидане конструкције) које ће се одржати током два дана у новембру 2018. године, као и на Пленарном заседању CEN/TC 114 (Безбедност машина), које ће се одржати током два дана у септембру 2018. године у Паризу (Француска).[16]

На основу права које проистиче из статуса Института у CENELEC-у, планирано је да у 2018. години један представник Института учествује на заседању техничког комитета

[13] Заседања се обично одржавају у првом кварталу текуће године Женеви, а након тога у оквиру заседања Генералне скупштине Међународне организације за стандардизацију (ISO/GA).

[14] У моменту израде овог Програма рада, нису били познати датум и место одржавања скупова.

[15] У моменту израде овог Програма рада, није био познат тачан датум одржавања скупа.

[16] У моменту израде овог Програма рада, није био познат тачан датум одржавања скупа.

CLC/TC 116, чији рад прати ISS KS N061 (Перформансе и безбедност електричних апарата за домаћинство и сличних електричних апарата), које ће се одржати 12. септембра 2018. године у Бриселу (Белгија). Такође, планирано је и да један представник Института учествује на заседању техничког комитета CLC/TC 46X, чији рад прати ISS KS N086 (Комуникациони проводници, каблови, компоненте, прибор, уређаји и системи), које ће се одржати 15. и 16. марта у Лисабону (Португал).

У току 2018. године очекује се већа ангажованост домаћих стручњака у раду техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију, посебно имајући у виду пуноправно чланство Института у европским организацијама за стандардизацију, што пружа веће могућности за активно учешће свих заинтересованих страна из Републике Србије у стандардизацији на међународном и европском нивоу.

Ове активности су изузетно значајне за Институт јер ће, учествујући у њима, представници Института стицати неопходно искуство у раду европских техничких радних тела за стандардизацију, и остваривати законом утврђене обавезе Института да у тим организацијама представља и заступа интересе Републике Србије у вези са стандардизацијом.

4.4. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Активности Института као информационог центра за стандарде у складу са захтевима релевантних докумената СТО и ЕУ, као и на основу споразума CEFTA

На основу Уредбе о поступку пријављивања и начину информисања који се односе на техничке прописе, оцењивање усаглашености и стандарде („Службени гласник РС”, бр. 45/2010 и 114/2015) Институт делује као информативни центар за стандарде (у складу са Кодексом добре праксе за припрему, доношење и примену стандарда, споразумом CEFTA и Директивом ЕУ 2015/1535) и има обавезу да одговара на захтеве потписника међународних споразума и других заинтересованих страна и обезбеђује документе у вези са стандардима који су донети или предложени за доношење у Републици Србији

У 2018. години, Информациони центар ће наставити да обавештава домаћу јавност о документима која су нотификовале земље чланице ЕУ (информације о томе објављују се на интернет-презентацији Института), као и да европским организацијама за стандардизацију редовно доставља информације о изворним српским стандардима планираним за доношење у следећој години.

5. ПРОМОЦИЈА СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ И ПРИМЕНЕ СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА

5.1 РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Реализација промотивних активности према Маркетинг-плану за 2018. годину

Маркетиншке активности Института имају за циљ информисање шире јавности и подизање свести о значају стандарда и стандардизације. Институт је у претходном периоду периодично спроводио кампање намењене појединим циљним групама, а почев од 2016. године ове активности планира и организовано спроводи, у складу са Акционим планом за за спровођење Стратегије развоја система инфраструктуре квалитета у Републици Србији (2015–2020), као и Маркетинг-планом Института за текућу годину, који је дат у прилогу 5.1.

5.1.1. Промоција стандарда и стандардизације

Институт ће у 2018. години наставити са започетим маркетиншким активностима у циљу промовисања стандарда и стандардизације и њихове продаје на следеће начине:

– обавештавањем електронским путем специфичних циљних група о новим стандардима из одређене области и о ревизијама постојећих стандарда, електронским путем;

– организовањем окгруглих столова при усвајању стандарда који су од посебне важности за ширу стручну јавност, а усвајају се на српском језику;

– учешћем на сајмовима и другим скуповима на којима се очекује присуство значајних заинтересованих страна са којима се може успоставити директан контакт и предложити сарадња; овај вид активности се показао веома корисним јер је у 2017. години као резултат имао нове чланове комисија за стандарде, чланове Скупштине Института, као и нове полазнике обука (организована је обука за Електротехничку школу „Никола Тесла”);

– остваривањем директних контаката са успешним организацијама које нису корисници услуга Института ради промовисања стандардизације и услуга које Институт пружа, уговарања сарадње, реализације нових пројеката, укључења у заједничке едукативне програме и друго, и то или самостално, или у сарадњи са Привредном комором Србије и Министарством привреде;

– организовањем промотивних предавања у стручним средњим школама и на техничким факултетима;

– објављивањем текстова о стандардизацији и оглашавањем у стручним часописима;

– учешћем у телевизијским програмима који се баве стручним темама из области економије, као и у телевизијским програмима намењеним ширем гледалишту;

– дистрибуцијом информативног гласила Института (ИСС Новости) које садржи афирмативне текстове о стандардима, информације о новим стандардима у различитим фазама развоја, као и новим услугама и попустима при куповини;

– промовисањем „отворених врата” у Институту за предузетнике, микро, мала и средња привредна друштва Института (ближе информисање о захтевима и начинима примене стандарда за које покажу интерес) један дан у месецу када заинтересовани корисници могу да посете Институт и упознају се са активностима стандардизације.

5.1.2. Промоција користи од учлањења у Институт и повећање броја чланова Института

У току 2018. године Институт ће организовати више пропагандних акција у циљу информисања домаће јавности о предностима и користима од учлањења у Институт, са циљем да се на тај начин повећа број чланова Института, као и да се што већи број домаћих стручњака свих профила укључи у рад стручних савета, комисија за стандарде и других техничких радних тела у Институту. Ова активност ће се остваривати учешћем запослених на различитим скуповима, објављивањем промотивних публикација, упућивањем дописа, директним контактом, посетама, бесплатним семинарима, итд. Посебан акценат се ставља на учешће на сјамовима, где ће се остваривати директни контакти са другим учесницима /излагачима и посетиоцима и делити посебан промотивни материјал за подстицај учлањења у Институт.

5.1.3. Промоција нових услуга Института

У 2018. години планира се интензивирање активности које служе као маркетиншка подршка новим услугама Института, и то: за услугу пружања техничке помоћи у примени стандарда, за услугу сертификације система менаџмента и услужног превођења стандарда. Активности у оквиру ових кампања подразумевају израду промотивног материјала, информација и текстова за информативно гласило Института, интернет-презентацију Института и стручне часописе, као и слање припремљених информација дефинисаним циљним групама посебно.

5.2. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Обука из области стандардизације као посебан вид промоције примене стандарда

Ради остваривања законом дефинисане делатности промовисања примене српских стандарда, односно организовања обука (семинара, курсева, радионица), Институт је као основни циљ поставио промоцију стандарда и стандардизације, односно подизање нивоа знања из одређених области стандардизације и олакшавање примене стандарда. Оцене задовољства корисника до сада одржаним обукама (4,6 од 5), као и остварени финансијски резултати, показали су да пружање едукативних услуга представља значајан потенцијал Института.

План семинара и радионица за 2018. годину дат је у прилогу 5.2 овог програма рада. У 2018. години наставиће се са већ успостављеном концепцијом одржавања обука. Полазећи од ресурса којима Институт располаже, организоваће се четири врсте обуке: из области за које постоји интересовање широке групе корисника (системи менаџмента – ознака А у плану), из области које су обухваћене новим националним законодавством и за чију примену је неопходно познавање захтева српских стандарда (техничка регулатива и српски стандарди – ознака Б у плану), затим из специфичних ужих области стандардизације за које се претпоставља да могу изазвати интересовање одређених циљних група (ознака Г у плану), и на крају, бесплатне обуке намењене председницима и члановима комисија за стандарде и сродне документе (ознака В у плану).

Институт ће у 2018. години настојати да организује одређени број семинара у већим градовима у Србији како би предности и користи од примене српских стандарда приближио што већем броју корисника, првенствено микро, малим и средњим привредним друштвима и привредним субјектима и предузетницима.

Добра пракса одржавања бесплатних семинара за чланове комисија за стандарде, која је успостављена претходних година, показала је да постоји велико интересовање за те семинаре, о чему говоре и подаци о њиховој посећености. И у следећој години Институт ће организовати најмање два таква семинара, на којима која ће се за почетак председници, а затим и чланови комисија, детаљно упутити у начин рада техничких комитета европских организација за стандардизацију како би се повећало њихово учешће у раду тих европских тела за стандардизацију.

Поред тога, Институт ће на основу споразума о сарадњи који су потписани са појединим факултетима наставити са организовањем семинара за студенте, са темама из области стандардизације прилагођеним у зависности од њихових студијских програма.

С обзиром на добро искуство у организовању семинара за представнике органа државне управе, у следећој години планира се одржавање најмање једног бесплатног семинара за представнике министарстава, на којем би била истакнута веза између стандарда и прописа, начин позивања на стандарде у прописима и потреба сарадње између Института и различитих министарстава.

При реализацији семинара треба имати у виду и да су током године могућа одступања од годишњег плана из различитих разлога (нпр. због немогућности ангажовања планираних предавача у предвиђеном термину, потребе да се реагује на захтеве корисника за одржавање семинара или радионице о теми која је актуелнија од планиране у одређеном термину, недовољна заинтересованост и одзив корисника на понуђене обуке итд.).

5.3. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Издавање посебних публикација

Институт ће у 2018. години наставити добру праксу издавања посебних тематских збирки стандарда из појединих области за које се процени да постоји интересовање стручне јавности. Такође, с обзиром на оријентацију Института да се ангажује на популарисању

стандарда и стандардизације, планирано је и издавање промотивних брошура и промотивног материјала који би се користио на семинарима које Институт организује.

Уколико ресурсе за реализацију ове активности не може да обезбеди сам, Институт ће настојати да поједине издавачке пројекте оствари у сарадњи са другим институцијама и организацијама, у зависности од процене остваривања заједничког интереса.

У том смислу, у 2018. години планира се објављивање:

– извештаја о раду Института за 2017. годину у форми модерно дизајниране брошуре, која би се користила у промотивне сврхе, односно за представљање Института широком кругу корисника и међународним, регионалним и националним телима за стандарде са којима Институт сарађује;

– информативне публикације „ISO 13485, *Медицински уређаји – Практично упутство*";

– с обзиром на чињеницу да ће 15. септембра 2018. године доћи до завршетка транзиционог периода за прелазак на нову верзију стандарда SRPS ISO 9001:2015, за кориснике и организације заинтересоване за стандарде система менаџмента квалитетом било би значајно да у 2018. години буде штампана збирка основних стандарда из области система менаџмента квалитетом (SRPS ISO 9000, SRPS ISO 9001 и SRPS ISO/TS 9002) као комплет најчешће тражених стандарда из области QMS-а;

– збирка стандарда „Интегрисани системи менаџмента" са три стандарда система менаџмента према којима се организације начешће сертификују: SRPS ISO 9001:2015, SRPS ISO 14001:2015 и SRPS ISO 45001 (који је планиран за објављивање у првој половини 2018. године);

– друге књиге збирке стандарда из области заштите од атмосферског пражњења.

Такође, изалазећи у сусрет захтевима корисника, Институт ће у 2018. години наставити са понудом електронских збирки стандарда из области које корисници најчешће траже.

5.4. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Издавање службеног гласила Института

Институт ће на својој интернет-презентацији једном месечно (последњег дана у месецу) објављивати службено гласило *ИСС информације* које садрже информације у вези са објављеним српским стандардима и сродним документима, повученим и замењеним српским стандардима и сродним документима, нацртима докумената који се стављају на јавну расправу, покретањем поступка преиспитивања српских стандарда и сродних докумената, оснивањем комисија за стандарде и сличне информације, пројектима, нацртима на јавној расправи и објављеним стандардима међународних и европских организација за стандардизацију.

Такође, наставиће се са објављивањем електронског гласила *ИСС Новости*, које се доставља, у просеку, на 1 660 адреса. ИСС новости припремају се и достављају једном месечно и садрже актуелне информације из националне, међународне и европске стандардизације.

5.5. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Одржавање интернет-презентације Института

Број корисника интернет-презентације Института у току 2017. године повећан је са 12.000 на, у просеку, 20.818 месечно и очекује се да ће и у 2018. години тај број да расте. С обзиром на то да ће редизајнирање интернет-презентације подразумевати и осавремењавање њених функција, у 2018. години планира се даљи развој активности у вези са унапређењем

постојећих и увођењем нових функција, као и у вези са постављањем информативних садржаја које интернет-презентација пружа корисницима услуга Института. Очекује се да ће нови дизајн интернет-презентације корисницима знатно олакшати њено коришћење, што би требало да привуче и представнике различитих заинтересованих страна, посебно из сектора малих и средњих предузећа и предузетника, да се укључе у процес станардизације. Нарочита пажња биће посвећена успостављању функције слободног приступа нацртима српских стандарда на јавној расправи, што ће допринети активнијем учешћу заинтересованих страна у поступку изјашњавања и достављања примедаба на нацрте стандарда. Очекује се и да ће прилагодљивост нове интернет-презентације свим врстама уређаја и њен атрактивнији изглед такође привући нове кориснике. С обзиром на то да је интернет-презентација Института најважније средство комуникације са корисницима, укључујући и чланове комисија за стандарде и сродне документе, очекује се да ће се поменутим изменама подстаћи продаја стандарда и коришћење свих осталих услуга које Институт пружа.

Такође, наставиће се са унапређењем садржаја који се постављају на друштвене мреже (Facebook, Twitter, LinkdIn, YouTube итд.).

6. ПРОДАЈА СТАНДАРДА И ИНФОРМАЦИЈА О СТАНДАРДИМА

6.1. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Продаја стандарда и сродних докумената

Институт продаје српске стандарде, сродне документе и друге публикације. Поред тога, на основу закључених уговора о коришћењу ауторских права, умножавању и дистрибуцији, Институт продаје:

- међународне стандарде и сродне документе (ISO, IEC и ISO/IEC);
- британске стандарде и сродне документе (BS);
- немачке стандарде и сродне документе (DIN);
- руске стандарде и сродне документе (ГОСТ Р);
- међудржавне стандарде и сродне документе (ГОСТ) који важе на територији свих држава чланица Заједнице Независних Држава;
- стандарде и сродне документе Европског института за телекомуникационе стандарде (ETSI);
- стандарде и сродне документе Америчког друштва за испитивање и материјале (ASTM);
- стандарде и сродне документе Института за стандардизацију Босне и Херцеговине (BAS).

У вези с тим, Институт има обавезу да међународне и националне организације са којима је закључио уговоре, на свака три месеца, извештава о броју продатих стандарда, као и да им уплати уговорени износ накнаде за ауторска права за све продате стандарде у претходном тромесечју, уз право задржавања уговорене провизије.

Током 2018. године планира се наставак активности у циљу јачања и интензивирања електронске продаје националних стандарда, као и маркетиншка подршка у јачању ове врсте продаје. У томе ће од знатне помоћи бити редизајнирана интернет-презентација Института која ће својом бољом видљивошћу, олакшаном претрагом стандарда, могућностима прилагођавања различитим врстама уређаја (мобилни телефони, таблети, рачунари) и свим осталим већ успостављеним функцијама сигурно остварити већу посећеност, а самим тим и веће могућности за продају стандарда.

У 2018. години планира се низ промотивних активности којима ће се купци упознати са новим производима/услугама Института, а које проистичу из примене Правилника о

интелектуалној својини и Изменама и допунама Одлуке којом се утврђује висина накнаде за стандарде и услуге које пружа Институт и имају за циљ јачање свести о ауторским правима Института на српским стандардима. Између осталог, промовисаће се услуга умножавања (репродуковања) српског стандарда у целости или делимично, у штампаном или електронском облику (укључујући коришћење преко интранета) у интерној публикацији крајњег корисника (као што је приручник, каталог, проспект и сл.) или уџбенику или сличној убликацији намењеној продаји као и другој врсти стручне књиге, часопису, бази података и слично.

У 2018. години наставиће се са промоцијом продаје стандарда посредством претплате за привредне субјекте, посебне претплате која је успостављена за високошколске установе.

Такође, наставиће се продаја стандарда под посебно повољним условима за микро, мала и средња привредна друштва која организују обуке из различитих области стандардизације и за које су успостављене посебне олакшице, а такође, промовисаће се и већ успостављене могућности онлајн читања стандарда под изузетно повољним условима за све кориснике, као и могућности набавке тзв. пакета стандарда (истовремена набавка од 10 до 400 и више стандарда изабраних по жељи купца) по посебним попустима који су успостављени одлуком управног одбора, за кориснике који истовремено набављају од 10 до 500 примерака стандарда.

Очекује се да Институт током 2018. године закључи поједини тзв. дилерске уговоре, чиме би се омогућило да се стандарди, уз прецизно уговорене услове и поштовање утврђених правила у међународним и европским организацијама за стандардизацију, продају и на другим продајним местима, ван просторија Института. Поред тога, планира се увођење и других, савремених решења пласирања српских стандарда и сродних докумената, која су у складу са препорукама и трендовима у европским и међународним организацијама, уз помоћ којих би се омогућило повећање продаје и раст остварених прихода Института. Претплата је већ успостављена и неко време се спроводи. Очекује се да се наведене услуге успоставе у 2018. години, уз активну подршку Одељења за продају, маркетинг и едукацију у популаризацији и оживљавању свих планираних активности.

6.2. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Пружање информација о стандардима

Информациони центар Института обухвата стандардотеку, читаоницу и Контактну тачку за нотификацију и пружање информација у вези са српским стандардима, у складу са захтевима Уредбе (ЕУ) 1025/2012 и Директиве (ЕУ) 2015/1535, захтевима Споразума СТО о техничким препрекама трговини и захтевима споразума CEFTA.

Информациони центар бесплатно пружа одговоре на питања у вези са: делатношћу, публикацијама и услугама Института; српским, европским и међународним стандардима; националним стандардима појединих земаља; техничким законодавством ЕУ, тј. директивама и другим документима са којима су у вези српски стандарди и сродни документи. Међутим, када се од Информационог центра захтева већи број информација у вези са одређеном тематиком, као и претраживање и достављање података из разних извора (каталога, база података итд.), што подразумева много дуже ангажовање запослених, такве и сличне једнократне услуге Информациони центар наплаћује по посебној тарифи, а на основу стварно утрошеног времена за припрему одговора.

У 2018. години планирано је повећање видљивости ове услуге Института, и то коришћењем нових могућности које ће пружити редизајнирана интернет-презентација Института. На пример, корисници најважнијих сегмената интернет-презентације (који се односе на претрагу стандарда, продају стандарда, посебне услуге Института, мала и средња предузећа) имаће на том месту могућност директног контакта и постављања питања релевантним запосленима у Институту. Такође, биће припремљен и посебан део интернет-презентације у којем ће се на јасан начин представити најважније информације које корисници могу да добију у Институту.

7. РЕАЛИЗАЦИЈА ЕДУКАТИВНИХ АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ

7.1. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Обучавање стручњака који учествују (или који желе да учествују) у активностима националне и/или међународне и европске стандардизације

Институт планира да и у 2018. години настави са осмишљавањем и одржавањем семинара, курсева и радионица за заинтересоване стручњаке, пре свега, из индустрије, органа државне управе, тела за оцењивање усаглашености и других ентитета, на којима би они стицали посебна знања у вези са стандардима, стандардизацијом и сродним активностима, односно на којима би се обучавали за ефективан и ефикасан рад у комисијама за доношење стандарда и сродних докумената.

Програмом ових семинара, курсева и радионица ће бити обухваћена знања и вештине у вези са процедурама и правилима српске, европске и међународне стандардизације и сродних активности, а нарочито ће бити промовисан значај и додата вредност учешћа српских стручњака у доношењу српских, европских и међународних стандарда и сродних докумената. У 2018. години планирана су и два семинара за чланове комисија за стандарде и сродне документе, на којима ће се нарочита пажња посветити могућностима и начину на који заинтересоване стране могу да учествују у европским организацијама за стандардизацију, односно у раду њихових техничких комитета. Такође, планиран је и семинар за представнике различитих министарстава, на којима ће се упознати са начином доношења стандарда и коришћењем стандарда за потребе доношења националне техничке регулативе. Уколико буде већег интересовања, број таквих семинара ће се повећати.

7.2. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Пружање стручне помоћи у примени и испуњавању захтева српских стандарда и сродних докумената

У 2018. години планира се даљи наставак активности започетих у 2017. години, које су се односиле на пружање стручне помоћи у изради акта о безбедности на основу Закона о информационој безбедности („Сл. гласник РС”, бр. 6/2016 і 94/2017) и имплементацији система менаџмента безбедношћу информација према стандарду SRPS ISO/IEC 27001, које је Институт реализовао у сарадњи са компанијом „Coming”. Такође, планирано је да се успоставе редовни механизми помоћу којих би Институт дошао до нових корисника ове услуге, нпр. редовним праћењем и учешћем у јавним набавкама које се односе на ову врсту услуге. Биће предузета интензивнија и редовна промоција ове услуге различитим каналима , и то било директно, посетама потенцијалним корисницима, било достављањем промотивних материјала или на друге начине, са циљем представљања могућности и користи од примене стандарда из одређених области. С обзиром на развој сектора услуга, као и на чињеницу да су и на европском и међународном нивоу значајна пажња и активности усмерене на тај сектор, посебна пажња биће посвећена корисницима из области здравства, образовања, информационих технологија, преводилачких услуга, осигурања и туризма.

8. СЕРТИФИКАЦИЈА ПРОИЗВОДА, СИСТЕМА МЕНАЏМЕНТА И ОСОБА

На основу члана 7. тачка 15б) Закона о стандардизацији („Сл. гласник РС”, 36/2009, 46/2015) Институт, поред осталог, обавља послове сертификације производа, система менаџмента и особа.

У том смислу, у 2018. години Сертификационо тело Института ће обављати сертификацију система менаџмента квалитетом уз активно учешће запослених у Институту, који су током припреме за обављање послова сертификације похађали обуку за проверавaче према ISO 9001:2015.

У плану је и проширење обима сертификације система менаџмента а у складу са потребама на тржишту и обукама за запослене које су реализоване током 2017. године, и то за проверавaче према ISO 27001:2013.

Такође, у складу са потребама Института и потребама на тржишту планира се и додатна обука запослених за системе менаџмента.

Очекује се да ће се до краја прве половине 2018. године заврши поступак акредитације са потребним осведочењима провера на лицу места.

Сертификационо тело Института планира да у току 2018. године постане препознатљиво на српском тржишту и у том смислу планиране су и активности којима ће се подизати свест о значају сертификације система менаџмента квалитом.

9. РАЗВОЈ И ПРИМЕНА НАЦИОНАЛНОГ ЗНАКА УСАГЛАШЕНОСТИ

На основу члана 7. тачка 12) Закона о стандардизацији („Сл. гласник РС", 36/2009, 46/2015) Институт, поред осталог, одобрава употребу националног знака усаглашености са српским стандардима у складу са правилима Института.

У току 2018. године Институт ће успоставити Правила о употреби знака усаглашености производа са захтевима српских стандарда, као и сву потребну инфраструктуру за подршку овој активности. Такође, биће успостављене и комисије за доделу знака у потребном обиму и броју, као и правила за њихов рад.

Институт ће активно информисати привредне субјекте преко њихових удружења и промовисати и представљати предности коришћења знака усаглашености произвођачима, удружењима потрошача, као и акредитованим телима за сертификацију производа.

Биће припремљен преглед сличних знакова усаглашености са стандардима у европским земљама ради постизања, колико је то могуће, компатибилности нашег знака усаглашености са њима.

Институт ће креирати знак усаглашености као визуелну идентификацију да је производ усаглашен са српским стандардом и спровести активности на заштити знака усаглашености.

Биће успостављен регистар организација односно производа којима је додељен знак, који ће бити јавно доступан. Институт ће такође успоставити и регистар сертификационих тела која спроводе оцену усаглашености производа са захтевима српских стандарда.

Институт ће успоставити и све неопходне административне процедуре које ће се односити на доделу знака усаглашености са српским стандардима.

10. ОСТАЛИ ПОСЛОВИ И ВАНРЕДНЕ АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ

10.1. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Одржавање, преиспитивање и побољшавање интегрисаног система менаџмента

У 2018. години Институт ће интегрисани систем менаџмента квалитетом и безбедношћу информација континуирано преиспитивати и предузимати корективне и превентивне мере у циљу отклањања откривених неусаглашености и побољшања. Такође, биће обављене и редовне интерне провере интегрисаног система, као и измене постојећих процедура, нарочито оних које се односе на доношење српских стандарда и сродних докумената, језичку и графичку обраду и објављивање стандарда и сродних докумената и развој и преузимање европских стандарда.

10.2. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Развој и одржавање информационог система Института

Информациони систем Института састоји се од локалне рачунарске мреже (LAN), системских софтвера, апликативних софтвера и информатичких ресурса (систем за управљање подацима о српским стандардима и сродним документима). За развој и одржавање овог система задужена је посебна организациона јединица Института, Одељење за развој и одржавање информационог система.

У 2018. години планирају се следећи послови и задаци:

а) Текуће одржавање локалне рачунарске мреже и припадајућег хардвера и софтвера

Одељење за развој и одржавање информационог система ће уз помоћ спољних сарадника одржавати локалну рачунарску мрежу, системски софтвер, интегритет система и опрему Института.

Поред тога, ово одељење ће пружати помоћ корисницима при употреби хардвера и софтвера, у роковима предвиђеним усвојеним процедурама израђиваће резервне копије софтвера и докумената и бринути о сигурности и што већој расположивости информационог система.

Планира се унапређење система за бекаповање података, то јест прелазак са досадашњег начина прављења резервних копија помоћу трака на новије, тзв. „storage" решење. Прелазак на ново решење је неопходан јер је стари систем био везан за старе сервере који датирају још из 2006. године и од којих је од некадашњих осам у функцији још само један, и то управо онај на који је везан целокупан бекап информација.

Такође, планирана је даља набавка нових рачунара, чиме ће скоро у потпуности бити завршено обнављање рачунарске опреме, а тиме и замена старих XP Windows и Windows 7 оперативних система новим Windows 10 системом.

б) Одржавање и развој апликативних софтвера

У току 2018. године очекује се реализација пројекта са Немачким институтом за метрологију (PTB) у вези са успостављањем система за управљање документима у Институту, са циљем обједињавања тренутно различитих система који се односе на поступак доношења стандарда, финансијско пословање, вођење кадровске евиденције, пријема и евидентирања поште у један систем. У том смислу се очекује ангажовање запослених у Одељењу на дефинисању спецификације и описа софтвера који је потребно набавити или израдити, као и помоћ у његовој имплементацији.

Планира се унапређење система за управљање подацима о стандардима применом новијих и модернијих технолошких решења.

Планира се наставак сарадње са АПР - Агенцијом за привредне регистре у вези са допуњавањем података о привредним субјектима из њихових регистара који су купци стандарда.

Одељење за развој и одржавање информационог система ће за потребе доношења стандарда и сродних докумената, као и за потребе других активности које Институт обавља, одржавати апликације које Институт користи и у њима ће, према потреби, вршити измену или надградњу.

Истовремено, уколико буде новонабављених софтвера, Одељење ће учествовати у њиховом имплементирању и обуци крајњих корисника.

в) Интернет-презентација Института

У 2018. години планира се редовно одржавање интернет-презентације Института..

г) Одржавање функције продаје стандарда преко Интернета

Одељење за развој и одржавање информационог система ће, заједно са спољном подршком, одржавати успостављену функцију електронског плаћања помоћу платних картица (VISA, MasterCard и сл.), које ће се вршити преко интернет-презентације Института, као и одржавање електронског преузимања плаћених публикација.

10.3. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Пружање посебних услуга на основу уговора које нису обухваћене овим програмом рада

Уколико буде било потребно, у зависности од интересовања и потреба министарстава, привредних субјеката и других ентитета, Институт ће пружати и услуге у вези са стандардима и стандардизацијом које нису наведене у овом програму рада. Обављање тих услуга биће регулисано непосредним уговорима између Института и корисника услуга.

10.4. ВАНРЕДНЕ АКТИВНОСТИ

ВАНРЕДНА АКТИВНОСТ: Припрема прилога Института за потребе израде стратешких и програмских докумената годишњег акционог плана за реализацију Стратегије унапређења система инфраструктуре квалитета у Републици Србији за период 2015-2020

У октобру 2015. године Влада Републике Србије је донела Стратегију унапређења система инфраструктуре квалитета у Републици Србији за период 2015–2020. године (”Службени гласник РС”, бр. 93/2015). Ради остварења општих циљева система инфраструктуре квалитета, том стратегијом је утврђено пет посебних циљева у области стандардизације, за чију реализацију је надлежан Институт.

За сваки од наведених циљева у Стратегији је утврђен мањи или већи број мера, за чију реализацију је потребно да се за сваку годину у периоду од 2016. до 2020. године планирају потребне активности. У том контексту, Институт ће израдити посебан акциони план за 2018. годину којим ће бити предвиђене потребне активности за реализацију појединих мера, односно посебних циљева у области стандардизације у тој години.

ВАНРЕДНА АКТИВНОСТ: Одржавање округлог стола за односе са јавношћу на нивоу чланица европских организација за стандардизацију

Европске организације за стандардизацију CEN и CENELEC више од 15 година уназад одржавају скуп под називом „Округли сто за односе са јавношћу”, који се сваке године бави неком од тема релевантном за наредни период развоја у области размене информација о стандардима са заинтересованим странама, као и са партнерским организацијама на европском нивоу. Присуство представника Института на два таква догађаја 2015. и 2016. године знатно је допринело унапређењу услуга које Институт обезбеђује својим корисницима. На претпоследњем састанку одржаном у Делфту, Холандија, представници Института предложили су да се један од следећих састанака одржи у Београду. С обзиром на то да је већ унапред био одређен домаћин за 2017. годину (национално тело за стандарде Ирске, Даблин), Институт је поново у септембру 2017. године, писаним путем јер представници Института нису присуствовали последњем састанку у Даблину, упутио званичан позив да се следећи састанак 2018. године одржи у Београду. Присуство представника земаља чланица Европске уније, као и представника земаља које имају други вид чланства у европским организацијама за стандардизацију, и размена искустава са њима омогућиће унапређење односа и начина комуникације Института са заинтересованим странама у нашој земљи.

ПРИЛОЗИ I

ПРИЛОГ 2.1

ТАБЕЛА 1 - ПРЕГЛЕД СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА ПО ОБЛАСТИМА СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ И МЕТОДАМА ПРЕУЗИМАЊА И ДИНАМИЦИ ДОНОШЕЊА И ОБЈАВЉИВАЊА У 2018. ГОДИНИ

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
					Метода pp (српски језик)	Методе ps и pr (енглески језик)	УКУПНО
А.1 Одељење за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај							
	1.		A228	Туризам и сродне услуге	0	2	2
	2.		A331	Поштански саобраћај	1	1	2
	3.		B033	Ватростални материјали	0	3	3
	4.		B082	Рударство	7	1	8
			B184	Савремени керамички материјали	0	2	2
	5.		C017-1	Методе хемијске анализе гвожђа и челика	5	4	9
	6.		C017-2	Челик	20	59	79
	7.		C026	Бакар и легуре бакра	3	2	5
	8.		C079	Лаки метали и њихове легуре	6	17	23
	9.		C119	Металургија праха	3	11	14
			C135	Испитивање без разарања	10	25	35
	10.		C164	Механичка испитивања метала	6	17	23
	11.		I211	Географске информације	0	13	13
	12.		M002	Делови за причвршћивање (навоји, вијци и навртке)	0	37	37
	13.		M010	Технички цртежи, толеранције и зупчаници	1	39	40
	14.		M011	Посуде и опрема под притиском	0	28	28
	15.		M022	Друмска возила	0	19	19
	16.		M023	Трактори и машине за пољопривреду и шумарство	0	35	35
	17.		M030	Мерење протока флуида у затвореним цевоводима и мерење количине топлотне енергије	0	12	12
	18.		M039	Високе производне технологије, машине алатке и ситан алат	0	7	7
	19.		M044	Заваривање и сродни поступци	0	57	57
	20.		M049	Гасни апарати	0	16	16
	21.		M057	Котловска постројења и цевоводи	0	11	11

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
					Метода pp (српски језик)	Методе ps и pr (енглески језик)	УКУПНО
	22.		M070	Мотори са унутрашњим сагоревањем	3	0	3
	23.		M096	Дизалице, опрема за дизање и континуални транспорт	0	25	25
	24.		M108	Механичке вибрације и удари	0	6	6
	25.		M115	Хидрауличне машине и криогена техника	4	64	68
	26.		M127	Машине за земљане радове	0	40	40
	27.		M153	Индустријске арматуре	0	16	16
	28.		M178	Лифтови, покретне степенице и покретна газишта	6	14	20
	29.		M199	Безбедност машина	0	33	33
	30.		M234	Гасна инфрастурктура, опрема за природни и течни нафтни гас	0	23	23
	31.		M295	Уређаји за грејање и грејна тела	1	16	17
	32.		P256	Примене на железници	0	81	81
	33.		B082/PKS B067	Нафтно рударство	0	24	24
	34.		C026/PKS C174	Племенити метали	0	1	1
	35.		R188	Бродоградња и поморске конструкције	0	53	53
	36.		S020	Ваздухопловство	0	96	96
	37.		U043	Акустика у грађевинарству	2	14	16
	38.		U059	Зграде и инжењерско-грађевински објекти	3	13	16
	39.		U071	Бетон, армирани бетон и преднапрегнути бетон	5	37	42
	40.		U113	Хидрометрија	2	3	5
	41.		U125	Елементи за зидање и покривање кровова	0	13	13
	42.		U152	Гипс и производи од гипса	3	5	8
	43.		U162	Врата, прозори и грађевинско стакло	7	49	56
	44.		U163	Топлотна техника у грађевинарству	0	20	20
	45.		U165	Снабдевање водом и инжењерство отпадних вода	5	8	13
	46.		U166	Димњаци	0	7	7
	47.		U182	Геотехника	0	43	43

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
					Метода pp (српски језик)	Методе ps и pr (енглески језик)	УКУПНО
	48.		U189	Керамичке плочице и санитарна опрема	0	20	20
	49.		U227	Материјали за путеве	0	25	25
	50.		U247	Системи аутоматског управљања и надзора у зградама	0	1	1
	51.		U250-2	Пројектовање бетонских конструкција	2	1	3
	52.		U250-3,4,9	Челичне конструкције, спрегнуте конструкције од челика и бетона и алуминијумске конструкције	0	11	11
	53.		U250-5,6	Прорачун дрвених и зиданих конструкција	0	5	5
	54.		U346	Конзервација културног наслеђа	1	7	8
	55.		Z021/PKS U092	Безбедност од пожара - Техничке мере безбедности зграда од пожара	1	19	20
	56.		Z104	Логистика, контејнери за транспорт терета и унутрашњи транспорт	4	24	28
	57.		Z169	Светлост и осветљење	0	10	10
	58.		Z204	Безбедност друмског саобраћаја и интелигентни транспортни системи	0	47	47
	59.		Z226	Опрема пута	0	11	11
	Одељење за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај укупно:				111	1303	1414
А.2 Одељење за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде							
	60.		A012	Величине, јединице и мерни инструменти	2	11	13
	61.		A207	Системи менаџмента заштитом животне средине	0	9	9
	62.		A268	Одрживост и друштвена одговорност	2	0	2
	63.		A292	Безбедност и отпорност	1	8	9
	64.		A301	Менаџмент енергијом и уштеда енергије	0	1	1
	65.		B028-1	Мазива и сродни производи	0	7	7
	66.		B028-2	Горива нафтног порекла	8	27	35
	67.		B048	Лабораторијска опрема	0	2	2
	68.		B238	Чврста биогорива	6	5	11
	69.		B336	Битумен, битуменска везива и флексибилне траке за хироизолацију	1	19	20
	70.		C107	Корозија и заштита материјала од корозије металним и другим неорганским превлакама	3	35	38

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
					Метода pp (српски језик)	Методе ps и pr (енглески језик)	УКУПНО
	71.		CASCO	Оцењивање усаглашености и менаџмент квалитетом	5	8	13
	72.		D083	Опрема за спорт и рекреацију	4	34	38
	73.		D089	Плоче на бази дрвета	6	1	7
	74.		D089/PKS H061-11	Плоче на бази дрвета – Адхезиви	0	1	1
	75.		D136	Намештај	3	8	11
	76.		D218	Обло дрво и резана грађа	1	4	5
	77.		D218/PKS D038	Обло дрво и резана грађа - Трајност дрвета и производа на бази дрвета	0	2	2
	78.		E034-12	Сензорске анализе	0	2	2
	79.		E034-17	Системи менаџмента безбедношћу хране	1	0	1
	80.		E034-2,11	Семе и плодови уљарица, масти и уља биљног и животињског порекла и њихови споредни производи	0	11	11
	81.		E034-4	Жита, махуњаче и њихови производи	0	8	8
	82.		E034-4/PKS E034-10	Жита, махуњаче и њихови производи - Храна за животиње	0	10	10
	83.		E034-5	Млеко и производи од млека	1	1	2
	84.		E034-7,8,15,18	Зачини, чај, кафа и какао	0	7	7
	85.		E034-9	Микробиологија и биотехнологија	2	11	13
	86.		E126	Дуван, производи од дувана и упаљачи	0	2	2
	87.		E153	Машине за прехрамбену индустрију	0	11	11
	88.		E194	Посуђе и прибор у додиру са храном	4	1	5
	89.		E275	Анализа хране - Хоризонталне методе	0	7	7
	90.		F038	Текстил	0	40	40
	91.		F072	Текстилне машине и помоћни уређаји	0	3	3
	92.		F094	Заштитна одећа и заштитна опрема	3	63	66
	93.		F219	Еластичне, текстилне и ламинатне подне облоге	1	13	14
	94.		G045	Гума и производи од гуме	1	21	22
	95.		G061	Пластичне масе	1	135	136

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
					Метода pp (српски језик)	Методе ps и pr (енглески језик)	УКУПНО
	96.		G120	Кожа и обућа	0	42	42
	97.		H006	Целулоза, папир и картон	2	14	16
	98.		H035	Боје. лакови и сродне технологије и производи	9	81	90
	99.		H047	Хемија	0	1	1
	100.		H134	Ђубрива и оплемењивачи земљишта	0	12	12
	101.		H146	Квалитет ваздуха	5	14	19
	102.		H147	Квалитет воде	2	27	29
	103.		H190	Квалитет земљишта	2	14	16
	104.		H193	Природни гас	3	6	9
	105.		H217	Козметика	0	4	4
	106.		M039-4	Машине за обраду дрвета	1	7	8
	107.		Z021	Безбедност од пожара	0	34	34
	108.		Z043	Заштита од буке	4	25	29
	109.		Z052	Безбедност дечјих играчака и заштита потрошача	0	24	24
	110.		Z076	Медицинска средства	2	113	115
	111.		Z085	Заштита од јонизујућег зрачења	0	18	18
	112.		Z106	Стоматологија	0	44	44
	113.		Z172	Оптика, фотоника и заштита очију	1	35	36
	114.		Z183	Карактеризација и управљање отпадом	5	35	40
	115.		Z229	Нанотехнологије	0	2	2
	116.		Z261-5	Амбалажа	4	8	12
	Одељење за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде укупно:				**96**	**1088**	**1184**
А.3 Одељење за издавачку делатност							
	117.		A037	Терминологија	0	2	2
	118.		A046	Информације и документација	0	4	4
	Одељење за издавачку делатност укупно:				**0**	**6**	**6**
	Општи стандарди укупно:				207	2397	2604
УКУПНО ЗА ОПШТЕ ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ:					**207**	**2397**	**2604**

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
					Метода pp (српски језик)	Методе ps и pr (енглески језик)	УКУПНО
Б.1 Одељење за електротехнику, телекомуникације и информационе технологије							
	119.		I1/06	Телекомуникације, размена информација и менаџмент подацима	0	17	17
	120.		I1/31	Аутоматска идентификације и обухватање података и електронска размена података	2	2	4
	121.		I215	Информатика у здравству	0	16	16
	122.		I224	Идентификација, картице, финансијске услуге и технике безбедности у ИТ	2	91	93
	123.		N002	Обртне електричне машине	0	12	12
	124.		N003	Структуре и елементи информација, принципи идентификације и означавања, документација и графички симболи	0	2	2
	125.		N004	Хидрауличне турбине	0	6	6
	126.		N009	Електрична опрема и системи на железници	0	26	26
	127.		N010	Флуиди за примену у електротехници	0	5	5
	128.		N011	Надземни водови	1	15	16
	129.		N013	Општи аспекти за снабдевање електричном енегријом, мерење електричне енергије и управљање оптерећењем	0	23	23
	130.		N014	Енергетски трансформатори	0	14	14
	131.		N015	Изолациони материјали у електротехници	6	9	15
	132.		N017AC	Високонапонска постројења	0	9	9
	133.		N020	Електрични каблови	3	14	17
	134.		N021	Ћелије и батерије	0	35	35
	135.		N022	Енергетска електроника и полупроводничке компоненте	0	31	31
	136.		N023	Електроинсталациони прибор	4	39	43
	137.		N026	Електролучно заваривање	0	5	5
	138.		N031	Електрични уређаји у потенцијално експлозивним атмосферама	2	28	30
	139.		N032	Осигурачи	0	4	4
	140.		N034	Сијалице и придружена опрема	4	44	48
	141.		N040	Електронске компоненте	1	33	34
	142.		N044	Безбедност машина - електротехнички аспекти	0	4	4
	143.		N045	Нуклеарна инструментација	0	8	8

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
					Метода pp (српски језик)	Методе ps и pr (енглески језик)	УКУПНО
	144.		N048	Електромеханички саставни делови и механичке конструкције за електронске уређаје	0	9	9
	145.		N051	Феритни материјали и суперпроводност	0	16	16
	146.		N057	Управљање и комуникација у електроенергетском систему	0	10	10
	147.		N061	Перформансе и безбедност електричних апарата за домаћинство и сличних електричних апарата	3	61	64
	148.		N062	Електромедицински уређаји	0	38	38
	149.		N064	Електричне инсталације	2	26	28
	150.		N065	Мерење и управљање у индустријским процесима и међусобно повезивање ИТ уређаја	1	18	19
	151.		N078	Рад под напоном	0	2	2
	152.		N079	Алармни системи	0	11	11
	153.		N081	Заштита од атмосферског пражњења	6	4	10
	154.		N082	Соларни фотонапонски енергетски системи	0	12	12
	155.		N085	Опрема за мерење електричних и електромагнетских величина	0	17	17
	156.		N086	Комуникациони проводници, каблови, компоненте, прибор, уређаји и системи	2	61	63
	157.		N088	Ветротурбине	0	9	9
	158.		N089	Испитивање опасности од пожара	0	1	1
	159.		N094	Електромеханички и електрични мерни релеји и заштитна опрема	0	4	4
	160.		N100	Аудио, видео и мултимедијални системи, уређаји и опрема	1	19	20
	161.		N104	Услови околине, класификација и методе испитивања	0	18	18
	162.		N210	Електромагнетска компатибилност	3	53	56
	163.		NETSI	Телекомуникационе технологије	4	114	118
	Одељење за електротехнику, телекомуникације и информационе технологије укупно:				**47**	**995**	**1042**
УКУПНО ЗА ОБЛАСТИ ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ, ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА:					**47**	**995**	**1042**
УКУПНО					**254**	**3392**	**3646**

ТАБЕЛА 2 – ПРЕГЛЕД СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА ПО ДИНАМИЦИ ДОНОШЕЊА И ОБЈАВЉИВАЊА, ФАЗАМА ИЗРАДЕ И МЕСЕЦИМА

Фаза израде	**Број стандарда и сродних докумената по месецима**												**УКУПНО (на српском и енглеском језику)**
	Јан.	**Феб.**	**Март**	**Апр.**	**Мај**	**Јун**	**Јул**	**Авг.**	**Сеп.**	**Окт.**	**Нов.**	**Дец.**	
Нацрт стандарда	101	96	117	233	180	76	72	99	82	60	34	19	**1169**
Дефинитивни текст нацрта	163	80	91	75	84	127	314	178	92	161	163	149	**1677**
Стандард	70	151	118	182	141	95	157	205	118	141	115	137	**1630**

ПРИЛОГ 5.1

МАРКЕТИНГ-ПЛАН ИНСТИТУТА ЗА 2018. ГОДИНУ

Тема	Текст за сајт	Информација на друштвеним мрежама	ИСС новости	Текстови за часописе	Други медији (телевизија, радио,..)	Додатне активности
Јануар						
Промоција стандарда и стандардизације						
Промоција нових стандарда и ревизије постојећих стандарда, са посебним акцентом на стандарде који су објављени на српском језику. Процена се врши на основу решења о објављеним стандардима из претходног месеца.	Уколико је стандард од посебне важности за ширу стручну јавност, вест иде на сајт у делу вести.	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење или краћи текст у ИСС Новостима.	По процени и усклади са могућностима.		Продаја: Контактирање купаца и слање информације о објављивању нове верзије стандарда. Активност се спроводи повремено у зависности од броја продатих стандарда. **НАПОМЕНА:** Активност се спроводи редовно на месечном нивоу у периоду јануар - децембар.
Промоција стандарда који су на јавној расправи, са акцентом на стандардима на српском језику. Процена се врши на основу актуелних анотација стандарда.	Уколико је стандард од посебне важности за ширу стручну јавност, вест иде и на сајт у делу вести.	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење или краћи текст у ИСС Новостима.	По процени и у склади са могућностима.		**НАПОМЕНА**: Активност се спроводи редовно на месечном нивоу у периоду јануар - децембар.
Праћење промотивних кампања међународних и европских организација за стандардизацију	Уколико је стандард од посебне важности за ширу стручну јавност, вест иде и на сајт у делу вести.	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење на друштвеним мрежама			**НАПОМЕНА:** Активност се спроводи редовно на месечном нивоу у периоду јануар - децембар.
Промоција нове интернет-презентације Института						
Промоција нове интернет-презентације Института (нових садржаја и функција)	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			
Промоција користи од учлањења у Институт и повећање броја чланова Института						
Промовисање чланства у Институту					Учешће на манифестацијама на Београдском сајму	Слање флајера уз рачун одабраним великим и новим купцима **НАПОМЕНА:** Активност се спроводи редовно на месечном нивоу у периоду јануар - децембар
Промоција збирки стандарда						
Промоција шампаних збирки стандарда		Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима	Оглас у одговарајућем стручном часопису	Учешће на манифестацијама на Београдском сајму	Обавештавање купаца (слање флајера уз рачун за купљене стандарде), промовисање збирки на одговарајућим сајмовима **НАПОМЕНА:** Активност се спроводи редовно на месечном нивоу у периоду јануар – децембар
Промоција електронских збирки на теме: оцењивање усаглашености и системима менаџмента, друштвене	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			**НАПОМЕНА:** Активност се спроводи редовно на месечном нивоу у периоду јануар - децембар.

Тема	Текст за сајт	Информација на друштвеним мрежама	ИСС новости	Текстови за часописе	Други медији (телевизија, радио,..)	Додатне активности
одговорности, дечјих игралишта и играчака, чврстих биогорива, менаџмента квалитетом у локалној самоуправи, квалитет медицинских услуга и медицинских средстава, и друге.						
Проширење сарадње са новим организацијама						
Остваривање сарадње са порталом *Квалитет*						Контакт се остварује доставом позивног писма и промотивног летка, а затим одржавањем састанка ради детаљнијег дефинисања модалитета сарадње. Преговори око постављање линкова ка сајту Института, објављивање информација о семинарима, сертификационим услугама, услугама пружања техничке помоћи и другим услугама ИСС
Проширење сарадње са новим организацијама						
Проширење сарадње са оцењивљачима Акредитационог тела Србије, путем организовања округлог стола /обуке	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Контакт се остварује доставом позивног писма за одржавање округлог стола/обуке са оцењивачима Акредитационог тела Србије, ради детаљнијег дефинисања модалитета сарадње. Пре округлог стола претходи договор са менџментом АТС око утврђивања реалних потреба за проширењем информација и знања оцењивача АТС из области стандардизације, као и указивање на поштовање ауторскх права Института.
Фебруар						
Промоција стандарда и стандардизације						
Учешће на са међународним сајмовима туризма (22-25.02), угоститељске опреме и вина (22-24.02.)	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Једнодневно учешће на штанду са презентацијом стандарда из договорене области
Промоција нових услуга Института						
Промоција услуге сертификације	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима	По процени и у складу са могућностима. (нпр часопис Квалитет и изврсност / Пословна политика)		Камапања подразумева и слање позива за поновну сарадњу у области сертификације система менаџмента бившим клијентима Института, промоцију ове делатности у директном телефонском контакту и сл.
Промотивне активности за обуке						
Промоција полугодишње понуде семинара	Рубрика семинари и обуке – ажурирање општим информацијама о семинарима, укупном понудом и актуелном понудом	Обавештење на друштвеним мрежама	текст у ИСС Новостима.			

Тема	Текст за сајт	Информација на друштвеним мрежама	ИСС новости	Текстови за часописе	Други медији (телевизија, радио,..)	Додатне активности
Март						
Промоција стандарда и стандардаизације						
Припрема промотивног материјала за «отворена врата» за промоцију услуге ближег информисања о захтевима српских стандарда	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Активност подразумева оглашавање и најаву »отворених врата» када ће група стандардизера тога дана бити доступна за разговор са клијентима у просторији Стандардотеке у одређеном временском интервалу.
Учешће на Сајму текстила (8-11.03.)	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Једнодневно учешће на штанду са презентацијом стандарда из договорене области
Промоција нових услуга Института						
Промоција пружања стручне помоћи за примену стандарда	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			НАПОМЕНА: Препоручени су разговори и састанци са потенцијалним клијентима.
Промоција посебних услуга претплате за различите институције (посебни попусти на пакете стандарда, онлајн читање стандарда и друго)	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Контакт са потенцијалним корисницима, достављање понуде за сарадњу
Април						
Промоција стандарда и стандардизације						
Учешће на Међународном сајму грађевинарства (18-21.04.)	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Једнодневно учешће на штанду са презентацијом стандарда из договорене области.
Проширење сарадње са новим организацијама						
Остваривање контакта са факултетима ради проширења сарадње						Контакт се остварује доставом позивног писма и промотивног летка а затим одржавање састанка ради детаљнијег дефинисања модалитета сарадње
Промоција нових услуга Института						
Промоција пакета попуста и услуга намењених образовним институцијама	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Контакт се остварује доставом позивног писма и промотивног летка а затим одржавање састанка ради детаљнијег дефинисања модалитета сарадње
Промотивне активности за обуке						
Организација једног семинара у граду унутар РС /Промоција рада ИСС	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима	Објављивање у локалним часописима		Директан е-маркетинг циљној групи корисника
Мај						
Проширење сарадње са новим организацијама						
Проширење сарадње са удружењима потрошача и са Националном организацијом потрошача Србије						Постављање линкова ка сајту Института, објављивање информација о семинарима, сертификационим услугама, услугама пружања техничке помоћи и другим услугама ИСС на другим сајтовима
Промоција нових услуга Института						
Промоција знака усаглашености са српским стандардима	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима	По процени и у складу са могућностима. (нпр часопис Квалитет и Изврсност / Пословна политика)	Израда и достављање агенцијске вести	Достављање обавештење институцијама националне инфраструктуре квалитета, МП и њиховој прес-служби.

Тема	Текст за сајт	Информација на друштвеним мрежама	ИСС новости	Текстови за часописе	Други медији (телевизија, радио,..)	Додатне активности
Промоција претплате за онлајн приступ пакету одабраних српских стандарда на годишњем нивоу, са акцентом на предност коју имају регулаторни органи	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Достављање обавештење институцијама националне инфраструктуре квалитета, МП и њиховој прес-служби, као и другим ресорним министарствима у сарадњи са МП. Могућност организовања округлог стола са министарствима где би једна ос тема била промоција ове нове услуге.
Остале промотивне активности						
Израда годишњег извештаја о раду за 2017. годину		Објављивање на друштвеним мрежама	Објављивање у ИСС новостима			Достављање организацијама националне инфраструктуре квалитета у РС
Међународни сајам технике и техничких достигнућа (21.-25.05.)						
Јун						
Промоција побољшања интернет-презентације Института						
Промоција базе прописа и теминолошке базе Института	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			
Проширење сарадње са новим организацијама						
Проширење сарадње са сетрификационим телима путем организовања округлог стола	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Контакт се остварује доставом позивног писма за одржавање округлог стола са сертификационим телима ради детаљнијег дефинисања модалитета сарадње. Промотивна понуда института,постављање линкова ка сајту Института и друго.
Промоција нових услуга Института						
Промоција претплате на коришћење међународних ISO и IEC стандарда	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Контакт се остварује доставом позивног писма и промотивног летка а затим одржавање састанка ради детаљнијег дефинисања модалитета сарадње
Јул						
Промоција стандарда и стандардизације						
Промоција примене стандарда путем наменског попуста при куповини стандарда у летњем периоду (30 % попуста при куповини током јула и августа)	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			
Проширење сарадње са новим организацијама						
Проширење сарадње са консултантским кућама путем организовања округлог стола	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Контакт се остварује доставом позивног писма за одржавање округлог стола са консултантским кућама ради детаљнијег дефинисања модалитета сарадње. Промотивна понуда института која се односи на попусте при куповини стандарда и препориуке за њихове кориснике, постављање линкова ка сајту Института и

Тема	Текст за сајт	Информација на друштвеним мрежама	ИСС новости	Текстови за часописе	Други медији (телевизија, радио,..)	Додатне активности
						друго.
Август						
Промоција стандарда и стандардизације						
Промоција примене стандарда путем наменског попуста при куповини стандарда у летњем периоду (30 % попуста при куповини током јула и августа)	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			
Септембар						
Промоција стандарда и стандардизације						
Учешће на годишњој ППЦ конференцији (презентација стандарда из области рада комисија за гуму и пластику).	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Једнодневно учешће на Београдском сајму на коме се одржава ППЦ конференција, а у сарадњи са Удружењем инжењера пластичара и гумара.
Промоција нових услуга Института						
Промоција услуге одобравања умножавања српског стандарда и репродуковања садржаја српског стандарда за интерне и друге потребе корисника	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Контакт се остварује доставом позивног писма и промотивног летка, а затим одржавање састанка ради детаљнијег дефинисања модалитета сарадње
Промотивне активности за обуке						
Промоција полугодишње понуде семинара	Рубрика семинари и обуке - ажурирање општим информацијама о семи-нарима, укупном понудом и актуелном понудом	Обавештење на друштвеним мрежама	Текст у ИСС Новостима.			
Организација семинара у унутрашњости РС /Промоција рада ИС	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима	Објављивање вести у локалним часописима		Објављивање вести посредством прес-службе суорганизатора
Октобар						
Промоција стандарда и стандардаизације						
Међународни сајам превенције и реаговања у ванредним ситуацијама и безбедности и здравља на раду (02.-05.10.)						Једнодневно учешће на штанду са презентацијом стандарда из договорене области.
Међународни сајам енергетике и Међународни сајам заштите животне средине и природних ресурса (03-05.10.)						Једнодневно учешће на штанду са презентацијом стандарда из договорене области.
Међународни сајам медицине и стоматологије (11-13.10.)						Једнодневно учешће на штанду са презентацијом стандарда из договорене области.
Међународни сајам књига (21-28.10.)	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Вишедневно учешће на сајму, резервација штанда, промотивни материјал (рол-ап, промотивне брошуре, леци, стандарди), програм разговора са секретаром одговарајућих комисија

Тема	Текст за сајт	Информација на друштвеним мрежама	ИСС новости	Текстови за часописе	Други медији (телевизија, радио,..)	Додатне активности
Остале промотивне активности						
Обележавање Дана Института и Светског дана стандарда и пратеће активности	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама (Пласирање наградне игре на друштвеним мрежама)	Обавештење у ИСС новостима			
Новембар						
Сајам машина, алата и репроматеијала из области дрвне индустрије (06.-10.11.)						Једнодневно учешће на штанду са презентацијом стандарда из договорене области.
Промотивне активности за обуке						
Организација једног семинара у граду унутар РС /Промоција рада ИСС	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима	Објављивање у локалним часописима		Директан е-маркетинг циљној групи корисника
Децембар						
Промоција стандарда и стандардаизације						
Промоција стандарда из области зимских спортова и безбедности саобраћаја у зимском периоду	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Контактирање купаца, потенцијалних купаца и слање информације о стандардима из области зимскх спортова и безбедности саобраћаја, за ту циљну групу. За потребе кампање планира се одобравање посебног попуста при куповини стандарда из ове области.

ПРИЛОГ 5.2

ПЛАН СЕМИНАРА И РАДИОНИЦА ЗА 2018. ГОДИНУ

(НАПОМЕНА: Измене плана, по његовом доношењу, одобрава директор Института)

	Ознака семинара	Назив семинара – главне теме	Термин одржавања	Предавачи (име и презиме, функција, контакти)	Сврха семинара (укратко)
1.	А29	**Ревизија OHSAS 18001 односно ISO 45001 – Презентација измена и тумачење нових захтева**	фебруар/март/јун /октобар/децембар 2018.	1) **Бранислава Милованов**, дипл. инж. технологије, менаџер за обуке у STANDCERT d.o.o, председница KS CASCO у ИСС; менаџер квалитета, менаџер заштитом животне средине, провера-вач за QMS, EMS и OHSAS 2) **Мр Мирјана Мирковић-Ђорђевић**, дипл. инж. технологије, руководилац Одељења Одељења за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде у ИСС-у, секретар KS CASCO, проверавач за QMS	Семинар има за циљ благовремено информисање и разумевање захтева новог међународног стандарда који ће помоћи организацијама обезбеде платформу за побољшање безбедности запослених, смањење ризика на радним местима и стварање нових, безбеднијих радних услова. До сада је у примени био само OHSAS 18001 тако да овим семинарем желимо да упознамо са новинама које доноси нацрт стандарда за систем менаџмента безбеднишћи здравља и безбедношћу на раду. Полазници ће бити упознати са нацртом кроз краћи теоријски увод, примере из праксе и вежбе. Стандард омогућава организацији било које величине и врсте делатности да: идентификује и управља утицајима својих активности, производа и услуга на здравље и безбедност својих рзапослених, успостави циљеве и планира програме за њихову реализацију, прати, мери и анализира индикаторе перформанси и предузима мере за стално побољшавање.
2.	А42	**Презентација измена и тумачење захтева нове верзије ISO/IEC 17025 – Препоруке за примену**	фебруар/март/јмај/септембар/новембар 2018.	**1) Смиљана Раичевић**, координатор QMS-а у Центру за испитивање намирница (ЦИН), Београд, учесник у припреми новог издања ISO/IEC 17025 у Радној групи ISO/CASCO WG 44 2) **Мр Наталија Јовичић Зарић**, координатор за организациони и међународни развој и менаџер квалитета у TMS CEE BEOGRAD 3) **Мр Мирјана Мирковић Ђорђевић**, руководилац Одељења за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде у ИСС-у и секретар Комисије KS CASCO	На овом семинару биће детаљно објашњене све измене ISO/IEC 17025 које су кључне за имплементацију и усаглашавање са захтевима стандарда. Структура стандарда је измењена како би била усаглашена са структуром других стандарда из области оцењивања усаглашености из серије стандарда ISO/IEC 17000. Такође, многи захтеви међународних докумената који се односе на акредитацију лабораторија за испитивање и еталонирање укључени су у садржај новог издања ISO/IEC 17025. Овај семинар је намењен особљу лабораторија за испитивање/еталонирање које су већ акредитоване према захтевима SRPS ISO/IEC 17025:2006, менаџерима квалитета у акредитованим лабораторијама и свима онима који ће радити на активностима преласка на ново издање стандарда.
3.	Б4	**Нови правилници и српски стандарди из области електромагнетске компатибилности (ЕМС) и електричне опреме намењене за употребу у оквиру одређених граница напона (LVD), са демонстрацијом испитивања у лабораторији –** једнодневни/дводневни семинар	фебруар/март 2018.	1) **Зоран Бакић**, Сектор за инфраструктуру квалитета, Министарство привреде 2) **Александар Драгићевић**, Сектор за инфраструктуру квалитета, Министарство привреде 3) **Драган Вуксановић**, руководилац Сектора за електротехничку стандардизацију, Институт за стандардизацију Србије 4) Саша Јорговановић, директор Идворски лабораторије Београд 5) **Марко Радић**, водећи лабораторијски инжењер, Идворски лабораторије Београд 6) **Андријана Лазић,** лабораторијски инжењер, Идворски лабораторије Београд 7) **Драгослав Ђоровић**, менаџер за услуге у индустрији TÜV Rheinland и консултант за безбедност производа лабораторије AN LAB CO.	Овај семинар је прилика да учесници добију детаљне информације о примени правилника којима су транспоноване европске директиве у области електромагнетске компатибилности (EMCD) и безбедности нисконапонске електричне опреме (LVD) и о српским стандардима који су подршка овим правилницима. Семинар је конципиран тако да се теоретски део семинара одржава првог дана у Институту за стандардизацију Србије, док се другог дана, у Идворски лабораторијама, одвија практична демонстрација метода испитивања производа. Првог дана су предавачи стручњаци који су непосредно били укључени у израду правилника и који у свом свакодневном раду прате њихову примену. Други дан семинара је технички оријентисан, са детаљним објашњењима електромагнетских феномена кроз практичне демонстрације испитивања у условима савремено опремљене лабораторије.

	Ознака семинара	Назив семинара – главне теме	Термин одржавања	Предавачи (име и презиме, функција, контакти)	Сврха семинара (укратко)
4.	А17	**Тумачење захтева нове верзије ISO 9001:2015 и препоруке за његову примену -** дводневни /једнодневни семинар	март/мај/ и октобар/новембар 2018.	1) **Бранислава Милованов**, дипл. инж. технологије, менаџер за обуке у STANDCERT d.o.o, председница KS A176 и KS CASCO у ИСС; менаџер квалитета, менаџер заштитом животне средине, провера-вач за QMS, EMS и OHSAS 2) **Мр Мирјана Мирковић-Ђорђевић**, дипл. инж. технологије, руководилац Одељења за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде у ИСС-у, секретар KS CASCO, проверавач за QMS	Благовремено информисање и разумевање транзиционих захтева при преласку на ново издање са SRPS ISO 9001:2015. Овај курс има сврху да уз помоћ препорука и вежби приближи и олакша учесницима усклађивање са новим захтевима стандарда. Циљ курса је поједностављено тумачење принципа система менаџмента квалитетом и захтева стандарда SRPS ISO 9001:2015, као и упутство за коришћење препоручених техника и алата квалитета.
5.	А31	**Технике процене ризика у складу са SRPS EN 31010:2011 (практична обука) -**дводневни /једнодневни семинар	март/јун/новембар 2018.	1) **Др Драгана Макајић Николић**, професор, предавач на предмету Анализа ризика Факултета организационих наука, Универзитета у Београду 2) **Мр Мирјана Мирковић-Ђорђевић**, дипл. инж. технологије, руководилац Одељења за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде у ИСС-у, проверавач за QMS	Овим једнодневним семинарем полазници ће се упознати са поставкама стандарда SRPS EN 31010:2011 као и прегледом најчешће коришћених метода процене ризика наведених у том стандарду. Семинар се поред тога састоји из практичне радионице на којој ће учесници применити презентоване методе.
6.	Б6	**Примена Правилника о опреми и заштитним системима намењеним за употребу у потенцијално експлозивним атмосферама и стандарда из ове области**	март/април 2018.	1) **Зоран Бакић**, Сектор за инфраструктуру квалитета и безбедност производа на тржишту Министарства привреде 2) **Александар Драгићевић**, Сектор за инфраструктуру квалитета и безбедност производа на тржишту Министарства привреде 3) **Представник привреде/ акредитоване лабораторије**, члан Комисије за стандарде и сродне документе KS N031 4) **Александра Вукићевић**, ИСС, секретар Комисије за стандарде и сродне документе KS N031	Предавачи на семинару су стручњаци из Министарства привреде и Института за стандардизацију Србије који су непосредно били укључени у израду Правилника и који у свом свакодневном раду прате његову примену, тако да је семинар прилика да учесници добију детаљне информације у вези са применом правилника, као и у вези са српским стандардима који су подршка овом правилнику.
7.	Г12	**Испитивање затезањем према захтевима SRPS EN ISO 6892-1**	март 2018.	1) **др Дејан. Б. Момчиловић**, дипл. инж. машинства, Центар за материјале, Институт за испитивање материјала, председник комисије за стандарде KS C164, *Механичка испитивања* 2) **др Зоран Одановић**, дипл. инж. технологије, Институт за испитивање материјала 3**) Нанад Хут**, Институт за испитивање материјала 4**) Јелена Deyab**, дипл. инж. технологије, самостални саветник у Одељењу за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај у ИСС-у	Овим једнодневним семинарем полазници ће се упознати са поставкама стандарда SRPS EN ISO 6892-1 као практичним препорукама за примену овог стандарда у пракси. Предавачи су чланови комисије која је припремила овај стандард на српском језику који директно учествују у раду европских радних тела која припремају ове стандарде. Семинар је намењен свим произвођачима, лабораторијама за испитивање као трговцима којима су непходни докаази о усаглашености са захтевима овог стандарда.
8.	А4	**Основе менаџмента безбедношћу информација према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 27001**	април/ септембар 2018.	1) **Виолета Нешковић-Поповић**, дипл. филолог, руководилац Сектора за међународну сарадњу, информисање и издавачку делатност у ИСС-у, водећи проверавач QMS-а и ISMS-а 2) **Драган Вуксановић,** дипл. инж. електротехнике, руководилац Сектора за електротехничку стандардизацију и информациони систем у Институту за стандардизацију Србије	Овим једнодневним курсом полазници ће се упознати са основним појмовима управљања континуитетом пословања (енгл. Business Continuity Management System BCMS) у складу са ISO/IEC 22301. Кроз разне примере најбољих пракси процеса за управљање континуитетом пословања, полазницима ће бити представљене различите компоненте БЦМС са политикама, интерним проверама, надзором од стране менаџмента и како спроводити континуирано побољшање. Такође ће бити представљени и појмови, принципи, термини и дефиниције са стандардом SRPS ISO/IEC 27031:2013 (смернице за процену спремности ICT да подржи управљање континуитетом пословања). Курс се састоји од теоријског и практичног дела. Презентације и планиране групне и индивидуалне вежбе омогућиће учесницима да стекну основни ниво разумевања ISO/IEC 27001:2013.

	Ознака семинара	Назив семинара – главне теме	Термин одржавања	Предавачи (име и презиме, функција, контакти)	Сврха семинара (укратко)
9.	Г13	**Припрема за имплементацију Акта о безбедности**	април/ септембар 2018.	1) **Виолета Нешковић-Поповић**, дипл. филолог, руководилац Сектора за међународну сарадњу, информисање и издавачку делатност у ИСС-у, водећи проверавач QMS-а и ISMS-а 2) **Драган Вуксановић,** дипл. инж. електротехнике, руководилац Сектора за електротехничку стандардизацију и информациони систем у Институту за стандардизацију Србије	Семинар је намењен организацијама које су у обавези да имплементирају Акт о безбедности у оквиру Закона о информационој безбедности. Прецизније, односи се на органе јавне власти, на системе који послују у складу са законом који уређује заштиту података о личности и баве се електронском комуникацијом, производњом, преносом и дистрибуцијом електричне енергије, и све друге организације у складу са Актом.
10.	В1	**Основе међународне, европске и националне стандардизације (семинар за чланове комисија ИСС)**	мај/јуни 2018. и децембар 2018.	1) **Драган Вуксановић**, руководилац Сектора за електротехничку стандардизацију у ИСС 2) **Радиша Кнежевић**, руководилац Сектора за опште области стандардизације у ИСС 3) **Мр Мирјана Мирковић-Ђорђевић**, дипл. инж. технологије, руководилац Одељења за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде у ИСС-у, секретар Комисије KS CASCO	Упознавање са принципима и начином функционисања националне, европске и међународне стандардизације. Семинар је посебно значајан са аспекта пружања информација о обавезама и правима која проистичу из чланства у европским организацијама за стандардизацију. Посебно се истичу користи које имају различите групе заинтересованих страна од укључења у процес европске стандардизације, односно од прикључења раду комисија за стандарде и сродне документе.
11.	Г10	**Услуге управљања сузбијања штеточина** – **Тумачење захтева naSRPS EN 16636:2016 и препоруке за његову примену**	март 2018.	**1) Марија Словић,** дипл. инж. прехрамбене технологије, члан KS E034 у ИСС-у, водећи проверавач за naSRPS EN 16636 у сертификационом телу DQS **2) Драгана Раденковић,** дипл. инж. технологије, директор сертификационог тела DQS и водећи проверавач за naSRPS EN 16636 **3) Биљана Степановић,** дипл. инж. Технологије, самостални саветник у Одељењу за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде у ИСС-у	Овај семинар је посвећен националном стандарду SRPS EN 16636 за организације које професионално пружају услуге дезинсекције, дератизације и дезинфекције, насталом на основу европског стандарда EN 16636:2015. Благовремено информисање и разумевање захтева овог стандарда помоћи ће овим организацијама да лакше и брже усвоје његову терминологију, циљеве и захтеве које доноси. Организације које се прилагоде новом стандарду идентификују се као оператери који пружају ефективну и безбедну ДДД услугу, омогућава им се да се пореде између себе и на тај начин побољшавају своје услуге и демонстрирају професионализам у пружању ДДД услуга.
12.	Г11	**SRPS CEN ISO/TR 14745 – Заваривање – Параметри термичке обраде после заваривања на челицима**	мај/ новембар 2018.	1) **Александар Стефановић**, дипл. инг., самостални саветник у Одељењу за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај у ИСС-у 2) **Представник Друштва за заваривање** 3) **Представник** Института ГОША д.о.о. Београд	Сврха семинара је да корисницима стандарда пружи информације о поступцима и препорученим корацима у свакодневној пракси у процесу заваривања. Поред тога полазници ће добити препоруке за термичку обраду после заваривања (PWHT) челика, као и са препорукама за одржавање температура и времена за различите материјале и дебљине материјала.начину
13.	А20	**Тумачење захтева нове верзије стандарда за медицинске лабораторије SRPS EN ISO 15189:2014**	јун/новембар 2018.	1**) Проф. др Светлана Игњатовић**, Катедра за медицинску биохемију, Универзитет у Београду - Фармацеутски факултет и Центар за медицинску биохемију, Клинички центар Србије, технички оцењивач АТС према захтевима SRPS EN ISO 15189:2014 2) **Др Љубинка Глигић**, Акредитационо тело Србије, Београд; водећи оцењивач АТС према захтевима SRPS EN ISO 15189:2014, члан комисије KS Z212 3) **Др Драгана Поповић Илић**, самостални саветник у Одељењу за безбедност, заштиту и животну средину у Институту за стандардизацију Србије, секретар комисије KS Z212	Семинар посвећен тумачењу захтева стандарда SRPS EN ISO 15189:2014 који се односе на квалитет и компетентност медицинских лабораторија. Учесницима курса се пружа могућност да стекну нова знања у складу са новом верзијом стандарда, којима ће унапредити и олакшати примену система менаџмента квалитетом (QMS) у својим лабораторијама и припремити се за акредитацију prema SRPS EN ISO 15189:2014. Уз конкретне примере за испуњење најбитнијих захтева SRPS EN ISO 15189:2014 кроз групне вежбе учесници ће имати прилику да практично примене стечено знање о принципима QMS-а у медицинским лабораторијама.

	Ознака семинара	Назив семинара – главне теме	Термин одржавања	Предавачи (име и презиме, функција, контакти)	Сврха семинара (укратко)
14.	А18	**Тумачење захтева нове верзије ISO 14001:2015 и препоруке за његову примену**	јун/ септембар 2018.	1) **Бранислава Милованов**, дипл. инж. технологије, менаџер за обуке у STANDCERT d.o.o, председница KS A176 и KS CASCO, члан KS A207 у ИСС-у, менаџер квалитетом, менаџер заштитом животне средине, проверавач за QMS, EMS и OHSAS 2) **Марина Донић**, дипл. инж. технологије, самостални саветник у Одељењу за пољопривреду, прехрамбену и дрвну индустрију и шумарство у ИСС-у у ИСС-у, секретар KS A207, проверавач за QMS и EMS	Семинар има за циљ благовремено информисање и разумевање транзиционих захтева приликом преласка на ново издање стандрада за систем менаџмента заштитом животне средине са ISO 14001:2015. Полазници ће бити упознати са новом верзијом ISO 14001 кроз краћи теоријски увод, примере из праксе и вежбе. Стандард омогућава организацији било које величине и врсте делатности да: идентификује и управља утицајима својих активности, производа и услуга на животну средину; идентификује аспекте које активности, производи и услуге организације имају на животну средину, успостави циљеве и планира програме за њихову реализацију, прати, мери и анализира индикаторе перформанси и предузима мере за стално побољшавање.
15.	А25	**SRPS ISO 22000 и SRPS ISO/TS 22002-1 – Како имплементирати додатне захтеве за систем менаџмента безбедношћу хране**	мај 2018.	1) **Др Сузана Димитријевић**, ван. проф. Технолошко--металуршки факултет Универзитета у Београду, водећи проверавач за сертификационо тело Bureau veritas. 2) **Маријана Петковић**, дипл. инж. биохемијског инжењерства и биотехнологије, самостални саветник у Одељењу за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде у ИСС-у, секретар Комисије KS E034-17	Садржај семинара, примери из праксе и вежбе имају за циљ да учесницима семинара обезбеде додатне информације за успешну имплементацију, одржавање и унапређење система за менаџмент безбедношћу хране дефинисаних стандардима из серије ISO 22000.
16.	Г7	**Управљање хемикалијама – Правилна примена српских стандарда на које се позива у техничкој регулативи**	март/ октобар 2018.	1) **Марина Бировљев**, Гампо, д.о.о., саветник за хемикалије, спец. фармације за токсиколошку процену ризика од загађивача животне средине 2) **Бранка Томашевић**, ИСС, самостални саветник у Одељењу за Одељењу за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде у ИСС-у 3) **Јелена Крупеж**, ИСС, млађи саветник у Одељењу за Одељењу за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде у ИСС-у	Семинар је прилика да учесници добију: - детаљне информације у вези са проблемима који прате примену техничких прописа са аспекта стандардизације, односно у вези са српским стандардима који су подршка овим техничким прописима; - информације о потребним активностима за безбедно управљање хемикалијама и пословање у важећим законским оквирима; - знање о стандардима које треба поседовати за производњу, увоз, дистрибуцију, паковање и обележавање хемикалија, као и њихово испитивање. Предавања су заснована на вишегодишњем искуству једног од предавача као консултанта у области правилног управљања хемикалијама, класификацији и обележавању хемикалија, који у свом свакодневном раду примењује и прати Закон о хемикалијама и пратеће правилнике, као и на искуству стручњака из ИСС-а у вези са применом и тумачењем релевантних српских стандарда из области хемијских технологија.
17.	А37	**Размишљање засновано на ризику – Примена у стандарду SRPS ISO 9001:2015**	април/октобар 2018.	1) **Татјана Нешић,** дипл. економиста, проверавач за системе менаџмента према стандардима ISO 9001, ISO 14001 и OHSAS 18001, консултант за системе менаџмента, оцењивач за националну награду за пословну изврсност, члан Комисије CASCO. 2) **Представник Института за стандардизацију Србије**, презентер рада Комисије CASCO, проверавач за QMS	Обука обухвата појам, поступак и методологију за примену размишљања заснованог на ризику у складу са тачком 6.1 стандарда SRPS ISO9001: 2015 Обука садржи предавања, примере и практичне вежбе. Обука је намењена руководству и стручним тимовима који воде систем менаџмента квалитетом у организацији.
18.	А38	**Побољшавање система менаџмента квалитетом**	мај/новембар 2018.	1) **Татјана Нешић,** дипл. економиста, проверавач за системе менаџмента према стандардима ISO 9001, ISO 14001 и OHSAS 18001, консултант за системе менаџмента, оцењивач за националну награду за пословну изврсност, члан Комисије CASCO. 2) **Представник Института за стандардизацију Србије**, презентер рада Комисије CASCO, проверавач за QMS	Обука обухвата појам, поступак и методологију за идентификацију, планирање и реализацију побољшавања у систему менаџмента квалитетом. Обука садржи предавања, примере и практичне вежбе. Обука је намењена руководству и стручним тимовима који воде систем менаџмента квалитетом у организацији.

	Ознака семинара	Назив семинара – главне теме	Термин одржавања	Предавачи (име и презиме, функција, контакти)	Сврха семинара (укратко)
19.	А39	**Остваривање и развој компетентности људи у систему менаџмента квалитетом**	јун/новембар 2018.	1) **Татјана Нешић,** дипл. економиста, проверавач за системе менаџмента према стандардима ISO 9001, ISO 14001 и OHSAS 18001, консултант за системе менаџмента, оцењивач за националну награду за пословну изврсност, члан Комисије CASCO. 2) **Представник Института за стандардизацију Србије**, презентер рада Комисије CASCO, проверавач за QMS	Обука обухвата принципе, поступке и методологију за остваривање компетентности људи у складу са циљевима организације. Обука садржи предавања, примере и практичне вежбе. Обука је намењена руководству организације
20.	А40	**Обука за интерне провере према стандарду SRPS ISO 9001: 2015**	април/септембар 2018.	1) **Татјана Нешић,** дипл. економиста, проверавач за системе менаџмента према стандардима ISO 9001, ISO 14001 и OHSAS 18001, консултант за системе менаџмента, оцењивач за националну награду за пословну изврсност, члан Комисије CASCO. 2) **Представник Института за стандардизацију Србије**, презентер рада Комисије CASCO, проверавач за QMS	Обука обухвата теоријску и практичну обуку, која омогућава учесницима који положе, да спроводе интерне провере система менаџмента квалтетом. Обука за процес провере се заснива на стандарду ISO 19011. На курсу се примењује активан начин рада, који се састоји се од предавања, практичних вежби и писаног теста.
21.	А41	**Обука за интерне провере према стандарду SRPS ISO 14001: 2015**	мај/октобар 2018.	1) **Татјана Нешић,** дипл. економиста, проверавач за системе менаџмента према стандардима ISO 9001, ISO 14001 и OHSAS 18001, консултант за системе менаџмента, оцењивач за националну награду за пословну изврсност, члан Комисије CASCO. 2) **Представник Института за стандардизацију Србије**, презентер рада Комисије CASCO, проверавач за QMS	Обука обухвата теоријску и практичну обуку, која омогућава учесницима који положе, да спроводе интерне провере система менаџмента квалтетом. Обука за процес провере се заснива на стандарду ISO 19011. На курсу се примењује активан начин рада, који се састоји се од предавања, практичних вежби и писаног теста.
22.	Г4	**Безбедносна правила за конструкцију и уградњу лифтова – Захтеви стандарда EN 81-50**	јуни 2018.	1) **Божо Вукашиновић**, дипл.инж.маш., руководилац Сертификационог тела Елконт Инжењеринг д.о.о. Београд, Именовано тело за преглед и оцену усаглашености лифтова, бр. И009 2) **Александар Стефановић**, самостални саветник у Одељењу за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај у ИСС-у	Учесницима семинара биће представљене најважније измене које доноси нови стандард SRPS EN 81-50 у односу на стандарде SRPS EN 81-1 и SRPS EN 81-2, и то са два главна аспекта: безбедност путника и безбедност сервисера. Поред тога, биће објашњено како се врши оцењивање усаглашености сигурносних компонената у лифтовима, као и начини прорачуна шина, вучне способности, проклизавања, рама кабине, хидрауличне инсталације, степена сигурности ужади са доста практичних примера. Посебан акценат биће на начину модернизације постојећих лифтова.
23.	А24	**Превенција и поступање са приговорима корисника према међународним стандардима**	мај /октобар 2018.	1) **Др Ивана Мијатовић**, ванредни професор, Факултета организационих наука, Универзитета у Београду, члан KS I1/07 2) **Др Славица Цицварић Костић**, доцент, Факултета организационих наука, Универзитета у Београду 3) **Мр Мирјана Мирковић-Ђорђевић**, дипл. инж. технологије, руководилац Одељења за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде у ИСС-у, проверавач за QMS	Циљ ове обуке је стицање компетенција за успостављање процеса превенције и поступања са приговорима корисника као и информисање о могућностима и ограничењима примене смерница међународних стандарда којима се уређује систем за превенцију и поступање са приговорима корисника. Очекивани исходи: Активан полазник разуме које одговорности организација има према корисницима, како да дефинише водеће принципе организације у поступању са приговорима, како да дефинише активности и успостави процес поступања са приговорима које корисник упућује организацији.
24.	А28	**Менаџмент ризицима по безбедност информација (SRPS ISO//IEC 27005) – Примена у информационим технологијама**	април /новембар 2018.	1) **Виолета Нешковић-Поповић**, дипл. филолог, руководилац Сектора за међународну сарадњу, информисање и издавачку делатност у ИСС-у, водећи проверавач QMS-а и ISMS-а 2) **Драган Вуксановић,** дипл. инж. електротехнике, руководилац Сектора за електротехничку стандардизацију и информациони систем у Институту за стандардизацију Србије	Овај курс омогућава детаљно упознавање са препорукама водећег међународног стандарда за управљање информационим ризицима према - ISO/IEC 27005. Додатно, пружа полазницима свеобухватни преглед о томе шта значи управљање информационим ризицима у пословном окружењу, и даје јасну полазну основу за израду методологије за процену ризика. Методологија обухвата различите приступе смањењу ризика на прихватљив ниво, начине за одржавање процене ризикам, као и мере за њихово смањивање. По завршетку семинара полазници ће имати јасну представу о томе како процес управљања ризиком по безбедност информација треба интегрисати у своју праксу и свакодневно пословање. Семинар се састоји од теоријског и практичног дела. Велики део семинара се проводи у групним и индивидуалним активностима.

11. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2018. ГОДИНУ

11.0. Уводне напомене

Стратешка област: **ПРИВРЕДА**

Програм: **1503-Развој националног система инфраструктуре квалитета**

Сектор: **15**

Програмска активност: **Уређење области стандардизације**

Функција: **130 - Општи послови**

1. Приоритет програмске активности: Врло висок

2. Датум почетка: 2008.

3. Датум завршетка: 2018. и даље

4. Активност: активан/

5. Постојећа политика:

Опште образложење

Институт за стандардизацију Србије доноси, развија, преиспитује, мења, допуњава и повлачи српске стандарде и сродне документе; обезбеђује усаглашеност српских стандарда и сродних докумената са европским и међународним стандардима и сродним документима; води регистар српских стандарда и сродних докумената у свим фазама развоја; учествује у изради и преиспитивању европских и међународних стандарда и сродних докумената које доносе европске и међународне организације за стандардизацију у областима за које постоје потребе и интереси Републике Србије; извршава друге задатке у складу са обавезама из међународних уговора у области стандардизације који обавезују Републику Србију.

Такође, обезбеђује доступност јавности српских стандарда, сродних докумената, публикација, као и стандарда и публикација одговарајућих европских и међународних организација и других земаља; учествује и заступа националне ставове у међународној и европској стандардизацији; промовише примену српских стандарда и сродних докумената у Републици Србији ради отклањања техничких баријера у међународној трговини; пружа информационе услуге у циљу олакшаног приступа и масовније примене стандарда; пружа услуге едукације и промоције; обавља послове сертификације и пружања стручне помоћи за примену српских стандарда; обавља и друге послове из области стандардизације, у складу са законом, актом о оснивању и статутом.

Сврха

Обезбеђење приступа јавности српским стандардима и информацијама о стандардима

Правни основ:

Закон о стандардизацији ("Сл.гласник РС", бр.36/2009 и 46/2015)

Организационе јединице:

Према важећем правилнику, послови из делокруга Института обављају се у четири основне организационе јединице, и то у:

- Сектору за опште области стандардизације,
- Сектору за електротехничку стандардизацију и информациони систем,

– Сектору за међународну сарадњу, информисање и издавачку делатност и
– Сектору за правне, финансијске послове и маркетинг,

односно у унутрашњим организационим јединицама у саставу поменутих сектора.

За обављање послова из делокруга Института који су по својој природи специфични, предвиђено је једно самостално извршилачко радно место ван сектора и одељења, и то:

– Саветник директора за техничко-методолошка питања стандардизације,

и једно Одељење ван састава сектора:

- Сертификационо тело
-

Одговорно лице:

Татјана Бојанић, вд директор

Опис

Учешће и заступање националних ставова у међународној и евроспкој стандардизацији, наставак процеса преузимања европских стандарда као подршка интензивној хармонизацији прописа Републике Србије са европским у циљу развоја пословног окружења; омогућавање учешћа што већег броја заинтересованих страна у поступку доношења стандарда; подршка примени стандарда у Републици Србији ради отклањања техничких баријера у међународној трговини; одржавање пуноправног чланства у европским и међународним организацијама за стандардизацију; пружање информационих услуга у циљу олакшаног приступа и масовније примене стандарда; развој стандардизације, едукација и промоција; сертификација и пружање техничке помоћи.

Институт за стандардизацију Србије је једино и јединствено национално тело за стандардизацију у Републици Србији и организован је у складу са прихваћеним правилима међународних и европских организација за стандардизацију као јавна установа која у свом раду окупља све заинтересоване стране. У Институту постоји око 160 комисија за стандарде које формирају и воде секретари који су запослени у Институту, а у рад ових комисија укључено је преко 1.600 стручњака из бројних области стандардизације и из великог броја привредних друштава, лабораторија и јавних и образовних установа, који раде волонтерски. Скупштина Института формирана је на принципу чланства при чему чланови Института (75 чланова + 6 представника оснивача), учествују у управљању овом Институцијом од националног значаја.

Циљ 1

Уклањање препрека у међународној трговини доношењем српских стандарда усклађених са међународним и европским стандардима.

Индикатор 1.1.
Проценат усклађености донетих српских стандарда са ЕУ стандардима.

Очекивани резултат:
Преузимање европских стандарда у складу са планом објављивања који су донеле европске организације за стандардизацију CEN и CENELEC.

Извор верификације:
Подаци ИСС, односно информације међународних и европских организација.

Базна вредност: 97%

Пројектоване вредности:	**2018**	**2019**	**2020**
	97%	**97%**	**97%**

Коментар:
Узимајући у обзир да Институт након приступања пуноправном чланству CEN/CENELEC-а, прати план доношења стандарда који су донеле првенствено европске организације за стандардизацију, а да се европски и међународни стандарди редовно доносе, преиспитују и повлаче, успешним извршењем овог циља сматраће се уколико се проценат усклађених стандарда са европским задржи на 97%.

Циљ 2

Јачање капацитета привреде кроз примену стандард

Индикатор 2.1.
Број пружених услуга подршке привреди у области стандардизациј

Очекивани резултат:
Повећање броја пружених услуга привредним друштвима које се односе на информисање о стандардима и примену стандарда.

Извор верификације:
Званични подаци ИСС о броју пружених информационих услуга, услуга едукације, пружање техичке помоћи, сертификације.

Базна вредност: 1.000

Пројектоване вредности:	**2018**	**2019**	**2020**
	1.300	**1.400**	**1.500**

Коментар:
Узимајући у обзир да је доношењем измена и допуна Закона о стандардизацији, Институт стекао право да поред доношења стандарда, пружања информационих услуга и послова едукације, обавља и послове пружања техничке помоћи у примени српских стандарда, као и послове сертификације, успешним извршењем овог циља сматраће се уколико се број пружених услуга привредним друштвима, а првенствено малим и средњим предузећима, буде стално увећавао чиме ће се стално повећавати општа информисаност о стандардима и стандардизацији.

Индикатор 2.2.
Број продатих стандарда и сродних докумената.

Очекивани резултат:
Повећање продаје стандарда и сродних докумената у циљу подизања нивоа примене стандарда.

Извор верификације:
Званични подаци ИСС о броју продатих стандарда.

Базна вредност: 10.000

Пројектоване вредности:	**2018**	**2019**	**2020**
	11.500	**12.000**	**12.500**

Коментар:
Број продатих стандарда је индикатор који указује на податак у којој мери привредна друштва и други ентитети користе стандарде у свом пословању.

Носилац активности: Институт за стандардизацију Србије.

Одговорна особа: Татјана Бојанић.

Време трајања:

Програмска активност већ постоји у усвојеном буџету за 2017 годину – Постојећа политика.

2018. и даље.

11.1 Основни подаци о Институту

Основни подаци који су значајни за пословање Института су, као што следи:

- матични број: 17740580
- регистарски број: 6015788789
- порески идентификациони број (ПИБ): 105801694
- број подрачуна код Управе за трезор: 840-927664-66 − за приходе из буџета
  840-868668-29 − за сопствене приходе.

За финансирање рада Института у складу са Законом о стандардизацији и другим прописима, као и за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију у 2018. години, потребна су средства у укупном износу од 133.563.000

При сагледавању средстава која је потребно обезбедити из буџета Републике Србије, пошло се од претпоставке да ће се средства за финансирање послова у вези са доношењем српских стандарда и сродних докумената, као и других послова у вези са стандардима и стандардизацијом, тј. основне делатности Института, обезбедити из:

- буџета Републике Србије;

- прихода остварених продајом стандарда, сродних докумената и других публикација, организацијом семинара, као и пружањем информација.

Институт је, на основу остварених прихода и расхода у 2017. години и ранијим годинама, утврдио финансијски план за 2018. годину. У 2017. години, за финансирање рада Института, предвиђена су средства у укупном износу од 131.161.000 динара, и то 88.808.000 динара из буџета Републике Србије, 41.704.000 динара сопствених прихода и 649.000 динара из нераспоређеног вишка прихода из ранијих година.

За рад Института у 2018. години, средства утврђена лимитима буџета Републике Србије су већа у односу на средства у 2017. години и износе 91.550.000 динара.

Приступањем Института у пуноправно чланство у CEN/CENELEC-а, повећана је висина чланарина у овим организацијама, те ће у 2018. години изосити укупно 105.000 евра. Такође, чланарина у Међународној електротехничкој комисији (IEC) у 2018. години износиће 61.600 CHF, док је чланарина у Међународној организацији за стандардизацију (ISO) утврђена у истом износу. То даље значи да је за несметано функционисање и испуњавање обавеза Института у 2018. години за чланарине у европским и међународним организацијама за стандардизацију потребно обезбедити укупно 105.000 евра. и 88.600 CHF, што уз претпостављене измене курса износи 26.800.000 динара. Такође, имајући у виду да ће у 2018. години Институт задржати исти број запослених, узимајући у обзир да је предвиђено

повећање средстава за зараде за око 5% и имајући у виду да је плаћање чланарина обавеза Републике Србије у складу са законом, неопходно је у 2018. години обезбедити најмање 91.550.000 динара из буџета Републике Србије. Ова средства није могуће обезбедити на други начин, јер је Законом о стандардизацији прописано да се чланарине у међународним и европским организацијама за стандардизацију финансирају из буџета Републике Србије. Такође, зараде у Институту финансирају се из буџета Републике Србије, док се све друге потребе финансирају из остварених сопствених прихода.

Иако је Институт, у складу са Законом о изменама и допунама Закона о стандардизацији, успоставио нове делатности, узимајући у обзир износе остварене од продаје стандарда у претходном периоду, као и чињеницу да се сопствени приходи Института углавном остварују продајом стандарда и услуга привредним друштвима, у 2018. години планирани су сопствени приходи мањи за 340.000 динара или 0,82% у односу на 2017. годину, као приходи који су планирани да буду остварени од обављања ових делатности.

Овим планом предвиђено је финансирање најнеопходнијих потреба Института у постојећим околностима, у мери која омогућава несметано извршавање законом утврђених надлежности, промоцију и развој стандардизације, заштиту права интелектуалне својине, а нарочито обавеза које Институт има на основу Националног програма интеграције Републике Србије у Европску унију (НПИ).

11.2 Приходи

Планирана средства у износу од 133.563.000 динара обезбедиће се на следећи начин:

– 91.550.000 динара у оквиру лимита прихода буџета Републике Србије;

– 41.364.000 динара из планираних сопствених прихода од продаје добара и услуга, укључујући чланарину коју плаћају чланови Института;

– 649.000 динара из нераспоређеног вишка прихода из ранијих година.

Структура планираних прихода и примања Института дата је у табели 11.1, која следи.

Табела 11.1 – Упоредни преглед структуре планираних прихода и примања Института у 2017. и 2018. години

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)		
		2017.	2018.	Индекс
742	**Приход од продаје добара и услуга**	**41.704.000**	**41.364.000**	**99**
742321 1	Чланарина коју плаћају чланови Института	4.000.000	4.000.000	100
742321 2	Приход од продаје српских стандарда, сродних докумената и других публикација, као и пружање услуга у вези са стандардима и стандардизацијом	28.504.000	27.964.000	99
742321 5	Приход од сертификације производа, система менаџмента и особа	1.500.000	1.500.000	100
742321 6	Приход од продаје међународних стандарда, сродних докумената и других публикација, као и националних стандарда и сродних докумената других земаља	3.500.000	3.500.000	100
742321 7	Бифе	300.000	300.000	100
742321 8	Приход од одржавања стручних семинара	3.000.000	3.200.000	117
742321 10	Приход од одобрења употребе националног знака усаглашености са српским стандардима	500.000	500.000	100
822121	Примања од продаје залиха	400.000	400.000	100
791	**Приход из буџета**	**88.808.000**	**91.550.000**	**103**
321121	**Нераспоређени вишак прихода и примања из ранијих година**	**649.000**	**649.000**	100
	УКУПНО (742+822+791+321121):	**131,161,000**	**133.563.000**	**102**

Процењује се да ће сопствени приходи остварени активностима Института у 2018. години износити 41.364.000 динара и да ће бити остварени: наплатом чланарине од чланова Института, која представља допринос развоју стандардизације у Републици Србији; продајом

стандарда, сродних докумената и других публикација, као и пружањем услуга у вези са стандардима и стандардизацијом; продајом међународних стандарда и сродних докумената, националних стандарда и сродних докумената других земаља, као и организацијом семинара, продајом збирки стандарда, сертификацијом, пружањем стручне помоћи, из издавачке делатности и спровођењем осталих Законом утврђених активности.

Поред тога, планира се преношење нераспоређеног вишка прихода из ранијих година у износу од 649.000 динара, који ће се превасходно користити за набавку материјала и опреме.

Институт има обавезу да на основу закључених уговора о коришћењу ауторских права, умножавању и дистрибуцији, око 50 % остварених прихода од продаје међународних стандарда и сродних докумената (ISO, IEC, ISO/IEC), као и националних стандарда других земаља (Немачке, Велике Британије, Руске Федерације, Америчког удружења за испитивање и материјале), конвертује у девизе и квартално плаћа организацијама чије је публикације продао у нашој земљи.

11.3 Расходи

У 2018. години планирају се расходи Института у укупном износу од 133.563.000 динара. Пословни простор, који је власништво Републике Србије, Институт користи без накнаде. Упоредни преглед структуре планираних расхода по наменама дат је у табели 11.2, а упоредни преглед по изворима финансирања у табели 11.3.

Табела 11.2 – Упоредни преглед структуре планираних расхода Института у 2017. и 2018. години

Економска класификација	Намена	Износ по годинама (у динарима)		Индекс
		2017	2018	
1 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ				
411	Плате и додаци запослених	**54.424.000**	**57.420.000**	**106**
412	Социјални доприноси на терет послодавца	**10.584.000**	**10.520.000**	**99**
УКУПНО (1):		**65.008.000**	**67.940.000**	**105**
2 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ОСТАЛИ				
414	Социјална давања запосленима	**1.140.000**	**1.140.000**	**100**
415	Накнаде трошкова за запослене	**2.400.000**	**2.304.000**	**96**
416	Награде запосленима и остали посебни расходи	**190,000**	**240.000**	**127**
421	Стални трошкови	**11,423,000**	**12,443,000**	**109**
422	Трошкови путовања	**2,730,000**	**3.130.000**	**115**
423	Услуге по уговору	**11,490,000**	**10.740.000**	**93**
425	Текуће поправке и одржавање опреме	**2,330,000**	**1.810.000**	**78**
426	Материјал	**2,950,000**	**2.595.000**	**88**
462	Дотације међународним организацијама	**26,801,000**	**26.801.000**	**100**
482	Порези, обавезне таксе, казне и пенали	**199,000**	**220.000**	**116**
УКУПНО (2):		**61.653.000**	**61.423.000**	**100**
3 ОСНОВНА СРЕДСТВА				
512	Машине и опрема	**2.430.000**	**2.200.000**	**70**
515	Нематеријална имовина	**2.070.000**	**2.000.000**	**121**
УКУПНО (3):		**4.500.000**	**4.200.000**	**93**
УКУПНО (1+2+3):		**131.161.000**	**133.563.000**	**102**

Табела 11.3 – Структура средстава за финансирање расхода 2018. години, по изворима финансирања

Економска класификација	Назив	Извори средстава за финансирање планираних расхода (у динарима)		
		Буџет Републике Србије	Сопствени приходи и пренета, а неутрошена средства	Укупно
1 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ				
411	Плате, додаци и накнаде запослених	**54.920.000**	**2.500.000**	**57.420.000**
412	Социјални допрриноси на терет послодавца	**9.830.000**	**690.000**	**10.520.000**
УКУПНО (1):		**64.750.000**	**3.190.000**	**67.940.000**
2 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ОСТАЛИ				
414	Социјална давања запосленима	0	**1.140.000**	**1.140.000**
415	Накнаде за запослене	0	**2.304.000**	**2.304.000**
416	Награде запосленима и остали посебни расходи	0	**240,000**	**240,000**
421	Стални трошкови	0	**12.443.000**	**12.443.000**
422	Трошкови путовања	0	**3.130,000**	**3.130,000**
423	Услуге по уговору	0	**10.740.000**	**10.740.000**
425	Текуће поправке и одржавање опреме	0	**1.810.000**	**1.810.000**
426	Материјал	0	**2.595.000**	**2.595.000**
462	Дотације међународним организацијама	**26.800.000**	**1.000**	**26.801.000**
482	Порези, обавезне таксе и казне	0	**220,000**	**220,000**
УКУПНО (2):		**26.800.000**	**34.623.000**	**61.423.000**
3 ОСНОВНА СРЕДСТВА				
512	Машине и опрема	0	**2.200,000**	**2.200,000**
515	Нематеријална имовина	0	**2,000,000**	**2,000,000**
УКУПНО (3):		**0**	**4.200.000**	**4.200.000**
УКУПНО (1+2+3):		**91.550.000**	**41.364.000**	**133.563.000**

11.3.1 Расходи за плате запослених

Средства за текуће расходе за плате и социјалне доприносе за запослене у 2018. години планирана су у укупном износу од 67.940.000 динара.

Имајући у виду да ће се у 2018. години знатно увећати обим послова и број надлежности због нових делатности утврђених законом, као и обавезе које проистичу из пуноправног чланства у европским организацијама за стандардизацију, Институт је из извора 04 – сопствени приходи, предвидео нешто већи износ средстава за зараде него што је то био случај у ранијим годинама. У 2018. години, један запослени ће отићи редовну старосну пензију, а упражњено место биће попуњено уз сагласност надлежне службе Владе, у складу са законом.

У оквиру укупно предложених средства за финансирање рада Института у 2018. години, текући расходи за плате планирани су за 61 запосленог, укључујући и директора, и то за: 46 са високом школском спремом (ВСС), укључујући три са магистратуром; два са вишом школском спремом (ВШС) и 13 са средњом стручном спремом (ССС).

Основни подаци о кадровима приказани су у табелама 11.4, 11.5, 11.6 и 11.7, које следе.

Табела 11.4 – Квалификациона структура запослених (стање 26.09.2017. године)

Редни број	Стручна спрема	Број запослених
1.	Др (доктор наука)	**0**
2.	Мр (магистар)	**3**
3.	ВСС (висока стручна спрема)	**43**
4.	ВС (виша стручна спрема)	**2**
5.	ССС (средња стручна спрема)	**13**
УКУПНО		**61**

Табела 11.5 – Старосна структура запослених (стање 26.09.2017. године)

Редни број	Старост запослених	Број запослених
1	До 30 година	**4**
2	Од 31 до 40 година	**11**
3	Од 41 до 50 година	**17**
4	Од 51 до 60 година	**26**
5	Преко 60 година	**3**
УКУПНО		**61**
ПРОСЕЧНА СТАРОСТ: 46,65		

Табела11.6 – Структура запослених по времену проведеном у радном односу (стање 26.09.2017. године)

Редни број	Време проведено у радном односу	Број запослених
1.	До 5 година	**8**
2.	Од 5 до 10 година	**4**
3.	Од 10 до 15 година	**6**
4.	Од 15 до 20 година	**10**
5.	Од 20 до 25 година	**12**
6.	Од 25 до 30 година	**11**
7.	Од 30 до 35 година	**4**
8.	Преко 35 година	**6**
УКУПНО		**61**

Табела 11.7 – Динамика пријема нових и одласка постојећих кадрова у 2017 и 2018. години

Месец		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2017. ГОДИНА													
Стање на почетку месеца		60	60	60	60	59	59	59	60	60	60	61	61
Пријем нових кадрова										1	-		
Одлазак кадрова	У редовну пензију				1								-
	Одлазак по другом основу												
Салдо (пријем – одлазак)					1					1	-		-
Стање на крају месеца		60	60	60	59	59	59	60	60	61	61	61	61
2018. ГОДИНА													
Стање на почетку месеца		61	60	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61
Пријем нових кадрова			1										
Одлазак кадрова	У редовну пензију	1											
	Одлазак по другом основу												
Салдо (пријем – одлазак)		1	1										
Стање на крају месеца		60	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61

Обрачун и исплата зарада запосленима у Институту представља производ јединствене основице за обрачун и исплату зараде и основног коефицијента који одговара радном месту на које је запослени распоређен. Нето износ основице утврђује се финансијским планом Института за сваку годину, а његове измене у току године доноси директор Института уз сагласност Управног одбора, водећи рачуна о укупно одобреним средствима за зараде запослених за текућу годину, као и основицама које су утврђене актима Владе. Коефицијенти су утврђени Правилником о критеријумима за утврђивање зараде, накнаде зараде и других примања запослених, у складу са оснивачким актом и Статутом Института. Приликом утврђивања коефицијената и основица за исплату зарада водило се рачуна да буду усклађени са онима који важе за јавне службе. У 2018. години, зараде ће се обрачунавати у складу са законом и релевантним актима Владе.

Посматрано по појединим звањима, односно радним местима у Институту, просечне нето зараде (укључујући додатак за време проведено на раду) обрачунате за 2017. годину износе:

– око 88.000,00 динара, за руководиоце сектора (основних организационих јединица у Институту, којих има четири);

– око 63.000,00 динара, за руководиоце одељења (унутрашњих организационих јединица у Институту);

– око 57.000,00 динара, за самосталног саветника – водећег инжењера стандардизације;

– око 42.000,00 динара – за вишег стручног сарадника (ВШС);

– око 34.000,00 динара – за стручног сарадника (ССС);

– око 30.000,00 динара – за сарадника (ССС).

На основу уговора о раду који је закључен између Управног одбора и директора Института, номинална нето зарада директора износила је око 107.000,00 динара.

Планирана просечна **бруто зарада** по запосленом у 2017. години износи око 74.000,00 динара. Преглед броја запослених, потребне масе за зараде и просечне бруто зараде по месецима у 2017. години дат је у табели 2 у Прилогу 4.1 овог финансијског плана.

11.3.2 Расходи за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију

Средства за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију утврђују се годишњим програмом рада Института, а обезбеђују се из буџета Републике Србије.

Институт представља Републику Србију у међународним и европским организацијама за стандардизацију и у раду њихових управних и извршних органа, техничких комитета, поткомитета и осталих радних тела заступа интересе привредних субјеката, државних органа

и грађана наше земље. Чланство у поменутим организацијама подразумева статутарну обавезу плаћања годишње чланарине у роковима које су прописале те организације.

За чланарине Института у 2018. години планирана су средства у износу од 88,600 CHF и 105,000 EUR, што уз претпостављене измене курса наведених валута износи око 26.800.000 динара, посебно узимајући у обзир проблеме са неплаћањем делова међународних чланарина које је Институт имао у претходном периоду, због курсних разлика.

Износи чланарина за 2018. годину са роковима за њихово плаћање дати су у табели 11.8.

Табела 11.8 – Чланарине Института у међународним и европским организацијама за стандардизацију у 2018. години и рокови за њихово плаћање

Ред. бр.	Назив међународне / европске организације (седиште)	Основ за чланство	Датум приступања чланству	Рок за плаћање у 2018. години	Износ чланарине
1.	Међународна организација за стандардизацију – ISO (Женева)	Одлука СИВ	1. јуни 1950.	прва половина чланарине плаћа се до 01.априла, а друга до 01. октобра	**27.000 CHF**
2.	Међународна електротехничка комисија – IEC (Женева)	Одлука СИВ	1. јануар 1953.	30. јун	**61.600 CHF**
3.	Међународни систем за испитивање усаглашености и сертификацију електричне опреме – IECEE/CB Scheme (Женева)	Одлука СИВ	1. јануар 1985.	31. март	**(4.000 CHF)** Чланарину плаћа лабораторија „Квалитет” - Ниш
4.	Европски комитет за стандардизацију – CEN (Брисел)	Акциони план Владе за спровођење приоритета Европског партнерства (закључак Владе 05 бр. 018-721/ 2006-10 од 28. јуна 2007. године)	од 1. јануара 2017. године статус „пуноправни члан”	31. март	**73.683 EUR**
5.	Европски комитет за стандардизацију у области електротехнике – CENELEC (Брисел)	Закључак Савета министара СЦГ (76. седница, мај 2005. године)	од 1. јануара 2017. године статус „пуноправни члан”	28. фебруар	**30.780 EUR**
УКУПНО:					**88.600 CHF +104.463 EUR**

Чланарине ће бити плаћене према датумима доспећа по курсу Народне банке Србије за CHF и EUR на дан уплате.

11.3.3 Расходи за управни и надзорни одбор Института

Накнаде за рад исплаћују се председнику и члановима Управног и Надзорног одбора. У 2018. години је планирано увећање накнада за рад председника и чланова Управног и Надзорног одбора, узимајући у обзир да је предвиђено повећање средстава за зараде запослених за око 5%.

Управни одбор Института има председника и четири члана. Накнаде за њихов рад утврђују се одлуком Управног одбора и исплаћују се за месец у коме је одржана седница, и то само за седнице на којима су присуствовали.

Управни одбор одржава седницу у просеку једном месечно, а нето накнаде за рад Управног одбора исплаћују се са рачуна сопствених прихода. Вршиоци дужности председника и чланова Управног одбора именовани су решењем оснивача (Владе) од 08. априла 2016. године.

Преглед исплаћене масе за накнаде и просечних накнада за председника и чланове управног одбора по месецима 2017. години дат је у табели 11.9, која следи.

Табела 11.9 – Планирани расходи за накнаде за рад чланова управног одбора Института у 2017. години (у динарима)

Месец	Број чланова (без председника)	Маса средстава за накнаде за чланове	Просечна бруто накнада за члана	Бруто накнада за председника	Укупна маса средстава за накнаде за чланове и председника
Јануар	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Фебруар	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Март	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Април	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Мај	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Јун	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Јул	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Август	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Септембар	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Октобар	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Новембар	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Децембар	4	159.229	39.807	59.711	218.940
УКУПНО:	**48**	**1,910,748**	**477.684**	**716.532**	**2,627,280**
ПРОСЕЧНО:	4	159.229	39.807	59.711	218.940

Преглед планиране масе за накнаде и просечних накнада за председника и чланове Управног одбора по месецима у 2018. години дат је у табели 11.10 која следи.

Табела 11.10 – Планирани расходи за накнаде за рад чланова управног одбора у 2018. години (у динарима)

Месец	Број чланова (без председника)	Маса средстава за накнаде за чланове	Просечна бруто накнада за члана	Бруто накнада за председника	Укупна маса средстава за накнаде за чланове и председника
Јануар	4	167.190	41.797	62.696	229.887
Фебруар	4	167.190	41.797	62.696	229.887
Март	4	167.190	41.797	62.696	229.887
Април	4	167.190	41.797	62.696	229.887
Мај	4	167.190	41.797	62.696	229.887
Јун	4	167.190	41.797	62.696	229.887
Јул	4	167.190	41.797	62.696	229.887
Август	4	167.190	41.797	62.696	229.887
Септембар	4	167.190	41.797	62.696	229.887
Октобар	4	167.190	41.797	62.696	229.887
Новембар	4	167.190	41.797	62.696	229.887
Децембар	4	167.190	41.797	62.696	229.887
УКУПНО:	**48**	**2.006.200**	**501.564**	**752.352**	**2.758.644**
ПРОСЕЧНО:	4	167.190	41.797	62.696	229.887

Надзорни одбор Института има председника и два члана. Накнаде за радно ангажовање чланова и председника Надзорног одбора Института утврђују се одлуком Управног одбора Института и исплаћују се за месец у којем је одржана седница надзорног одбора, и то само за седнице на којима су присуствовали.

Председник и чланови Надзорног одбора именовани су решењем Владе 24 број 119-6349/2011 од 18. августа 2011. године, а мандат им је истекао 18. августа 2015. године, међутим, овај састав ће обављати дужност до разрешења, односно до именовања новог састава. Накнаде за рад председника и два члана Надзорног одбора у 2017. години планиране су у износу од око 557,300 динара, што је довољно за исплату накнада у истим износима као за председника и чланове Управног одбора, и то за четири месеца годишње, тј. четири седнице (видети у табели 11.11 која следи).

Табела 11.11 – Расходи за накнаде за рад чланова надзорног одбора Института у 2017. години (у динарима)

Седница	Број чланова (без председника)	Маса средстава за накнаде за чланове	Просечна бруто накнада за члана	Бруто накнада за председника	Укупна маса средстава за накнаде за чланове и председника
I	2	79.614	39.807	59.711	139.325
II	2	79.614	39.807	59.711	139.325
III	2	79.614	39.807	59.711	139.325
IV	2	79.614	39.807	59.711	139.325
УКУПНО:	**8**	**318.456**	**159.228**	**238.844**	**557.300**
ПРОСЕЧНО:	2	79.614	39.807	59.711	139.325

Чланом 40. став 2. Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Сл.гласник РС“, бр. 93/2015 и 27/2016) прописано је „Седнице надзорног одбора одржавају се по потреби, а највише четири пута годишње.“ (видети у табели 11.12, која следи).

Табела 11.12 – Планирани расходи за накнаде за рад чланова надзорног одбора у 2018. години (у динарима)

Седница	Број чланова (без председника)	Маса средстава за накнаде за чланове	Просечна бруто накнада за члана	Бруто накнада за председника	Укупна маса средстава за накнаде за чланове и председника
I	2	83.595	41.797	62.696	146.291
II	2	83.595	41.797	62.696	146.291
III	2	83.595	41.797	62.696	146.291
IV	2	83.595	41.797	62.696	146.291
УКУПНО:	**8**	**334.380**	**167.188**	**250.784**	**585.164**
ПРОСЕЧНО:	2	83.595	41.797	62.696	146.291

11.3.4 Остали текући расходи Института

Средства за остале текуће расходе планирана су у укупном износу од 61.423.000 динара, и то на основу реалних, крајње рационализованих трошкова Института, од којих неки представљају законску обавезу. Део ових средстава у висини од 30.144.809 динара, биће утрошен за плаћање чланарина у међународним организацијама за стандардизацију и накнаде члановима Управног и Надзорног одбора, чија је динамика и висина по наменама детаљно приказана у претходним поглављима овог финансијског плана.

Остатак средстава за остале текуће расходе, у висини 31.278.191 динара, биће утрошен за социјална давања, накнаде и награде за запослене, грејање, водовод и канализацију, одношење смећа, физичко-техничку заштиту зграде, имовине и запослених, одржавање чистоће у радним просторијама Института, телефон, телефакс, интернет и мобилне телефоне, поштарину, осигурање опреме, осигурање зграде, осигурање запослених, као и за набавку превода европских и међународних стандарда које је неопходно преузети као српске стандарде на српском језику, на захтев министарстава која ће их користити за потребе доношења техничких прописа. За трошкове електричне енергије је у 2018. години планирано 600.000 динара више него у 2017. години, имајући у виду да се пред Привредним судом води поступак по тужбеном захтеву тужиоца "ЕПС Дистрибуција" против туженог Института за стандардизацију Србије ради неоснованог обогаћења. Тужба се односи на период од 2002. до 2016. године, када је тужилац пропустио да обустави испоруку електричне енергије за два одјављена бројила у пословном објекту „Пословном систему Станком АД“. Половином 2003.године објекат је преузео Институту на привремено коришћење, немајући при том никаква сазнања о постојању предметних бројила. Привредни суд у Београду је пресудио у корист тужиоца "ЕПС Дистрибуција". Институт је на ову пресуду преко Државног правобранилаштва поднео жалбу Привредном апелационом суду, по којој ће највероватније бити одлучено почетком 2018. године.

У финансијском плану за 2018. годину, предвиђена су средства за објављивање огласа, конкурса и општих аката.

Неопходно је предвидети средства и за образовање и усавршавање запослених обукама за системе менаџмента, курсем страног језика, курсевима за напредни ниво рада у софтверима за обраду слика и текста, као и друге обуке које имају за циљ унапређење стручности и обучености запослених за обављање редовних задатака. План образовања и стручног усавршавања запослених у 2018. години, дат је у Прилогу 4.3.

Део средстава за остале текуће расходе, утрошиће се за остале трошкове за запослене, који обухватају накнаде у натури, социјална давања запосленима, накнаде за запослене, награде запосленима и остале посебне расходе, и то за исплату солидарних помоћи, накнада трошкова превоза, осталих трошкова и исплате јубиларних и осталих награда запосленима за учествовање у бројним започетим активностима и успостављању нових делатности, које ће се у Институту спроводити током 2018. године. Висина средстава за претходно наведене намене приказана је у табелама 11.13 и 11.14 које следе, а детаљан приказ динамике и висине ових расхода дат је у Прилогу 4.4.

Табела 11.13. Социјална давања, накнаде и награде за запослене

Редни број	Социјална давања, накнаде и награде за запослене	Група	Износ
1.	Социјална давања запосленима	414	**1,140,000**
2.	Накнаде за запослене	415	**2,304,000**
3.	Награде запосленима и остали посебни расходи	416	**240,000**
	УКУПНО:		**3,684,000**

Табела 11.14. Остали текући расходи Института/*

Редни број	Остали текући расходи Института	Група	Износ
1	Стални трошкови	421	**12.443.000**
2	Трошкови путовања	422	**3.130.000**
3	Услуге по уговору (умањене за накнаде члановима УО и НО, које су већ приказане у поглављу 3.3.3)	423	**7.396.191**
4	Текуће поправке и одржавање опреме	425	**1.810.000**
5	Материјал	426	**2.595.000**
6	Порези, обавезне таксе и казне	482	**220.000**
	УКУПНО:		**27.594.191**

/* У табелама нису приказани расходи за УО, НО и чланарине у међународним организацијама за стандардизацију, јер су претходно објашњени у поглављу 4.3.2

11.3.5 Машине и опрема (основна средства)

Током 2018. године неопходно је издвојити део средстава како би се обновили материјални ресурси Института, који већ неколико година нису обнављани у потребној мери, и обезбедила подршка за реализацију планираних активности које се односе на послове стандардизације. Износ расположивих средстава за 2018. годину за ове намене опредељен је у висини од 4.200.000 динара из сопствених прихода. Набавка машина и опреме планирана је веома рестриктивно и приказана у табели 11.15.

Табела 11.15 – План набавке машина и опреме у 2018. години

Ред. бр.	Машине и опрема	Потребна средства (у динарима)			
		Количина	Буџетска средства	Сопствени приходи	Укупно
	Рачунарска опрема:				
1	Уређај за складиштење података	1	0	800.000	800.000
2	Рачунари		0	900.000	900.000
3	Лизинг опреме за саобраћај	1	0	500.000	500.000
	Укупно:				2.200.000
	Софтвер:				
4.	Систем управљања документима	1	0	2.000.000	2.000.000
	УКУПНО:				**4.200.000**

Образложење за тачку 1.

За чување података насталих у раду Института неопходно је осигурати редовну израду резервних копија података, као и адекватан простор за централизовано чување података.

Као темељ модерне ИТ инфраструктуре, уређаји за складиштење података или тзв. „storage" решења представљају основни предуслов за остваривање састава високе доступности сачуваних података (кластери) и континуираног пословања (репликација), као и за решења опоравка од катастрофе (израда резервних копија података). Ови уређаји обезбеђују и ефикасно искоришћавање и брзо додељивање простора на диску, као и једноставнију израду резервних копија података, који су Институту неопходни за обезбеђење наставка пословања у случају отказа система.

Образложење за тачку 2.

Имајући у виду расположиве ресурсе Института, за успостављање нормалног функционисања и обезбеђивање континуитета рада, приоритет и у 2018. години је набавка нове рачунарске опреме. Наиме, Институт је у претходним годинама успео да обнови део опреме, међутим, неопходно је наставити са унапређењем информатичке инфраструктуре имајући у виду обавезе Института према међународним и европским организацијама за стандардизацију, као и планиране активности на нивоу промоције стандарда и стандардизације.

Образложење за тачку 3.

За потребе рада Института неоходно је да се набави једно путничко возило, средње класе, које би се користило за потребе службених путовања запослених у Институту, због честих организовања in house семинара у другим градовима Републике Србије, редовних посета колега из европских и међународних организација за стандардизацију, као и чињенице да Институт ускоро започиње са обављањем послова сертификације, због чега ће тимови оцењивача из Института ићи у обиласке организација које су се пријавиле за сертификацију. Набавци возила приступиће се у другој половини године, на основу лизинга, уз услов да се претходно прибави сагласност надлежне службе Министарства финансија за набавку возила и након прибављене сагласности за закључивање уговора за период дужи од једне године.

Образложење за тачку 4.

Све већи број докумената којима је Институт у обавези да управља, а који настају у поступку учествовања у раду пре свега европских организација за стандардизацију, подразумева и аутоматизацију поступка рада. Наиме, пуноправно чланство Института у CEN-у и CENELEC-у подразумева праћење и обраду свих радних докумената насталим у поступку доношења европских стандарда, као и размену докумената са члановима комисија за стандарде. Такође, тренутна ситуација у Институту је да је неколико сегмената рада, као што су доношење стандарда, продаја стандарда, финансијско пословање, кадровска евиденција, пријем и архивирање поште, подржано различитим системима, што успорава и подразумева вишеструку обраду једног дела података. Увођењем система управљања документима повећала би се ефективност и ефикасност рада и омогућило једноставнија и лакша размена докумената унутар Института, као и њихово контролисање.

11.3.6 Опште напомене

У складу са одредбама члана 10. Закона о буџетском систему, Институт ће преузимати само оне обавезе за које су средства планирана овим финансијским планом, и то највише до висине планираних средстава за ту намену.

Ако у току године Института оствари приходе од продаје добара и услуга (сопствене приходе) у износу који је мањи од планираног, средства предвиђена овим финансијским планом користиће се према следећим приоритетима: чланарине у међународним и европским организацијама за стандардизацију, минимални стални трошкови и минималне услуге по уговору за несметано функционисање Института, зараде запослених.

Ако у току године Институт оствари приходе од продаје добара и услуга (сопствене приходе) у износу који је већи од планираног, или друга примања у складу са законом, средства остварена на тај начин користиће се до висине износа утврђеног финансијским планом, а буџетска средства која Институт не утроши до краја године враћају се у буџет Републике Србије.

У случају да Институт у свом финансијском извештају за 2017. годину искаже вишак прихода над расходима, утрошак тих средстава биће одређен одговарајућом одлуком управног одбора Института, која ће бити усаглашена са препорукама оснивача Института, тј. Владе, које се односе на индиректне и директне кориснике буџета.

Упоредни преглед структуре средстава за финансирање расхода Института у 2017. и 2018. години, по изворима финансирања, дат је у табели 11.17 која следи.

Табела 11.17 – Упоредни преглед структуре средстава за финансирање расхода Института у 2017. и 2018. години, по изворима финансирања

Економска класифика-ција	Назив	Износ по годинама (у динарима)		Индекс
		2017.	2018.	
791000	Приход из буџета	88.808.000	91.550.000	103
742000	Приход од продаје добара и услуга	41.704.000	41.364.000	99
321121	Пренета а неутрошена средства из ранијих година	649.000	649.000	100
	УКУПНО:	**131.161.000**	**133.563.000**	**102**

Детаљан преглед свих планираних расхода Института у 2017. и 2018. години приказан је у табели 11.18. која следи.

Табела 11.18 – Детаљан преглед планираних расхода Института у 2018. години

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)	
		2017.	2018.
	1 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ		
411	**Плате, додаци и накнаде запослених**	**54.424.000**	**57.420.000**
4111111	Плате по основу цене рада	54.424.000	57.420.000
412	**Социјални доприноси на терет послодавца**	**10.584.000**	**10.520.000**
412111	Допринос за ПИО	6.890.000	6.880.000
412211	Допринос за здравствено осигурање	3.000.000	3.028.000
412311	Допринос за незапосленост	694.000	612.000
	УКУПНО (1):	**65.008.000**	**67.940.000**
414	**Социјална давања запосленима**	**1.140.000**	**1.140.000**
414111 414121	Породиљско боловање, боловање преко 30 дана и друга боловања на терет фондова – процена потребних средстава урађена је на основу сагледавања структуре запослених у Институту и искустава из претходних година	200.000	200.000
414211	Расходи за образовање деце запослених	260.000	260.000
414311	Отпремнина приликом одласка у пензију – средства на овој економској класификацији користиће се за исплату отпремнина радницима који одлазе у пензију у 2018. години	240.000	200.000
414314	Помоћ у случају смрти запосленог или члана уже породице – средства предвиђена на овој економској класификацији користиће се за исплату просечних трошкова сахране у случају смрти запосленог или члана његове уже породице, као и за друге намене утврђене Правилником о стандардном класификационом оквиру за буџетски систем	200.000	200.000
414411	Помоћ у медицинском лечењу запосленог или члана уже породице – процена потребних средстава на овој економској класификацији извршена је на основу досадашњег искуства.	200.000	200.000
414412	Помоћ у случају оштећења или уништења имовине	40.000	40.000
414419	Остале помоћи запосленим радницима(за рођење детета)	-	40.000
415	**Накнаде за запослене**	**2.400.000**	**2.304.000**
415112	Накнаде трошкова за превоз на посао и са посла	2.396.000	2.300.000
41519	Остале накнаде трошкова запослених	4.000	4.000
416	**Награде запосленима и остали посебни расходи**	**190.000**	**240.000**
416111	Јубиларне награде	100.000	150.000
416112	Награде за посебне резултате рада	90.000	90.000
421	**Стални трошкови**	**11.423.000**	**12.443.000**
421111	Услуге платног промета и банкарске услуге	280.000	230,000
421121	Трошкови банкарских услуга	60.000	60.000
421211	Енергетске услуге – електрична енергија	2.200.000	2.800.000
421225	Енергетске услуге – грејање	2.061.000	2.200.000
421311	Комуналне услуге – водовод и канализација	180.000	150.000
421321	Трошкови дератизације и дезинсекције просторија	20.000	10.000
421323	Физичко-техничка заштита запослених, зграде и имовине	2.200.000	2.400.000
421325 1	Услуге чишћења – одржавање чистоће у пословним просторијама	2.200.000	2.400.000

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)	
		2017.	2018.
421325 2	Услуге чишћења – одношење смећа	340.000	330.000
421411	Услуге комуникација – телефон и телефакс	540.000	460.000
421412	Услуге комуникација – прикључак за интернет	570.000	680.000
421414	Услуге комуникација – мобилни телефони	200.000	200.000
421421	Услуге комуникација – пошта	330.000	300.000
421422	Услуге доставе	20.000	20.000
421511	Осигурање зграде	35.000	30.000
421512	Осигурање возила	2.000	2.000
421513	Осигурање опреме	25.000	25.000
421521	Осигурање запослених у случају несреће на раду	45.000	46.000
421522	Здравствено осигурање	40.000	40.000
421523	Осигурање од одговорности из пословања	25.000	10.000
421622	Закуп административне опреме	50.000	50.000
422	**Трошкови путовања**	**2.730.000**	**3.130.000**
422111	Трошкови дневница на службеном путовању у земљи	150.000	150.000
422121	Трошкови превоза на службеном путовању у земљи	150.000	150.000
422131	Трошкови смештаја на службеном путовању у земљи	150.000	150.000
422191	Превоз у јавном саобраћају (средства са ове економске класификације користиће се за исплату превоза волонтерима)	100.000	100.000
422211	Трошкови службених путовања у иностранство – дневнице	2.000.000	2.400.000
422221	Трошкови службених путовања у иностранство – превоз		
422231	Трошкови службених путовања у иностранство – хотелски смештај		
422299	Трошкови службених путовања у иностранство – визе		
	Средства на овим економским класификацијама користиће се за исплату дневница, трошкова превоза и хотелског смештаја запосленима у Институту када учествују на заседањима органа и техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију у којима је Институт члан (ISO, IEC, и CEN CENELEC), као и у раду владиних организација и радних тела Уједињених нација, која се баве питањима стандардизације (видети прилог 4.5 овог програма рада, стр. 70)		
422392	Трошкови путовања у оквиру редовног рада – средства на овој економској класификацији користиће се за трошкове такси-превоза који се користи за службене потребе директора Института и запослених које он овласти, имајући у виду да Институт не располаже службеним возилом	130.000	130.000
422394	Накнада за коришћење сопственог возила	50.000	50.000
423	**Услуге по уговору**	**11.490.000**	**10.740.000**
423111	Услуге превођења - услуге превођења и терминолошког усаглашавања превода европских и међународних стандарда и сродних докумената ради доношења одговарајућих српских стандарда, односно сродних докумената за потребе техничких прописа које планирају да у 2015. години донесу поједина министарства, стандарда од општег значаја и сл.	400.000	200,000
423212	Услуге за одржавање софтвера	200.000	200.000
423291	Остале компјутерске услуге	1.400.000	1.400.000
423311	Услуге образовања и усавршавања запослених – трошкови редовне обуке и тестирања знања запослених у вези са употребом апарата и средстава за заштиту од пожара (законска обавеза), курсева за енглески језик, итд.	500.000	300.000
423321	Котизације за семинаре – трошкови котизација представника Института за разне стручне скупове (симпозијуме, семинаре и сл.)	200.000	100.000
423413	Услуге штампања публикација – трошкови штампања гласила и публикација Института – збирки стандарда и других публикација	600.000	400.000
423419	Остале услуге штампања – израда визит-карти за запослене и сл.	50.000	50.000
423421	Услуге информисања јавности – трошкови објављивања решења, одлука, огласа, конкурса и других општих аката у „Службеном гласнику Републике Србије”	100.000	100.000
423421 1	Услуге информисања јавности - Трошкови кампања за информисање јавности и подизање свести о значају стандарда и стандардизације	100.000	100.000
423432	Објављивање тендера и информативних огласа – трошкови тендера за јавне набавке и сличних огласа	50.000	50.000
423439	Остале услуге рекламе и пропаганде	200.000	50.000
423591 1	Накнаде за рад чланова Управног одбора –исплаћују се само у месецима када се одржавају седнице, а према присутности чланова	2.627.280	2.758.644
423591 2	Накнаде за рад чланова Надзорног одбора – исплаћују се само у месецима када се одржавају седнице (4 пута годишње), а према присутности чланова	557.300	585.165
423599	Остале стручне услуге - ресертификација интегрисаног система менаџмента, акредитација Института	1.127.000	848.191
423711 1	Репрезентација - угоститељске услуге и за одржавање две редовне седнице скупштине Института у току године	100.000	100.000
423711 2	Репрезентација – новогодишњи пријем за пензионере и запослене у Институту	100.000	100.000
423711 3	Репрезентација – угоститељске услуге за седнице Управног одбора, Надзорног одбора и стручних савета	50.000	50.000
423711 4	Репрезентација – угоститељске услуге приликом посета представника међународних, европских и националних организација за стандардизацију, као и других значајних	50.000	90.000

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)	
		2017.	2018.
	гостију из иностранства		
423711 5	Организација других скупова	200.000	150.000
423712	Поклони – поклони за функционере међународних и европских организација за стандардизацију и друге угледне госте из иностранства приликом посета	200.000	180.000
423911 1	Остале опште услуге – накнаде за коришћење права умножавања међународних и европских стандарда, као и националних стандарда других земаља (Немачке, Велике Британије, Русије и др.), ради продаје корисницима у нашој земљи (обавеза на основу уговора)	1.868.420	1.868.000
423911 2	Остале опште услуге – трошкови ангажовања спољних сарадника као и предавача на семинарима које организује Институт	500.000	600.000
423911 3	Остале опште услуге – трошкови заштите интелектуалне својине Института и међународних организација за стандардизацију (статутарна обавеза)	10.000	10.000
423911 4	Остале опште услуге – трошкови редовне контроле и ревизије против- пожарних апарата, противпаничног светла, хидраната, громобрана, стабилне инсталације за дојаву пожара и других инсталација (законска обавеза)	300.000	450.000
425	**Текуће поправке и одржавање опреме**	**2.330.000**	**1.810.000**
425111	Зидарски радови	30.000	30.000
425113	Молерски радови	30.000	30.000
425114	Радови на крову	100.000	100.000
425115	Радови на водоводу	80.000	80.000
425116	Централно грејање	30.000	30.000
425117	Електричне инсталације	100.000	100.000
425119	Остале услуге и материјал за текуће поправке и одржавање зграде	810.000	300.000
425119 1	Остале услуге – хитне поправке	250.000	250.000
425219	Остале поправке и одржавање опреме за саобраћај	10.000	10.000
425222	Рачунарска опрема – услуге одржавања и набавке резервних делова за рачунарску и телекомуникациону опрему	200.000	200.000
425223	Одржавање опреме за телекомуникацију (телефонске централе)	20.000	20.000
425225	Опрема за домаћинство и угоститељство	20.000	10.000
425226	Биротехничка опрема – услуге одржавања и набавке резервних делова за штампарско-репрографску опрему	250.000	250.000
425227	Уградна опрема – материјал за хитне поправке столарије и електричних, водоводних или других инсталација	200.000	200.000
425229	Остале поправке и одржавање опреме	200.000	200.000
426	**Материјал**	**2.900.000**	**2.595.000**
426111	Канцеларијски материјал – канцеларијски и штампарско-репрографски материјал за свакодневни рад (папир, тонери, фасцикле, материјал за паковање и доставу стандарда корисницима, компакт-дискови итд.)	1.700.000	1.700.000
426121	Расходи за радну униформу	50.000	50.000
426131	Цвеће и зеленило	50.000	50.000
426311 1	Стручна литература за редовне потребе запослених – претплата за “Службени гласник РС”, “Привредни саветник”, “ИНГ регистар”, итд.	200,.000	180.000
426311 2	Стручна литература за редовне потребе запослених – иностране базе података и текстова (Perinorm)	300.000	- -
426312	Стручна литература за образовање запослених – речници, монографије и сличне стручне књиге набављене у земљи и иностранству и сл.	80.000	30.000
426412	Издаци за гориво	70.000	70.000
426819	Остали материјал за одржавање хигијене	30.000	15.000
426822	Пиће	400.000	400.000
426823	Намирнице за припремање хране	70.000	100.000
462	**Дотације међународним организацијама**	**26.801.000**	**26.801.000**
462121	Текуће донације и дотације међународним организацијама - чланарине Института у међународним и европским организацијама за стандардизацију (статутарна обавеза)	26.801.000	26.801.000
482	**Порези, обавезне таксе и казне**	**199.000**	**220.000**
482131	Трошкови регистрације возила и остале таксе	1.000	1.000
482211	Републичке таксе	49.000	49.000
482191	Остали порези	50.000	10.000
482231	Обавезне таксе – градске таксе	99.000	160.000
	УКУПНО (2):	**61.653.000**	**61.423.000**
	3 ОСНОВНА СРЕДСТВА		
512	**Машине и опрема**	**2.430.0000**	**2.200.000**
512000	Машине и опрема – средства на овој економској класификацији користиће се у складу са посебним планом набавке	2.430.000	1.700.000
512141	Лизинг опреме за саобраћај	-	500.000
515	**Нематеријална имовина**	**2.070.000**	**2.000,000**
515111	Нематеријална имовина	2.070.000	2.000.000
	УКУПНО (3):	**4.500.000**	**4.200.000**
	УКУПНО (1)+(2)+(3):	**131.161.000**	**133.563.000**

ПРИЛОЗИ II

ПРИЛОГ 11.1

РАСХОДИ ЗА ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ У 2017. ГОДИНИ И ПЛАНИРАНИ РАСХОДИ ЗА ПЛАТЕ У 2018. ГОДИНИ

Табела 1 – План броја запослених, масе за зараде и просечне бруто зараде по месецима у 2017. години (у динарима)

Месец	УКУПНО			СТАРОЗАПОСЛЕНИ			НОВОЗАПОСЛЕНИ			ПОСЛОВОДСТВО			
	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Ново запо-слени	Маса за зараде	Просечна бруто зарада
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Јануар	61	4.535.334	74.349	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Фебруар	61	4.535.334	74.349	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Март	61	4.535.334	74.349	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Април	61	4.535.334	74.350	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Мај	61	4.535.333	74.350	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Јун	61	4.535.333	74.350	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Јул	61	4.535.333	74.350	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Август	61	4.535.333	74.350	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Септембар	61	4.535.333	74.350	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Октобар	61	4.535.333	74.350	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Новембар	61	4.535.333	74.350	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Децембар	61	4.535.333	74.350	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000
УКУПНО:	**732**	**54.424.000**	**892.197**	672	**46.864.000**	**836.856**	**-**	**-**	**-**	**60**	**-**	**7.560.000**	**1.512.000**
ПРОСЕЧНО:	61	4.535.333	74.350	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000

Напомена: У току 2017. године, једна запослена се налазила на породиљском одсуству, једна на боловању због посебне неге детета а две запослене су на биле на неплаћеном одсуству од јуна 2017. односно октобра 2017. године. За запослене на неплаћеном одсуству, обезбеђена је одговарајућа замена, а ангажовано је и четворо запослених по основу уговора о раду на одређено време због повећаног обима посла.

Табела 2 – План броја запослених, масе за зараде и просечне бруто зараде по месецима у 2018. години (у динарима)

Месец	УКУПНО			СТАРОЗАПОСЛЕНИ			НОВОЗАПОСЛЕНИ			ПОСЛОВОДСТВО			
	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Ново запо-слени	Маса за зараде	Просечна бруто зарада
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Јануар	61	4.785.000	78.443	56	4.129.800	73.746	-	-	-	5	-	655.200	131.040
Фебруар	61	4.785.000	78.443	56	4.129.800	73.746	-	-	-	5	-	655.200	131.040
Март	61	4.785.000	78.443	56	4.129.800	73.746	-	-	-	5	-	655.200	131.040
Април	61	4.785.000	78.443	56	4.129.800	73.746	-	-	-	5	-	655.200	131.040
Мај	61	4.785.000	78.443	56	4.129.800	73.746	-	-	-	5	-	655.200	131.040
Јун	61	4.785.000	78.443	56	4.129.800	73.746	-	-	-	5	-	655.200	131.040
Јул	61	4.785.000	78.443	56	4.129.800	73.746	-	-	-	5	-	655.200	131.040
Август	61	4.785.000	78.443	56	4.129.800	73.746	-	-	-	5	-	655.200	131.040
Септембар	61	4.785.000	78.443	56	4.129.800	73.746	-	-	-	5	-	655.200	131.040
Октобар	61	4.785.000	78.443	56	4.129.800	73.746	-	-	-	5	-	655.200	131.040
Новембар	61	4.785.000	78.443	56	4.129.800	73.746	-	-	-	5	-	655.200	131.040
Децембар	61	4.785.000	78.443	56	4.129.800	73.746	-	-	-	5	-	655.200	131.040
УКУПНО:	**732**	**57.420.000**	**941.316**	**672**	**49.557.600**	**884.952**	**-**	**-**	**-**	**60**	**-**	**7.862.400**	**1.572480**
ПРОСЕЧНО:	61	4.785.000	78.443	56	4.129.800	73.746	-	-	-	5	-	655.200	131.040

ПРИЛОГ 11.2

ПЛАН КАДРОВА ЗА 2018. ГОДИНУ

Финансијским планом Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) за 2018. годину предвиђена су средства за плате и социјалне доприносе на терет послодавца за 61 запосленог, и то за:

- 46 са високом школском спремом (ВСС), укључујући три са магистратуром;
- 2 са вишом школском спремом (ВШС); и
- 13 са средњом стручном спремом (ССС).

Институт је у октобру 2017. године имао 56 запослених на неодређено време (од чега су две запослене на неплаћеном одсуству) и 6 запослених на одређено време, од чега је један приправник распоређен на радном месту млађег саветника. Упражњено је радно место у Сектору за електротехничку стандардизацију и информациони систем, Одељењу за електротехнику, телекомуникације и информационе технологије за звање самосталног саветника – инжењера стандардизације, које ће након доношења одговарајућих прописа, бити систематизовано у радно место приправника са истом школском спремом, и бити попуњено након прибављених сагласности. Радно место самосталног саветника за техничко методолошка питања стандардизације, које је систематизовано као самостално, је такође упражњено.

Децембра 2015. године, руководилац Сектора за заједничке послове Татјана Бојанић именована је за в. д. директора Института. Сектором за заједничке послове тренутно руководи в. д. директора Института.

У Институту ће на почетку 2018. године један запослени остварити право на старосну пензију, а његово радно место биће попуњено у 2018. години, након прибављених потребних сагласности. Институт ће се током наредне године потрудити да што пре попуни упражњена радна места у циљу наставка континуираног рада и одржавања и развоја нових активности.

ПРИЛОГ 11.3

ПЛАН ОБРАЗОВАЊА И СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ У 2018. ГОДИНИ

У 2018. години неопходно је издвојити део средстава за план образовања и стручног усавршавања запослених приказан у табели 1, у циљу стручнијег и ефикаснијег обављања послова у оквиру основне делатности Института.

Табела 1 – План образовања и стручног усавршавања запослених у 2018. години

Ред. бр.	Течајеви за образовање и усавршавање запослених	Планирана средства у динарима
1.	Обука за енглески језик	100.000
2.	Обука за системе менаџмента (ISO 9001, ISO 14001, ISO 22000, ISO/IEC 27001)	150.000
3.	Остале хитне обуке током године	50.000
УКУПНО:		**300.000**

Образложење за тачку 1.

За потребе Института неопходно је одржати ниво знања енглеског језика ради сталне комуникације са европским и међународним организацијама за стандардизацију.

Образложење за тачку 2.

Узимајући у обзир проширење делатности Института, неопходно је обезбедити обуку за три запослена за системе менаџмента у складу са стандардима ISO 9001, ISO 14001 и ISO 22000 и додатну обуку за једног запосленог за ISO/IEC 27001.

Образложење за тачку 3.

У циљу континураног усавшавања запослених, како би се обезбедило ефикасније обављање послова, неопходно је предвидети средства за остале хитне обуке уколико се укаже потреба за истим.

ПРИЛОГ 11.4

ПРЕГЛЕД РАСХОДА ПО НАМЕНАМА И МЕСЕЦИМА У 2018. ГОДИНИ

Табела 1 – Преглед потребних средстава за планиране расходе по наменама и месецима у 2018 години

Месец	Бруто зарада	Порез и доприноси на терет послодавца	Укупно зарада (2 + 3)	Превоз радника	Отпремнине	Помоћ радницима	Помоћ породици	Боловање	Остали трошкови	Управни одбор и Надзорни одбор	Укупно	Дневнице и други трошкови у земљи и иностранству
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**
2017 ГОДИНА												
УКУПНО	**54.424,000**	**10.584.000**	**65.08.000**	**2.4000.000**	**240.000**	**240.000**	**200.000**	**200.000**	**58.468.420**	**3.184.500**	**61.653.000**	**2.730.000**
2018. ГОДИНА												
Јануар	4.785.000	876.666	5.667.328	192.000	-		-	-	4.836.599	278.651	5.118.583	260.833
Фебруар	4.785.000	876.666	5.667.328	192.000	-	-	-	100.000	4.836.599	278.651	5.118.583	260.833
Март	4.785.000	876.666	5.667.328	192.000	200.000	-	-	-	4.836.599	278.651	5.118.583	260.833
Април	4.785.000	876.666	5.667.328	192.000	-	60.000	-	-	4.836.599	278.651	5.118.583	260.833
Мај	4.785.000	876.666	5.667.328	192.000	-		50.000	-	4.836.599	278.651	5.118.583	260.833
Јун	4.785.000	876.666	5.667.328	192.000		-	-	-	4.836.599	278.651	5.118.583	260.833
Јул	4.785.000	876.666	5.667.328	192.000	-	60.000	50.000	-	4.836.599	278.651	5.118.583	260.833
Август	4.785.000	876.666	5.667.328	192.000	-	-	-	-	4.836.599	278.651	5.118.583	260.833
Септембар	4.785.000	876.666	5.667.328	192.000	-	60.000	50.000	100.000	4.836.599	278.651	5.118.583	260.833
Октобар	4.785.000	876.666	5.667.328	192.000	-	-	-	-	4.836.599	278.651	5.118.583	260.833
Новембар	4.785.000	876.666	5.667.328	192.000		60.000	50.000	-	4.836.599	278.651	5.118.583	260.833
Децембар	4.785.000	876.666	5.667.328	192.000		-	-	-	4.836.599	278.651	5.118.583	260.833
УКУПНО:	**57.420.000**	**10.520.000**	**67.940.000**	**2.304.000**	**200.000**	**200.000**	**200.000**	**200.000**	**58.039.191**	**3.343.809**	**61.423.000**	**3.130.000**
ПРОСЕЧНО:	4.785.000	876.666	5.667.328	192.000	200.000	60.000	50.000	100.000	4.836.599	278.651	5.118.583	260.833

ПРИЛОГ 11.5
ПЛАН СЛУЖБЕНИХ ПУТОВАЊА У ИНОСТРАНСТВО У 2018. ГОДИНИ

План службених путовања у иностранство у 2018. години ради учествовања представника Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) на заседањима генералних скупштина, других органа и техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију, регионалне сарадње са националним организацијама за стандардизацију, укључујући вампланска путовања ради учешћа на међународним скуповима у вези са основном делатношћу Института, приказан је у табели 1. За трошкове службених путовања у 2018. години потребна су средства у износу од 2.400.000 за службена путовања у иностранство.

Табела 1 – Службена путовања у иностранство која се планирају у 2018. години

Ред. бр.	Број учесника	Разлог службеног путовања	Датум и место путовања
1	2	3	4
1.	Директор +1	41. заседање Генералне скупштине ISO-а и 52. заседање Комитета за земље у развоју (ISO/ DEVCO)	26-28. септембар, Женева (Швајцарска Конфедерација)
2.	Директор	Заседање Саветодавне групе председавајућег Комитета за земље у развоју Међународне организације за стандардизацију (ISO/DEVCO/CAG)	Први квартал 2018. године, Женева (Швајцарска Конфедерација)
3.	Директор +1	82. заседање Генералне скупштине IEC-а	22-26. октобар 2018. године, Бусан (Република Кореја)
4.	Директор +1	Заседања генералних скупштина европских организација CEN и CENELEC	20-22. јуна 2018. године, Блед (Република Словенија)
5.	Руководилац Сектора за опште области стандардизације или заменик у ТО	Заседање Техничког одбора CEN-а	3 заседања (присуство заседањима ће бити редуковано уколико не буде довољно средстава) Брисел (Краљевина Белгија)
6.	Руководилац Сектора за електротехн. стандардизацију и информ. Систем или заменик у ТО	Заседање Техничког одбора CENELEC-а	3 заседања(присуство заседањима ће бити редуковано уколико не буде довољно средстава) Брисел (Краљевина Белгија)
7.	Директор + 1	7. балканска конференција о стандардизацији	Није познато место и датум одржавања (предложена Румунија)
8.	1	CEN/TC 444, Карактеризација у животној средини	14-17. мај Хелсинки (Република Финска)
9.	1	CEN/TC 275, Анализа хране - Хоризонталне методе	Два дана, Берлин (Савезна Република Немачка)
10.	1	CEN /TC 125, Зидане конструкције	Два дана у новембру 2018. године
11.	1	CEN /TC 114, Безбедност машина	Два дана у септембру 2018. године
12.	1	CLC/TC 116, Безбедност електричних алата на моторни погон	12. септембар 2018. Брисел (Краљевина Белгија)
13.	1	CLC/TC 46X, Комуникациони каблови	15. и 16. март 2018. Лисабон (Португал)
14.	Руководилац Сектора за електротехн. стандардизацију и информ. систем	Заседање управног комитета Међународне шеме за сертификацију производа према захтевима IEC стандарда (шеме IECEE-CB)	Ница (Република Француска) (Трошкове пута и смештаја сноси Квалитет АД Ниш, а Институт сноси трошкове дневница).
15.	Руководилац Одељења за међународну сарадњу, информисање и пружање стручне помоћи	Састанак радне групе CEN-а и CENELEC-а за мала и средња предузећа (CEN-CENELEC SME-WG)	Непознат датум, Брисел (Краљевина Белгија)
16.	Руководилац Одељења за правне, финансијске и опште послове	Састанак радне групе CEN-а и CENELEC-а за примену Директиве 1025/2012	Непознат датум, Брисел (Краљевина Белгија)
17.	1	Састанак CEN-CENELEC у вези са преиспитивањем активности у оквиру стратегије развоја до 2020. и утврђивањем правца будућег развоја (Ambitions 2020)	14. фебруар 2018. Брисел (Краљевина Белгија)
18.		Вампланска путовања	
		УКУПНО:	2.400.000

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Ред. бр. 1 и 2

Институт је пуноправни члан Међународне организације за стандардизацију (ISO) и пуноправни члан ISO Комитета за земље у развоју (DEVCO). Статут и Правила процедуре ISO-а прописују да његови пуноправни чланови учествују на заседању Генералне скупштине (ГС), а Институт има право гласа у доношењу резолуција, као и другим активностима ГС. Комитет ISO/DEVCO разматра питања од интереса за земље у развоју, подстиче њихово учешће у процесу доношења међународних стандарда, обезбеђује техничку и саветодавну помоћ, и др. Поред статутарних и процедуралних питања, на заседању ГС разматра се низ стручних и техничких питања везаних за развој и примену међународних ISO стандарда и сродних докумената; стратегијски планови рада; усвајају се резултати рада извршних и управних тела; дискутују се питања политике стандардизације од интереса за чланице и њихово учешће у раду ISO-а; бирају се чланови Савета ISO-а и чланови Управног одбора за техничка питања; разматра се и усваја буџет за наредну годину и др.

Ред. бр. 3

Институт је пуноправни члан Међународне електротехничке комисије (IEC). У складу са Статутом и Правилима процедуре IEC, Институт има функцију националног комитета IEC за Републику Србију. Директор Института (који врши функцију председника националног комитета IEC у нашој земљи) и/или руководилац надлежног сектора у Институту (који врши функцију генералног секретара националног комитета) редовно учествују на генералним заседањима IEC, у оквиру којих се одржавају заседања Савета (тј. генералне скупштине, законодавног тела IEC), Одбора за менаџмент стандардизације и Одбора за оцењивање усаглашености, као и Форум секретара националних комитета, Форум председника националних комитета и заседања других формалних и неформалних тела. Институт преузима међународне IEC стандарде и сродне документе као српске стандарде и српске сродне документе.

Ред. бр. 4

Директор Института за стандардизацију Србије, са сарадницима, учествује у раду Генералне скупштине Европског комитета за стандардизацију (CEN) и Генералне скупштине Европског комитета за стандардизацију у области електротехнике (CENELEC), у којима Институт има статус пуноправног члана од 1. јануара 2017. године. Институт преузима европске стандарде (EN) и сродне документе као српске стандарде и српске сродне документе и на бази реципроцитета и по принципу отворености размењује стручне информације са CEN-ом и CENELEC-ом и доноси одлуке које се односе на финансијска, оперативна, техничка и друга питања.

Ред. бр. 5 и 6

Заседањима техничких одбора CEN-а и CENELEC-а (Technical Boards, BT) присуствују руководиоци сектора за стандардизацију који у тим телима имају статус тзв. сталних делегата, или њихови заменици. Поред заседања појединих техничких комитета европских организација за стандардизацију, на заседањима техничких одбора доносе се питања у вези са европском стандардизацијом која су од интереса за све пуноправне чланице поменутих организација. Та питања се односе на измене правила европских организација за стандардизацију, оснивање нових техничких комитета, покретање нових пројеката из различитих области стандардизације, сарадњу са Европском комисијом и израду хармонизованих стандарда за потребе доношења европских директива које РС преузима као

техничке прописе и слично. Број заседања којима ће присуствовати представници Института биће умањен уколико не буде довољно средстава на рачуну Института.

Ред. бр. 7

Балканска конференција о стандардизацији, која окупља представнике националних тела за стандарде балканских земаља (Албаније, Босне и Херцеговине, Бугарске, Македоније, Молдавије, Румуније, Србије, Словеније, Турске, Црне Горе и Хрватске) одржава се од 2011. године, када је земља домаћин била Македонија.

Конференција је од изузетног значај за све земље из региона. С обзиром на то да су неке од земаља учесница већ низ година пуноправне чланице европских организација за стандардизацију, као и да су неке од земаља чланице Европске уније, конференција је изузетна прилика за размену искустава и изналажење решења за унапређивање међусобне сарадње и заједничког наступа у европским организацијама за стандардизацију. Посебно је значајно то што на конференцији редовно учествују високи представници CEN-а и CENELEC-а, што представља изузетну прилику за упознавање са најновијим стањем у европској стандардизацији.

Ред. бр. 8

Комисија за стандарде KS Z183 интензивно прати рад техничких комитета Европског комитета за стандардизацију (CEN) и то CEN/TC 292, Карактеризација отпада (од 2006. године) и CEN/TC 308, Карактеризација муљева (од 2009. године). У складу са глобализацијом на нивоу CEN-а и тендецијом креирања хоризонталних стандарда, основан је нови CEN/TC 444, Карактеризација у животној средини, а рад тог комитета се прати кроз обједињену Комисију за карактеризацију и управљање отпадом, KS Z183. Састав ове комисије чини велики број заинтересованих страна у Републици Србији и већина донетих стандарда се користи као подршка прописима из области управљања отпадом, као и будућих прописа који су подршка циркуларној економији. Ова област је од изузетног значаја првенствено за заштиту животне средине кроз прописану карактеризацију матрикса животне средине, као и ради адекватног управљања секундарним производима насталим од отпада (компост, пелети, шљака и др) и максималног искоришћења отпада.

Ред. бр. 9

Комисија за стандарде KS E275 израђује и доноси стандарде углавном према програму рада техничког комитета CEN/TC 275. Потребе на тржишту диктирају неопходност преузимања ових стандарда у национални систем стандардизације. Продаја лоших или небезбедних производа може озбиљно угрозити углед компанија, тако да је у интересу произвођача да постоје признати и прихваћени међународни/европски стандарди. Одређени број националних стандарда из области метода за анализу шећера настао је у складу са Директивом 79/786/EEC (Methods of analysis for testing certain sugars intended for human consumption), која још није преузета у оквиру националног законодавства.

Ред. бр. 10

Комисија за стандарде KS U125 прати стандарде из области грађевинарства који су од изузетне важности за произвођаче грађевинских производа и материјала који уколико желе пласман на тржиште Европске уније, морају да усагласе битне карактеристике својих производа са захтевима хармонизованих стандарда и Уредбом о грађевинским производима, CPR 305/2011. Ова уредба утврђује услове за стављање грађевинског производа на тржиште доношењем правила за представљање својстава грађевинских производа у односу на њихове битне карактеристике и употребу CE означавања на тим производима. Српски стандарди настали преузимањем европских стандарда из ове области примењују се и у оквиру акредитације. Акредитација је начин за успостављање поверења на тржишту производа и

услуга, јер представља независну и непристрасну оцену компетентности тела која обављају испитивање, еталонирање, сертификацију и контролисање. Повезивањем система акредитације у Републици Србији са европским и светским системима акредитације обезбедиће се препознавање и прихватање резултата оцењивања усаглашености које је спроведено у Србији, што такође доприноси конкурентности на европском тржишту.

Ред. бр. 11

Један од циљева KS M199 је да задовољи потребе подршке Правилника о безбедности машина којим је транспонована европска директива из ове области и у којој су безбедносни аспекти прихваћени приликом пројектовања и производње машина. Сходно томе, постоји стална потреба за усвајањем хармонизованих стандарда под овом директивом. Имплементација Правилника о безбедности машина и усвајање хармонизованих стандарда као српских стандарда допринеће хармонизацији производа и тржишта са ЕУ, чиме ће машине пласиране на европско тржиште задовољавати основне захтеве за безбедност дате у Директиви 2006/42/ЕС.

Ред. бр. 12

Комсија за стандарде KS N061, Перформансе и безбедност електричних апарата за домаћинство и сличних електричних апарата, између осталих, прати рад техничког комитета CLC/TC 116, који преузима међународне стандарде из области безбедности електричних алата на моторни погон. Стандардизација у овој области усмерена је на подршку захтевима Директиве о машинама, и то нарочито са аспекта испитивања вибрација, безбедности и буке. Рад ове комисије нарочито је значајан за различите заинтересоване стране због све веће потребе за хармонизованим стандардима у вези са безбедношћу производа и опредељености за сертификацију производа. Та хармонизација све више добија на значају када је реч о глобалној економији.

Ред. бр. 13

Тржиште комуникационих каблова, компонената и система је прошло кроз спор, али стабилан раст и диверзификацију примене оптике, почев од раних 2000-тих. Међутим, потреба за коришћењем брзог преноса података је у сталном повећању и наставља да расте на годишњем нивоу. То је довело до дубљег продора комуникација и преноса података преко оптичке технологије. У градским и локалним приступним мрежама потражња се стално повећава. То укључује примену кратког домета познату као „the last mile”. Потражња за основним преносом података довела је до поновног раста тржишта. Захваљујући повећаној потражњи за „triple-play” услугама, очекује се континуалан раст технологије оптичких влакана и њихов продор у приступне мреже (заједно са порастом примене IP) који ће у многим земљама допринети стабилном расту на тржишту оптичких влакана и каблова, који припадају предмету и подручју примене KS N086.

Ред. бр. 14

Институт је члан Међународне шеме за сертификацију производа према захтевима IEC стандарда (шеме IECEE-CB) и на основу правила процедуре те шеме има право и обавезу да учествује на заседању управног комитета те шеме, које се одржава сваке године у једној од земаља чланица шеме.

Ред. бр. 15

Једна од обавеза Института као пуноправног члана европских организација за стандардизацију јесте и да преко свог представника, којег је званично именовао за рад у радној групи која прати активности националног тела за стандарде усмерене на мала и средња предузећа као једну од важних заинтересованих страна, извештава о свим активностима које су предузете на националном нивоу. Састанци радне групе се одржавају неколико пута годишње, а представник Института ће присуствовати једном оваквом састанку на којем ће имати прилику да чује искуства и упозна се са најбољом праксом националних тела за стандарде и да их пренесе да би их Институт применио и у нашој земљи, као и да на лицу места извести европске организације за стандардизацију о свим активностима које је Институт предузео да би привукао представнике малих и средњих предузећа и укључио их у процес националне стандардизације.

Ред. бр. 16

Уредба 1025/2012 Европског парламента и Савета о стандардизацији је најважнији документ са којим је било потребно постићи усаглашавање националног законодавства у области стандардизације. У Републици Србији то је учињено Законом о стандардизацији („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009 и 46/2015) и осталим подзаконским актима. Једна од обавеза која произлази из ових аката је учествовање званично именованог представника Института у раду Радне групе за извештавање о активностима у вези са спровођењем ове уредбе.

Ред. бр. 17

Састанак који организује CEN-CENELEC Менаџмент-центар у вези је са преиспитивањем досадашњих резултата европских организација за стандардизацију у остваривању тзв. „Ambitions 2020“, односно стратешких циљева европске стандардизације за период 2018-2020. година, као и са утврђивањем основних праваца развоја после 2020. године. Присуство представника Института допринеће правовременом информисању о приоритетима које треба постићи на националном нивоу до 2020. године, као и о идентификовању најважнијих аспеката који би требало да буду укључени у стратегију развоја европске и националне стандардизације у периоду после 2020. године.

Ред. бр. 18

Због процеса европских интеграција, преговора у вези са приступањем СТО, регионалне сарадње са земљама Западног Балкана, као и позива на семинаре, обуке и друге скупове за стручно усавршавање, у току сваке године указује се потреба за остваривањем једног броја важних службених путовања у иностранство која се не могу унапред предвидети и планирати. Позиве за учешће на разним међународним експертским састанцима, семинарима, радионицама и сличним скуповима Институт добија један или два месеца уочи њиховог одржавања и стога се она не могу унапред планирати. Из тих разлога неопходно је да постоје одређени износ средстава за ванпланска службена путовања у иностранство.

УПРАВНИ ОДБОР

ВД ПРЕДСЕДНИКА

Душан Рафаиловић